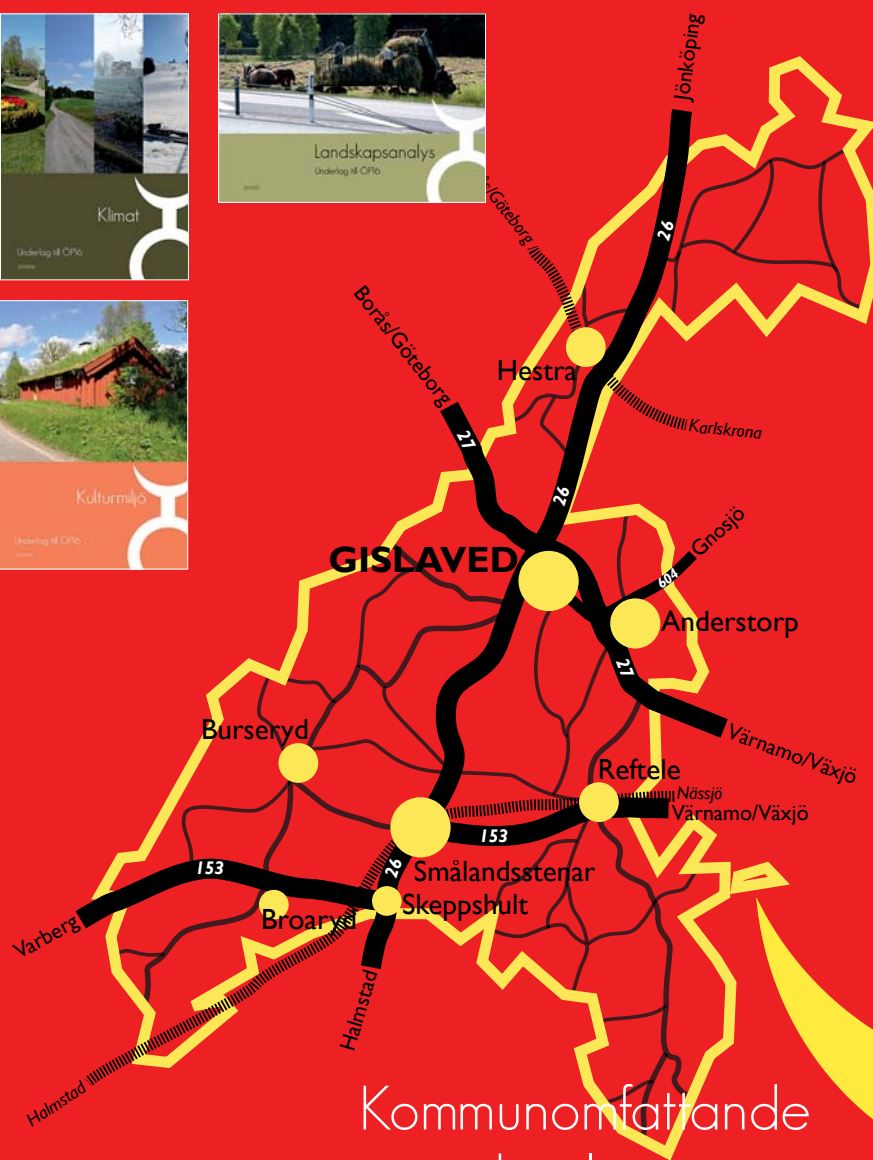
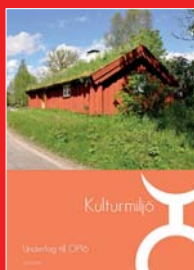
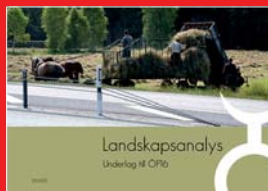

Kommunomfattande
översiktsplan

ÖP16

Gislaveds kommun

UTSTÄLLNINGSVERSION

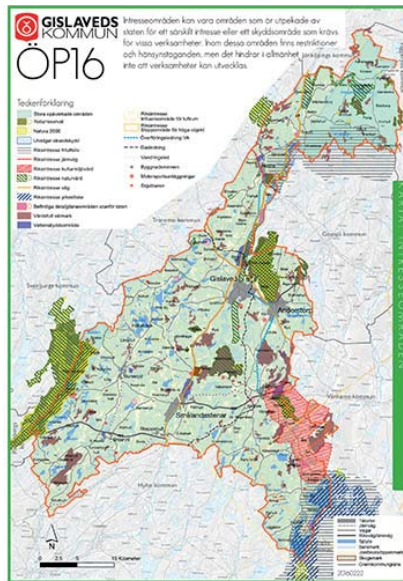
Reviderad av
Ks §385 20161130

Antagen av Kf
2016-12-15 §208

Innehåll

Plandokument	3	Utvecklingsområden - Vatten	35
Översiktsplan för Gislaveds kommun	4	Allmänt	35
Översiktsplanens funktion	5	Ytvatten	36
Inledning	6	Grundvatten	39
Vision 2040	6	Vatten och avlopp -VA	40
Gislaveds kommun 2016-2030	7	Risker	42
Region	8	Allmänt	42
Grannar	8	Klimatanpassning	43
Landskap	9	Allmänt	43
Kommunstruktur	11	Skred och ras	43
Demografi	12	Översvämningar	43
		Skyfall	43
Utvecklingsområden -		Förorenade områden	44
Social hållbarhet	13	Miljöfarlig verksamhet	45
Allmänt	13	 	
Kultur- och fritidsaktiviteter	13	Geografiska utvecklingsområden	46
Boende	14	Inledning	47
Utbildning	15	Toppen	48
Allmänt	15	Nissandalen	50
Skolor	15	Majsjöbygden	54
Samhällstjänster/offentlig service	17	Anderstorpsbygden	56
Allmänt	17	Fegenområdet	58
Individ- och familjeomsorg	17	Bolmenområdet	60
Barnomsorg	17	Reftelebygden	62
Vård- och omsorg	18	 	
Räddningstjänst	19	Bilagor	64
Arbetsförmedling	19	1. Vad är en översiktsplan	64
Polis	19	2. Så här görs ÖPI6	65
Sjukvård	20	3. Antagna fördjupningar för delar av	
Kollektivtrafik	20	Gislaveds kommun	66
 		4. Riktlinjer skyddsavstånd ÖPI6	
Utvecklingsområden - Mark	21	Sammanhållenbebyggelse	67
Bebyggelse	21	5. Sammanfattning av miljö-	
Allmänt	21	konsekvensbeskrivning	68
Tätorter	22	6. Ordlista	70
Landsbygd	22	 	
Infrastruktur	23	Kartor:	
Allmänt	23	Intresseområden	
Vägar	24	Vatten	
Gc-vägar	25	Utvecklingsområden	
Järnvägar	26	 	
Flyg	26	Länsstyrelsens granskningsyttrande	
Bredband	27		
Avfallshantering	27		
Ledningar	28		
Näringsliv	29	Styrgrupp	
Allmänt	29	Kommunstyrelsens allmänna utskott	
Jord-/skogsbruk	30	- Marie Johansson (S)	
Besöksnäring	31	- Niclas Palmgren (M)	
Industriverksamheter	32	- Marie-Louise Dinäss (S)	
Kommersiell service	33	- Agneta Karlsson (M)	
Energi	34	- Peter Bruhn (MP)	
		- Carina Johansson (C)	
		- Anders Gustafsson (SD)	

Plandokument

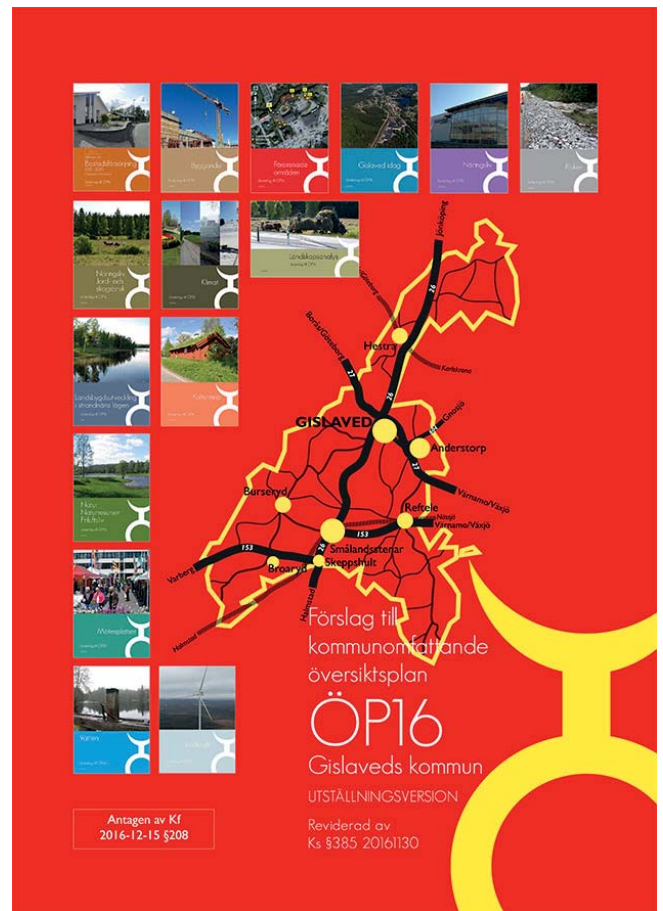
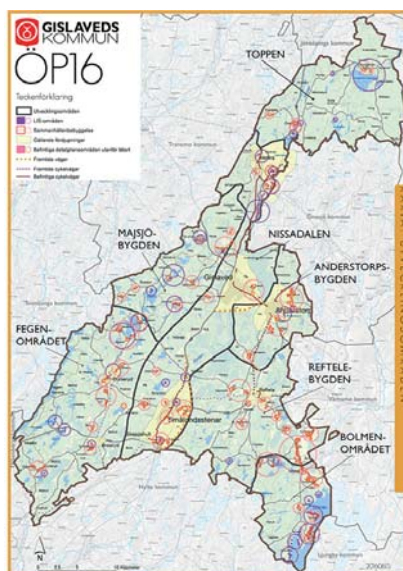
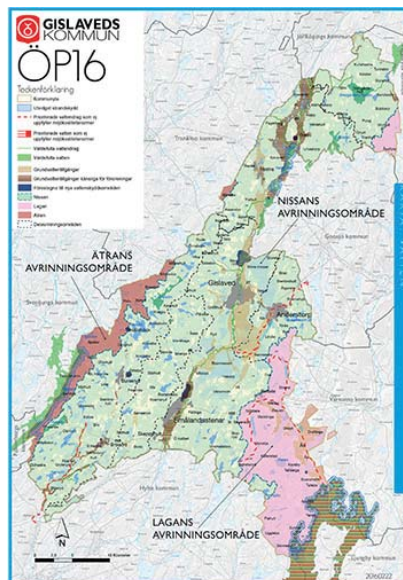

Planen som antas av kommunfullmäktige består av en textdel och tre kartor

Karta 1 visar olika intressen som bl a är utpekade av staten.

Karta 2 handlar om vatten med många frågor i EU:s vattendirektiv.

Karta 3 innehåller geografiska utvecklingsområden. Dessa finns mera utförligt beskrivna i plandokumentet.

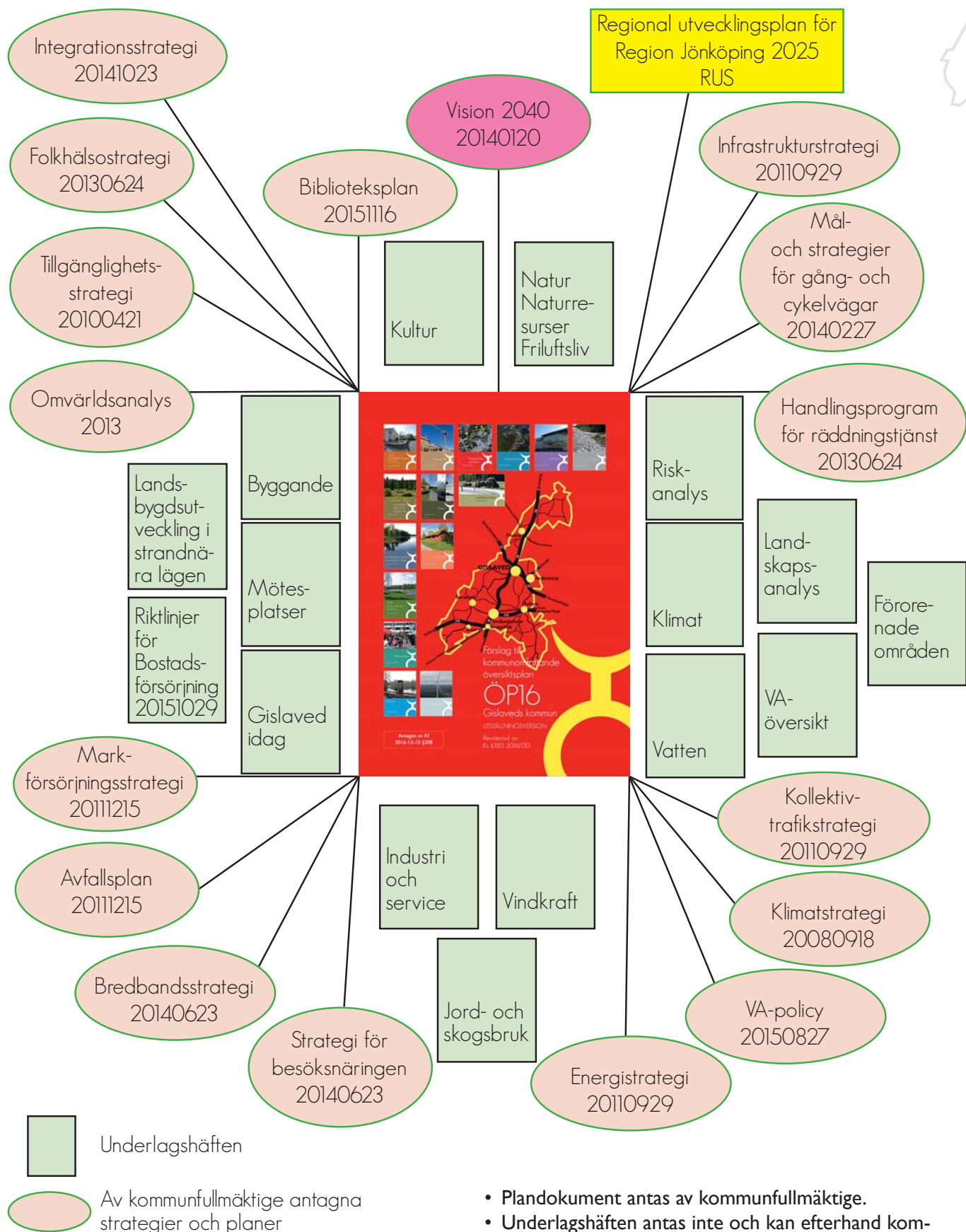

Plandokumentet har en beskrivande text som i stort handlar om dagsläget. Politikens viljeinriktning redovisas under "Ställningstagande" i gula rutor.

För att få en bredare kunskap om alla de aspekter som ligger till grund för den kommunomfattande översiktsplanen hänvisas till de framtagna underlagshäftena samt till av kommunfullmäktige tidigare antagna strategier, planer och program.

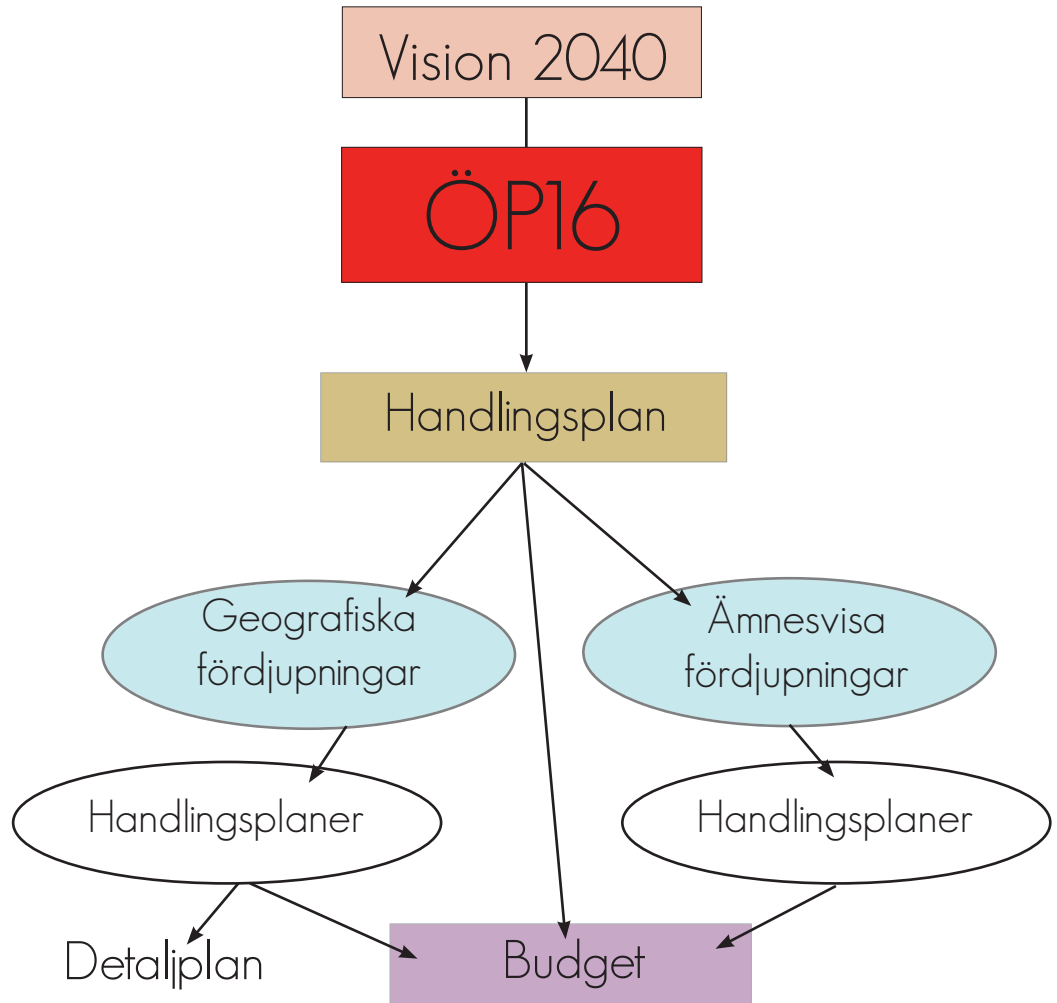
När planen antagits ska en handlingsplan upprättas. Den kommer att ange hur de olika ställningstagandena ska genomföras och vem som förväntas göra det.

Översiktsplan för Gislaveds kommun

- Plandokument antas av kommunfullmäktige.
- Underlagshäften antas inte och kan efterhand kompletteras med fler. Ändringar kan komma göras i de nu redovisade för hålla materialet aktuellt.

Översiktsplanens funktion

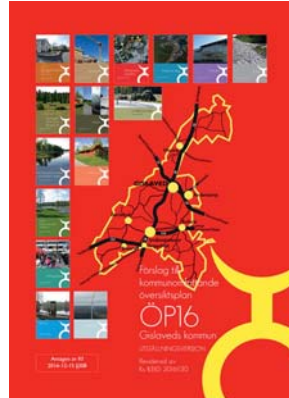
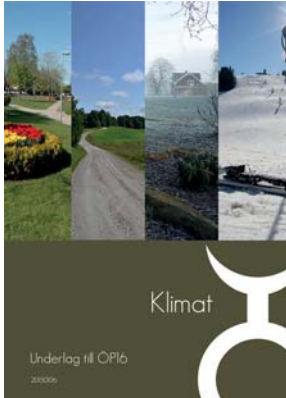

Översiktsplanen ska vara ett redskap för att nå visionen. För att kunna hantera hur olika ställningstagande ska prioriteras görs en handlingsplan. Denna blir sedan ett underlag för hur budgeten ska hanteras. En uppföljning av handlingsplanen görs i kommunens årsredovisning.

För att förtydliga bl.a. den fysiska markanvändningen görs fördjupningar av översiktsplanen. Dessa ska i sin tur stödja fortsatt detaljplanering. Befintliga fördjupningar fortsätter att gälla tills nya antagits. I vilken ordning de ska göras om hanteras i handlingsplanen.

Olika ämnesvisa fördjupningar tillkommer och redan antagna strategier kan komma att tas bort. Underlagshäftena ska kontinuerligt ajourföras.

Inledning

Planen strävar efter en hållbar utveckling. Detta innebär bland annat att ge förutsättningar för exploatering, bevara för att kunna visa upp och behålla livsmiljö för människor, djur och växter. För att detta ska kunna ske måste olika hänsynstagande ske vid planering, bygglovgivning och genomförande av olika åtgärder. Ett hållbart samhälle kräver kunskap, handlingskraft, uthållighet och samarbete.

Hållbarhetsbegreppet innehåller ekologisk hållbarhet, social hållbarhet, kulturell hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.

Underlagshäften

- Klimat
- Landskapsanalys

Vision 2040

Visionen har antagits av kommunfullmäktige och ligger till grund för den kommunomfattande översiktsplanen.

Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till.

Översiktsplanen ska vara ett redskap för att uppnå visionen.

Gislaveds kommun 2016 – 2030

Översiktsplanen har ett starkt utvecklingsperspektiv och kommunen fokuserar på fem områden för att uppnå visionen. En planeringsförutsättning är att det finnas fler än 30.000 invånare i kommunen 2030.

Fem viktigaste frågorna

- Rikt näringsliv
- Bredare utbildningsmöjligheter
- Utbyggd och förstärkt infrastruktur
- Fler och attraktiva bostäder
- Inkluderande samhälle

Alla frågor hänger samman och vissa är förutsättningar för varandra.

För att skapa innovativa miljöer och ett breddat näringsliv är det viktigt att ta tillvara naturmiljöer, främja kultur- och fritidssektorn samt kulturarvet.

Tillgången till bredband är en förutsättning för att öka it-användningen och därmed för att kunna bo och driva företag i hela kommunen samt för att kunna ta tillvara de möjligheter till ökad konkurrens och innovationskraft som utvecklingen ger. Det är även viktigt för att kunna utöva sina medborgliga rättigheter och skyldigheter.

Bostäder är en förutsättning för att människor ska kunna leva och verka i kommunen.

Ett rikt näringsliv är beroende av kompetens, vilket bredare utbildningsmöjligheter kan bidra till.

Det inkluderade samhället tar tillvara alla invånare i kommunen.

Ställningstagande

- Kommunen ska arbeta för ett breddat näringsliv.
- Kommunen ska tillskapa utbildningar som attraherar olika branscher och ger nya möjligheter.
- Infrastruktur i form av bredband, vägar och järnvägar ska stärka hela kommunen.
- Förutsättningar för att kunna bygga bostäder, som är attraktiva för olika grupper, ska finnas i hela kommunen.
- Gislaveds kommun ska vara en kommun som inkluderar alla invånare.

Matmarknaden 2014, Gislaved

Törås/Jonsbo, Anderstorp

Reftele station

Underlagshäften

- Klimat
- Landskapsanalys

Gislaveds kommun 2016 – 2030

Region

Gislaveds kommun ingår i Region Jönköpings län i landskapet Småland.

Kommunens översiktsplan relaterar till den Regionala utvecklingsstrategin RUS.

RUSen har två målområden: Mål för näringsliv och mål för livsmiljö. Den består vidare av fyra delstrategier som är de mest avgörande för länets fortsatta utveckling:

- En internationellt ledande industriregion
- Ett breddat näringsliv med betoning på kunskapsintensiva företag
- Ett inkluderande samhälle
- En global livsmiljö

Utredning om ny regiondelning i Sverige pågår.

Ställningstagande

Direkt koppling till Regionala utvecklingsplanen:

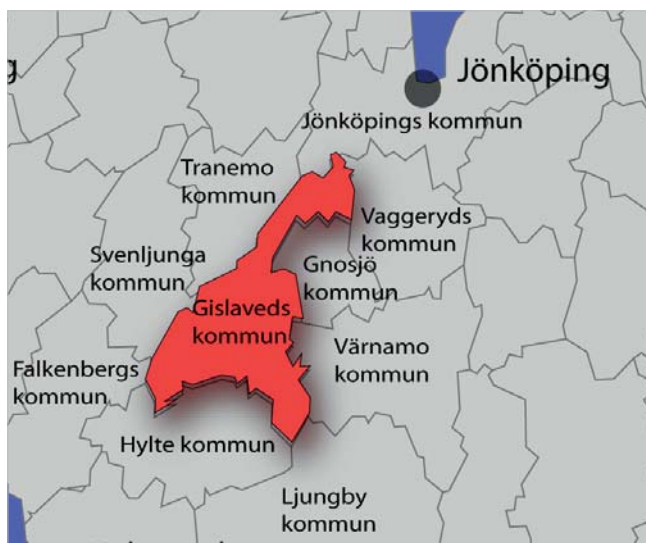
- Gislaveds kommun ska arbeta för att bibehålla en konkurrenskraftig industri.
- Näringslivet ska breddas.
- Översiktsplanen ska präglas av ekologiskt, socialt och kulturellt ansvarstagande.

Grannar

Beskrivning

Kommunen har nio grannkommuner och tre grannlän. Grannkommunerna är Vaggeryd, Gnosjö, Värnamo, Jönköping (i Jönköpings län), Ljungby (i Kronobergs län), Hylte, Falkenberg (i Hallands län) samt Svenljunga och Tranemo (i Västra Götalands län).

Ställningstagande

- Kommunen ska samverka/samråda i alla frågor som berör relation med annan kommun.
- Kommunen strävar efter att överbrygga administrativa gränser.

Underlagshäften

- Gislaved idag

Gislaveds kommun 2016 – 2030

Landskap

Gislaveds kommun är en typisk skogskommun. Norra delen tillhör Småländska sköldens högländ och den södra till Södra Smålands urbergsslätt. Kommunens norra del är mer höglänt medan den södra delen är låglänt. Större delen av terrängen är kuperad, men höjden över havet varierar kraftigt från partier över 250 m ö h i norr till mellan 100 och 150 m ö h i söder.

Naturgeografiskt tillhör kommunen "Sydsvenska högländet och Smålandsterrängens myrrika västsida" och domineras av skogar, sjöar och mossar på en näringsfattig berggrund.

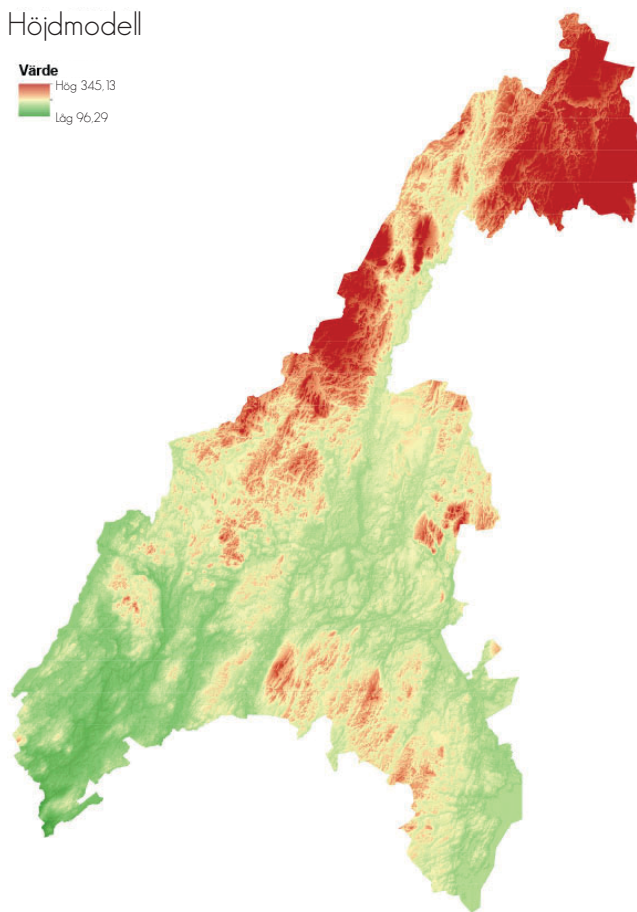
Faktaruta

Kommunens areal är 1225 kvadratkilometer varav cirka 74% är skogsmark, 19% våtmarker, 7 % sjöyta, 5 % åkermark och 2 % tätorter.

Den högsta punkten i kommunen är Karlbergsåsen i Stengårdshults församling med 342 m ö h. Kommunens mest kända topp är Isaberg utanför Hestra med sina 309 meter över havet.

Kommunen har hela 388 sjöar. De största är Bolmen, Fegen, Stengårdshultasjön, Majsjön och Nissasjöarna.

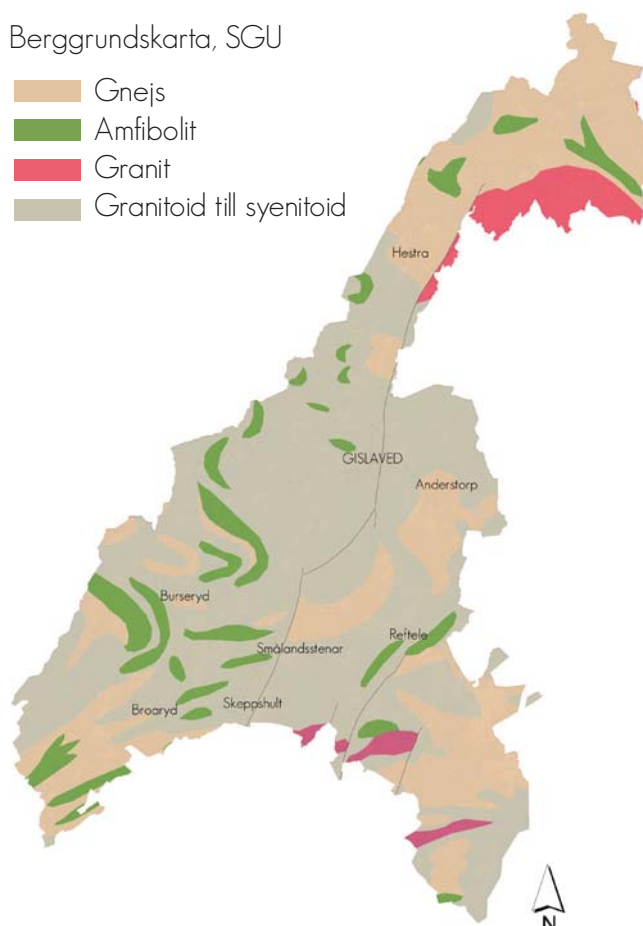
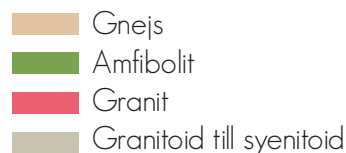
Höjdmodell

Slingrig väg till Hedenstorp

Berggrundskarta, SGU

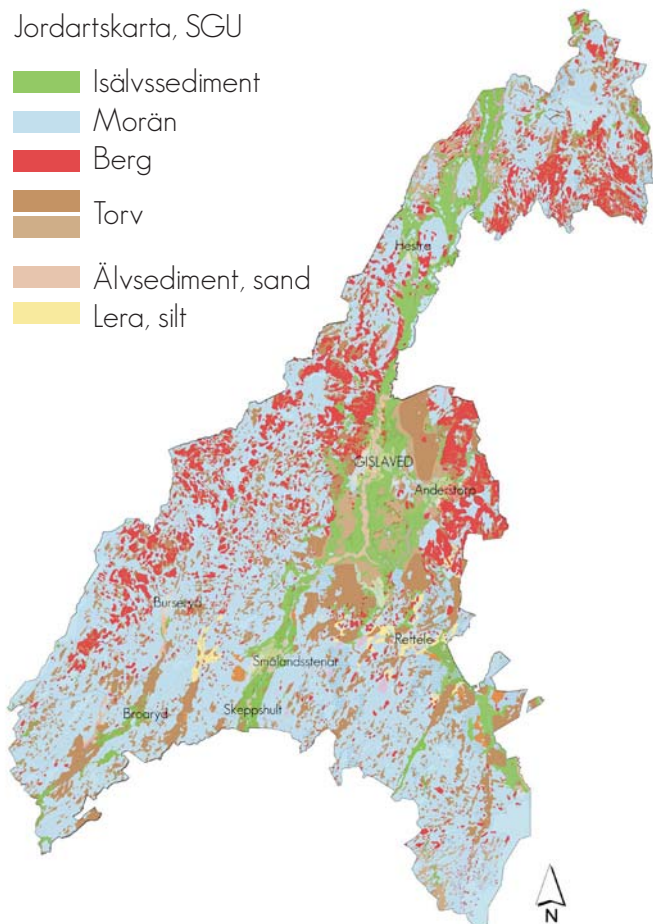
Underlagshäften

- Landskapsanalys

Gislaveds kommun 2016 – 2030

Jordartskarta, SGU

- Isälvsediment
- Morän
- Berg
- Torv
- Älvsediment, sand
- Lera, silt

Morän är den dominerande jordarten i kommunen följt av organiska jordarter så som torv. Stråk av isälvsediment, främst sand och grus, framträder också tydligt längs med vattendragens dalgångar. En grov indelning av kommunens geografi och karaktär kan beskrivas i tre områden: den norra delen med sina karga barrskogar och myrlandskap, den sydvästra delen med sitt småbrutna skogs- och sjölandskap och den sydöstra delen med bördigare jordbrukskaraktär.

Kommunen berörs av tre av de västsvenska flodsystemen Ätran, Nissan och Lagan som delar kommunen i tre huvudavrinningsområden, som i sin tur delas upp i totalt sex delavrinningsområden. Vattnets väg genom kommunen har haft stor betydelse för landskapets utformning. Under istiden utövade vattnet direkt påverkan på landskapet när isen rörde sig genom landskapet.

Ett landskap är ett område så som det uppfattas av människor och vars karaktär är resultatet av påverkan av och samspel mellan naturliga och/eller mänskliga faktorer. Landskapets kultur och natur har alltid varit och är viktigt för människors välbefinnande och möjlighet att leva.

Naturmiljöer och grönsystemer utgör allt från större skogsområden, till parker, alléer, vattenmiljöer och närtur. De är viktiga för att värna den biologiska mångfalden och bevara rekreativvärden. De kan också ge ekosystemtjänster som kan bidra till ett mer robust samhälle. Bevarande och rätt användande av naturmiljöer och naturresurser utgör en viktig del i den hållbara utvecklingen.

Det är alltid människor som gör kulturarvet. Nuvarande och kommande generationer bör ha tillgång till en mångfald av kulturmiljöer. Kulturmiljövärden ger förutsättningar för attraktiva boende- och livsmiljöer. Det kan handla om bebyggelsens utformning eller landskapets karaktär.

Avrinningsområden

Ätrons
avrinningsområde

Nissans
avrinningsområde

Lagans
avrinningsområde

Ställningstagande

- Natur- och kulturmiljön ska utvecklas som en resurs för folkhälsa, rekreation och grund för besöksnäringen.
- Kulturmiljön ska värnas och vara en del i att människor ska känna sig hemma i Gislaveds kommun.

Kommunstruktur

I kommunen finns åtta tätorter och en stor landsbygd. Tätorterna är Anderstorp, Broaryd, Burseryd, Gislaved, Hestra, Reftele, Skeppshult och Smålandsstenar.

81 % av befolkningen bor i tätorterna. Cirka en tredjedel bor i Gislaved, som är kommunens centralort med huvuddelen av den kommunala organisationen. Anderstorp är den påtagliga industriorten och kompletterar Gislaved i många avseende när det gäller service m.m. Smålandsstenar karaktäriseras av fler större industrier som också är moderbolag i koncerner. Orten fungerar som ett undercentrum för den södra delen av kommunen. Reftele är tätorten i kommunens mest framträdande jordbruksområde och präglas av industrin. Hestra med omgivning är kommunens besöksområde men har också livskraftig industri. Burseryd är kommunens mest särpräglade bruksort. Broaryd är ett litet villasamhälle med industrier som expanderar starkt. Skeppshult är ett mindre villasamhälle med flera industrier.

Utöver de åtta tätorterna och den rena landsbygden finns följande lite större bebyggelsekoncentrationer; Sunnaröd, Hällabäck, Arnåsholm, Öreryd, Ås, Tallberga, Sporda, Gryteryd, Vä, Nennesmo, Valdshult, Stengårdshult, Våthult, Bosebo, Båraryd, Villstad och Kållerstad.

Kommunens landsbygdsdelar har olika karaktär, allt från större sammanhängande jordbruksområde i sydöst till småbruksområden i sydväst och stora skogsområden i norr. Alla delar har koppling till arella näringar.

Vissa tätorter har fler samband med varandra än andra. Reftele, Burseryd och Broaryd dras mot Smålandsstenar. Boende i Smålandsstenar liksom i Hestra söker sig också till Gislaved.

Gislaved-Anderstorp ligger nära varandra. De växer mer och mer samman genom de verksamhetsområden som finns mellan och i anslutning till orterna. Servicenäringarna i Gislaved och Anderstorp kompletterar varandra, vilket gör dem starka i förhållande till andra orter. Orterna har också gemensam arbetsmarknad, bostadsmarknad och teknisk försörjning.

Avståndet mellan Smålandsstenar och Skeppshult har krympt allt eftersom Södra Industriområdet har vuxit söderut. Orterna ses i ett sammanhang från planerings-synpunkt. Storleksrelationerna mellan orterna gör att Smålandsstenar dominerar. Arbetspendling sker i båda riktningarna.

Inom kommunen finns också en delningspunkt där den södra delen har ett stort utbyte med Hylte och Halmstad medan den norra delen har naturligare kontakt med Gnosjö, Jönköping och Borås. Största delen av kommunen vänder sig också mot Värnamo bland annat beroende på att sjukhuset är lokaliserat där.

Underlagshäften

- Gislaved idag

Ställningstagande

- **Kommunens struktur med många tätorter ska bibehållas och förstärkas.**
- **Gislaved är centralorten i kommunen.**
- **Basservice i form av dagligvaror, drivmedel, post, grundläggande betaltjänster och apoteksombud ska eftersträvas i alla tätorterna.**
- **Anderstorp och Gislaved samplaneras.**
- **Smålandsstenar är servicecentrum för den södra delen av kommunen.**
- **Smålandsstenar och Skeppshult samplaneras.**
- **De tre större orternas centrum ska förstärkas för att upplevas som kreativa, trivsamma och trygga.**
- **Hestra/Isabergsområdet vidareutvecklas som kommunens besökscentrum.**
- **Reftele utgör navet i utvecklingsområdet Reftelebygden.**
- **Burseryd är centrum i Fegenområdet.**
- **Broaryd är en expanderande industriort som förstärker sitt marknadsläge i förhållande till väg 153.**
- **Landsbygd och tätorter ska stärka varandra.**
- **Jord- och skogsbruk är landsbygdens grundpelare.**
- **Kommunens tätorter planeras i fördjupningar av översiktsplanen.**
- **Fördjupningarna för tätorterna ska minst hantera följande ämnesområden:**
  - Grundläggande förutsättningar för markens användbarhet
    - * Geotekniska förhållanden
    - * Översvämningsrisker och instängda områden
    - * Markföroreningar
    - * Arkelogi
  - Infrastruktur
  - Områden för bostadsbyggande
    - * Förtätningar av centrala delar
  - Områden för verksamheter
  - Grönstruktur
  - Bevarandevärda områden, vegetation, bebyggelse m m
  - Översyn av befintliga detaljplaner

Gislaveds kommun 2016 – 2030

Demografi

Kommunen hade efter kommunsammanslagningen 1974 en positiv befolkningsutveckling fram till sekelskiftet. Därefter har trenden varit negativ. 2014 vände kurvan med en liten ökning för att 2015 stiga med ca 500 personer. Befolkningsökningen genom tiderna beror till största delen på inflyttningen även om Gislaveds kommun under långa tider haft födelseöverskott. Medelåldern ökar för både kvinnor och män i kommunen.

Invånarna i kommunen kommer från ca 100 olika länder runt om i världen och andelen med utländsk bakgrund är omkring 24%. Tätorterna har en högre andel invånare med utländsk bakgrund än landsbygden. De flesta som invandrar till Sverige är i yrkesaktiv ålder samtidigt som andelen äldre är mycket lägre än befolkningen i övrigt. Ca 10 % av invånarna utgörs av finstaltalande medborgare. De tillhör en av Sveriges fem minoritetsgrupper som har pekats ut av staten.

En befolkningsprognos har tagits fram för åren 2015-2025 och den anger att antalet invånare 2025 kommer att vara runt 29.300 och 2030 ca 29 100. Grundskoleelever och äldre kommer att bli flera medan antalet personer mellan 19 och 64 år kommer att minska mycket.

Ambitionen är att kommunen ska växa för att komma över 30.000 invånarstrecket och därmed förbättra möjligheterna för att utveckla ett hållbart samhälle.

Ställningstagande

- Fler än 30.000 invånare i Gislaveds kommun 2030 är en planeringsförutsättning.
- Utrikes födda och personer med utländsk bakgrund ska ses som individer och inte som en homogen grupp.
- Ökad mångfald i orternas boendemiljöer ska eftersträvas.
- Kommunen ska medverka till att det finns öppna mötesplatser som uppmuntrar till initiativ och möjliggör aktiviteter.
- Kommunen ska verka för att Gislaveds kommun blir ett finskt förvaltningsområde eller motsvarande.

Emigration expo 2015

Underlagshäften

- Integrationsstrategi
- Mötesplatser
- Tillgänglighetsstrategi
- Folkhälsostrategi
- Gislaved idag

Allmänt

Människorna i kommunen är utgångspunkt för planeringen. Möjligheten för hur de ska kunna ha ett gott liv påverkas i många stycken av den planering som kommunen gör. För att uppnå en social hållbarhet krävs bostäder, mötesplatser, aktiviteter, arbetstillfällen, trygghet och tillgänglighet. För att detta ska bli verklighet krävs att allt samverkar och att det skapas ett inkluderande samhälle.

Ställningstagande

- **Samhällsplaneringen ska utgå från individerna i kommunen.**
- **Kommunen ska arbeta för en hälsovänlig samhällsmiljö med förutsättningar för individen att få det stöd den behöver.**
- **Alla oavsett bakgrund ska ges möjlighet att ingå i ett inkluderande samhälle.**
- **Barn och ungdomar ska få trygga och goda uppväxtförhållanden.**

Kultur- och fritidsaktiviteter

Ett levande kulturliv är viktigt för välfärden och demokratin. Kulturens och föreningslivets betydelse är stor för en hållbar samhällsutveckling vad gäller mångfald, jämställdhet, miljö och social sammanhållning. Kultur- och fritidsaktiviteter främjar och utvecklar människors kreativitet, vilket har betydelse för förnyelse och innovationsförmåga.

I kommunen finns ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Mycket är baserat på ett aktivt föreningsliv. Musik, dans och olika sportaktiviteter är kännetecknande för Gislaveds kommun. En prioriterad grupp i kommunens satsningar är ungdomar. Speciell ungdomssatsningar finns på Kulturplatån i Glashuset och på olika sport- och idrottsanläggningar.

Det finns många olika typer av anläggningar för både kulturella och andra fritidsaktiviteter i kommunen.

Ställningstagande

- **Kulturens och föreningslivets betydelse och potential för kommunens tillväxt ska vidareutvecklas och synliggöras.**
- **Mötesplatser för kulturella och fysiska aktiviteter ska stimuleras.**
- **Det ska finnas en ny sim-/arena som betjänar hela kommunen.**
- **Folkbiblioteken i Gislaveds kommun ska bidra till såväl enskilda människors personliga utveckling som samhällsutveckling.**

Intreör, Gislaveds Bibliotek

Underlagshäften

- Mötesplatser
- Biblioteksplan

Boende

I kommunen finns ca 13 500 bostäder. Ca 58 % är privata villor och 32 % är hyresrätter och ca 10% bostadsrätter. Största andelen hyresbostäder ägs av det kommunala bostadsbolaget Gislavedshus AB. I slutet av 2015 fanns få lediga lägenheter.

Bostadsbyggandet har varit lågt de senaste åren. Lägenheter behöver byggas för att flyttkedjor ska komma igång. I kommunen finns byggklar tomtmark både för villa- och hyreshusbyggande.

Exempel på lägenhetslösning i kv Gripen, i Gislaved

Ställningstagande

- Det befintliga bostadsbeståndet ska förvaltas och förädlas.
- Planeringen för bostadsbyggandet ska ske ur ett hållbarhetsperspektiv såväl ur ekonomiska, ekologiska, kulturella som sociala aspekter.
- Kommunen ska innehålla fler bostäder med olika upplåtelseformer, storlekar och typer av boenden för människor med olika behov.
- Tillgängligheten i bostadsbeståndet och utemiljön ska öka för att stimulera kvarboende.
- Minst 800 nya bostäder ska tillkomma varav 200 av dessa ska vara i form av seniorboende 70+ och finnas i hela kommunen.

Underlagshäften

- Bostadsförsörjningsriktlinjer

Utbildning

Allmänt

Utbildning är ett prioriterat område och handlar om både barns lärande och vuxenutbildning. Gislaveds kommun saknar i stort eftergymnasiala utbildningar och ser behov av samverkan med universitet, högskolor och andra aktörer.

Näringslivet efterfrågar nya kompetenser och behovet av både grund- och vidareutbildningar är stor.

Grund- och gymnasieskolan är styrd av staten genom skollag och läroplan mm. Den statliga styrningen har två mål; kunskapsmål och sociala mål. Den kommunala uppgiften är att ge förutsättningar för att de nationella styrdokumenten kan följas.

Skolor

Grundskolor

Det finns 17 grundskolor i nio orter i Gislaveds kommun. I 14 av skolorna finns även förskoleklass. Grundsärskolan är integrerad i grundskolan. I anslutning till alla skolor med lägre årskurser finns också fritidshem. I anslutning till högstadieskolorna finns fritidsgårdar.

Gymnasieskolor

På Gislaveds gymnasium finns samlat: gymnasieskola, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och svenska för invandrare samt högskoleutbildningar (inkl yrkeshögskoleutbildningar) och uppdragsutbildningar.

Gislaveds gymnasium erbjuder utbildningar på 14 nationella program, nio yrkesförberedande och fem studieförberedande program samt introduktionsprogram. Läsåret 2015/16 har skolan ca 1000 ungdomar inom gymnasiet och ca 400 vuxenstuderande. Gymnasiesärskolan erbjuder nationella program och individuella program.

Motorsportsgymnasiet i Anderstorp erbjuder tre olika inriktningar inom fordon- och transportprogrammet samt introduktionsprogrammet.

Stora Segerstad Naturbrukscentrum har gymnasieutbildning på naturbruksprogrammet inom lantbruk, skog, maskinmekanik och hund. Här finns även gymnasiesärskola och utbildningar för vuxna, t.ex. yrkeshögskoleutbildningar, uppdragsutbildningar och fortbildningar.

Stora Segerstad Naturbrukscentrum

Nordins skolan, Smålandsstenar

Utvecklingsområden-Social hållbarhet

Vuxenutbildning

Kommunal vuxenutbildning finns på grundläggande och gymnasial nivå. Inom vuxenutbildningen finns också svenska för invandrare (SFI).

Högskolan på hemmaplan erbjuder yrkeshögskoleprogram, högskoleprogram och fristående kurser på distans, i samarbete med högskolor och universitet i hela Sverige.

Yrkeshögskola är utbildningar som är baserade på arbetslivets kompetensbehov och som bedrivs i nära samarbete med näringslivet.

Musikskola

Musikskolan är en verksamhet som ger barn från årskurs 3 möjlighet att sjunga eller spela ett instrument. De elever som är intresserade har möjlighet att ingå i kommunens olika orkestrar och körer. Musikskolan har 850 elever i olika åldrar.

Övriga kulturutbildningar

Utbildning inom dans och drama finns och drivs inom ramen för kulturförvaltningens verksamhet. Liknande verksamhet inom bild- , konstområdet saknas.

Ställningstagande

- Samverkan ska ske med omgivande samhälle.
- Kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad ska stärkas.
- Inspirerande fysisk miljö ska finnas där utbildning sker.
- Utbildningsutbudet ska förstärkas framför allt genom eftergymnasiala utbildningar.
- Ett ökat fokus ska ske på vuxenutbildning.
- Musikskolan, dans, drama och bild/konst ska utvecklas inom ramen för en framtida kulturskola.
- Lärmiljön ska inbjuda till skapande och kreativitet samt till ett entreprenöriellt lärande.
- Unga ska stimuleras till entreprenörskap.

Drum & Drill Corps

Underlagshäften

- Gislaved idag

Samhällstjänster/ offentlig service

Allmänt

Samhällstjänster innehåller funktioner som ger vård, omsorg, trygghet och service till individer i olika skeden i livet.

Individ- och familjeomsorg

Målsättningen är att garantera den enskilde en skälig levnadsnivå och goda levnadsvillkor och att säkerställa att barn och ungdomar i Gislaveds kommun ges möjlighet till trygga uppväxtvillkor.

Arbetet består bland annat av förebyggande och stödjande insatser, ofta i samarbete med andra delar i samhället som skolan, sjukvården, arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Verksamheten innefattar även arbete med integration och arbetsmarknadsinsatser.

Det finns två familjecentraler i kommunen. En i Gislaved och en i Smålandsstenar från och med 2017.

Underlagshäften

- Gislaved idag

Barnomsorg

Barnen i förskolan ska få del av en god pedagogisk verksamhet. Kommunen ansvarar för att det finns förskolor och att barn får erbjudande om plats. Förskolans verksamhet riktar sig till barn från ett år till och med att de börjar förskoleklass.

I Gislaveds kommun bedrivs förskoleverksamhet i förskola och i pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare). Kommunen erbjuder även omsorg på kvällar, nätter och helger. Det finns både kommunala och fristående förskolor i Gislaveds kommun. Öppna förskolor finns i familjecentraler som är ett samarbete mellan kommunen och Region Jönköpings län.

Underlagshäften

- Gislaved idag

Ställningstagande

- Statliga myndigheter ska finnas representerade lokalt i Gislaveds kommun.

Ställningstagande

- Förebyggande verksamhet ska prioriteras.
- Stöd till barn, unga och familjer ska utvecklas.
- Familjecentralerna ska utgöra en viktig del i det förebyggande arbetet.

Ställningstagande

- Fler öppna förskolor ska stimuleras.
- Barnomsorg ska finnas efter behov.
- Barnomsorg ska erbjudas de som arbetar på obekväma arbetstider.
- Kommunen ska där underlag finns, då nya förskolor etableras, sträva efter förskolor med minst 3-4 avdelningar för att kunna vara mer flexibla och erbjuda bra kvalitet och service.

Förskola Ekbacken, Burseryd

Utvecklingsområden-Social hållbarhet

Vård- och omsorg

Kommunens omsorg för äldre erbjuder hemvård (hemtjänst, hemsjukvård) samt vård- och omsorgsboende.

Inflyttning till kommunens vård- och omsorgsboenden kan ske när omvårdnad i eget boende, med insatser som hjälp i hemmet, inte längre anses tillräckligt. I kommunen finns 9 vård- och omsorgsboende med sammanlagt ca 320 lägenheter.

Hemtjänst erbjuds till den som behöver hjälp men inte är i behov av eller inte vill bo på ett särskilt boende. I kommunen organiseras hemtjänsten i två områden. Hemtjänsten kan även erbjudas av andra än kommunen (enligt lagen om valfrihet).

Kommunens hemsjukvård kan innefatta insatser från distrikts- eller sjuksköterska, sjukgymnast eller arbetsterapeut och erbjuds till personer i det egna hemmet som på grund av sjukdom och/eller funktionsnedsättning inte på egen hand eller med stöd kan uppsöka vårdcentral. Kommunens hemsjukvård ingår i team tillsammans med hemtjänsten.

Gislaveds kommuns verksamhet för funktionsnedsatta omfattar ett flertal olika boenden för att den som har behov av stöd ska kunna bo i en egen lägenhet och samtidigt känna sig trygg. I gruppbostäderna finns lägenheter som är anpassade efter olika behov och förutsättningar. I kommunal regi finns 7 gruppbostäder. Solbacken i Burseryd är ett privat boende med daglig verksamhet för vuxna.

Blomstervägen, Gislaved

Underlagshäften

- Gislaved idag
- Tillgänglighetsstrategi

Ställningstagande

- Kommunen ska verka för att alla oavsett funktionsnedsättning ska ha möjlighet till en tillfredsställande livskvalite.
- Vård- och omsorgsboenden ska finnas att tillgå för kommunens invånare med behov och med en geografisk spridning.
- Hemvården ska utvecklas för att fler ska få möjligheten att kunna bo kvar hemma.
- Den digitala delaktigheten, inklusive e-hälsa, ska utvecklas för att förstärka trygghet och kvalite.
- Satsning ska ske på förebyggande verksamhet.
- Minst 200 lägenheter i form av Seniorboende 70+ ska tillkomma.

Gruppboende Regeringsgatan, Gislaved

Mariagården, Smålandsstenar

Räddningstjänst

Räddningstjänsten arbetar för att minska risken för olyckor och bränder i kommunen samt minska verkningarna av olyckor eller bränder som ändå inträffar. Räddningstjänsten har gemensam nämnd Gislaved - Gnosjö.

Huvudräddningsstationen ligger i Mossarp mellan Gislaved och Anderstorp. Deltidsstationer finns i Smålandsstenar, Burseryd, Reftale och Hestra. Gislaved är en industrikommun med stor geografisk yta varför det är viktigt med en decentraliserad räddningstjänst.

RäddSam-F är ett samarbete mellan räddningstjänsten i Jönköpings län, Ydre kommun och SOS.

Underlagshäften

- Risker
- Handlingsprogram för räddningstjänst i Gislaveds och Gnosjö kommuner.

Arbetsförmedling

Arbetsförmedlingens uppdrag handlar om att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad både för arbetssökande och för arbetsgivare. Den statliga organisationen är indelad i marknadsområden. Gislaved ingår i marknadsområde Småland/Blekinge. Kontoret finns i centrala delen av Gislaveds tätort.

På samma adress finns servicekontor för försäkringskassan, skatteverket och pensionsmyndigheten. Samarbete sker mellan myndigheterna.

Underlagshäften

- Gislaved idag

Polis

Polisverksamheten är indelad i regioner. Polisområde Jönköping ingår i polisregion Öst. Polisområdet är i sin tur indelat i tre lokalpolisområden. Gislaved ingår i Värnamo lokalpolisområde.

I varje kommun ska det finnas en polisiär funktion som på uppdrag av chefen för lokalpolisområdet driver samverkan med kommunen och lokalsamhället i övrigt.

Lokalpolisen ska arbeta trygghetsskapande och brottsförebyggande, med åtgärder mot ungdomsbrottslighet och med brottsofferstöd.

Områdespoliser ska finnas i alla lokalpolisområden. En bemannad station finns i Gislaveds tätort.

Underlagshäften

- Gislaved idag

Ställningstagande

- **Befintliga deltidstationer ska finnas kvar.**
- **Förebyggande arbete ska prioriteras för att alla som bor, verkar eller vistas i Gislaveds kommun ska känna trygghet och ha kunskap om hur man hanterar olyckor om de uppstår.**
- **Samarbetet i RäddSam-F ska fortsätta och vidareutvecklas.**

Ställningstagande

- **Kommunen ska samverka med arbetsförmedlingen i olika organiserade former.**

Ställningstagande

- **Närvarande polis ska finnas i hela kommunen.**
- **Polisens service ska öka på lokal nivå.**
- **Samverkan ska ske mellan polisen och kommunen.**

Utvecklingsområden-Social hållbarhet

Sjukvård

Sjukvård bedrivs i kommunen både i Region Jönköpings regi samt i privat regi. Detta gäller både vårdcentraler och tandläkarmottagningar samt sjukgymnaster. Fem vårdcentraler finns i kommunen och närmaste sjukhus är i Värnamo.

Företagshälsovård finns i hela kommunen och drivs av Företagshälsan i Västbo. Mottagningar finns i sex av kommunens tätorter. Kommunhälsan finns i Gislaved.

Sjukvård bedrivs också i kommunal regi genom hemsjukvården.

Underlagshäften

- Gislaved idag

Kollektivtrafik

Region Jönköpings län ansvarar för kollektivtrafiken. Genom Jönköpings Länstrafik trafikeras kommunens tätorter av buss med lite olika avgångsintervaller. Gislaved, Anderstorp, Smålandsstenar tillsammans med Gnosjö och Värnamo ingår i linjer med avgångar från orterna minst en gång per timma. Busslinjer finns också till Jönköping, Tranemo och Grimsås.

För närtrafiken ansvarar också Jönköpings Länstrafik. Den är till för de som bor på landsbygden utanför tätort och har mer än 1 km till närmaste hållplats. Jönköpings Länstrafik ansvarar dessutom för serviceresor, dvs färdtjänst och sjukresor.

Ungefär 2 000 skolbarn transporteras dagligen till skolan med kollektivtrafik. För grundskolan används till största delen skolskjutsar upphandlade av Gislaveds kommun. För gymnasieeleverna och för mindre grupper från grundskolan används länstrafikens linjetrafik.

Kommunen har två järnvägslinjer dels Halmstad-Nässjö Järnväg och dels Kust- till kustbanan. På sträckorna inom kommunen finns järnvägsstationer i Smålandsstenar, Reftele och Hestra. Från Smålandsstenar/Reftele kan man i dagsläget åka till Stockholm på drygt fyra timmar. Med tåget från Hestra når man snabbt Borås, Göteborg och Karlskrona.

Underlagshäften

- Gislaved idag
- Kollektivtrafikstrategi

Ställningstagande

- Förutsättningarna för att få vård och rådgivning ska finnas så nära individen som möjligt.

Ställningstagande

- Resmöjligheterna inom kommunen och länet ska förbättras.
- Resmöjligheter för att ta del av regionens resurser som t.ex. regionala kulturinstitutioner och sjukvård ska förstärkas.
- Tidtabeller mellan buss och tåg inom kommun ska samordnas.
- Turtätheten till och från alla kommunens tätorter ska utökas.
- En utvecklad närtrafik är viktig för kommunens landsbygd.
- Utvecklad länsöverskridande båt, buss och tågtrafik gällande tidtabeller och biljettsystem ska finnas.
- Färjan mellan Sunnaryd och Bolmsö är en viktig länk mellan grannkommunerna till vilken övrig kollektivtrafik ska kopplas t.ex. mot Reftele.
- Kommunen ska sträva efter en förbättrad tätortstrafik.

Bebyggelse

Allmänt

Översiktsplanen ska ta ställning till utvecklingsstrategier för utbyggnad av tätorterna och hur landsbygden kan bebyggas i framtiden. Den byggda miljön är en viktig faktor för kommunens attraktivitet.

Det är viktigt i alla områden att tillkommande bebyggelse eller förändringar av befintlig sker på ett sådant sätt att det passar in på respektive plats och att det inte förstör landskapsbilden. Detta gäller inte bara bostadsbebyggelse utan också lokaler för olika verksamheter.

Största andelen av bebyggelsen finns i kommunens tätorter. Spridd bebyggelse finns i stort sett över hela kommunens yta. Sammanhållen bebyggelse finns i ett flertal byar.

Bebyggelsen i kommunen är relativt ung. Det finns därför få byggnadsobjekt som har hög ålder, endast några enstaka är över 100 år. I kommunen är det därför viktigt att inte bara värna om den riktigt gamla bebyggelsen utan också den yngre som utgör det byggda kulturarv som visar på kommunens utveckling. Fyra byggnadsminnen finns i kommunen; Tingshuset i Reftale, Hökabo soldattorp i Kållerstad, Hembygdsgården i Hestra och Nybron i Båraryd.

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen och områden för sammanhållen bebyggelse finns utpekade i planen. I områden med sammanhållen bebyggelse krävs bygglov. Utanför detaljplanlagda områden krävs inte bygglov för jord- och skogsbrukets ekonomibyggnader.

Att ett område är utpekat som LIS-område innebär inte att det är garanterat att dispens från strandskyddet ges. LIS är endast ett av skälen som kan prövas vid dispensgivning.

Vid framtida planering och prövning ska särskild hänsyn tas till strandzonens tillgänglighet och lokaliseringsprövning via detaljplanering kan behöva övervägas även vid mindre exploateringar än normalt.

Ställningstagande

- Det befintliga bostadsbeståndet ska förvaltas och förädlas.
- Kommunen ska genom framförhållning i markinnehav och planläggning tillgodose byggklara tomter i de åtta tätorterna.
- Stimulerande utemiljö i anslutning till bebyggelse ska ha hög prioritet för att stärka attraktiviteten.
- Tillgänglighets-, trygghets-, säkerhets- och folkhälsoaspekter ska beaktas.
- Kommunen ska verka för energieffektivitet och miljömässigt hållbar uppvärmning i befintlig bebyggelse och nyproduktion.
- Kulturhistoriskt och arkitektoniskt intressant bebyggelse ska värnas.
- Möjlighet för dispens från strandskyddet enligt Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) ska finnas i områden redovisade på kartan enligt följande kriterier:
  - Gynnar befintlig och ny kommersiell service.
  - Gynnar befintlig och ny kommunal service.
  - Gynnar befintlig och ny kommunikation och kollektivtrafik.
  - Gynnar befintlig och ny verksamhet så som turism, friluftsliv, skogs- och jordbruk.
  - Gynnar befintlig och ny infrastruktur så som avloppsrening, fibernät och telefoni.
  - Ger goda förutsättningar med avseende på rekreations- och naturvärden.

Underlagshäften

- Underlagshäfte
- Landskapsanalys
- Byggande
- LIS
- Kultur
- Förorenad mark
- Risker
- VA-plan

Hembygdsgården, Hestra

Utvecklingsområden – Mark

Tätorter

I kommunen finns åtta tätorter; Gislaved, Anderstorp, Smålandsstenar, Burseryd, Reftele, Hestra, Broaryd och Skeppshult. Detta är en av kommunens styrkor. Alla tätorterna har olika karaktär dels beroende naturgivna förutsättningar men också på historiska utvecklingsfaser. De olika orterna erbjuder olika kvaliteter i boendemiljöer och typer av arbetstillfällen. För att utveckling ska kunna läggas fast för respektive tätort behöver detaljeringsnivån vara större och därför görs planeringen i form av fördjupningar av den kommunomfattande översiktsplanen.

Snebild över Burseryd 2014

Ställningstagande

- **Utgångspunkten i fortsatt planering ska vara ortens specifika förutsättningar.**
- **Byggklara tomter ska finnas i alla åtta tätorterna.**
- **Grönstruktur ska utgöra stomme vid ny- och ombyggnad av dagvattenhantering.**
- **Den tätortsnära natur- och kulturmiljön ska göras mer tillgänglig.**
- **I områden med förorenad mark ska noga prövas om sanering är ekonomisk rimlig i förhållande till den tänkta exploateringen.**
- **Otidsenliga detaljplaner ska ändras.**
- **En sammanhållen struktur för gatu- och cykelvägssystemet ska finnas i alla tätorter.**
- **Fortsatt utveckling av bebyggelse utmed vattendrag och sjöar i tätorterna ska ske, dock med hänsyn tagen till översvämningrisk.**

Landsbygd

En förutsättning för en levande landsbygd är att där bor människor. Förutsättningar finns för både bostadsbyggande och byggande av lokaler för verksamheter i hela kommunen. De senaste åren har den mesta bostadsbyggnationen i kommunen skett på landsbygden. Det är viktigt att stimulera byggandet på landsbygd i Lis-områden och utanför.

Nya näringar som bland annat bidrar till besöksnäringen har börjat etableras och potentialen för fler är stor. En förutsättning för vidareutveckling på landsbygden är ett väl utbyggt bredbandsnät.

Flahult

Ställningstagande

- **Byggande inom utpekade LIS-områden ska stimuleras.**
- **Kulturhistoriskt skyddsvärda miljöer ska uppmärksammas.**
- **För områden som efter byggnation kommer att omfatta 10-15 hus ska alltid behov av detaljplan övervägas.**
- **På landsbygden, utanför detaljplanelagda områden och områden med sammanhållen bebyggelse får tillbyggnad med 50% av huvudbyggnaden, dock högst 50 kvm, och mindre komplementbyggnader byggas utan bygglov.**

Infrastruktur

Allmänt

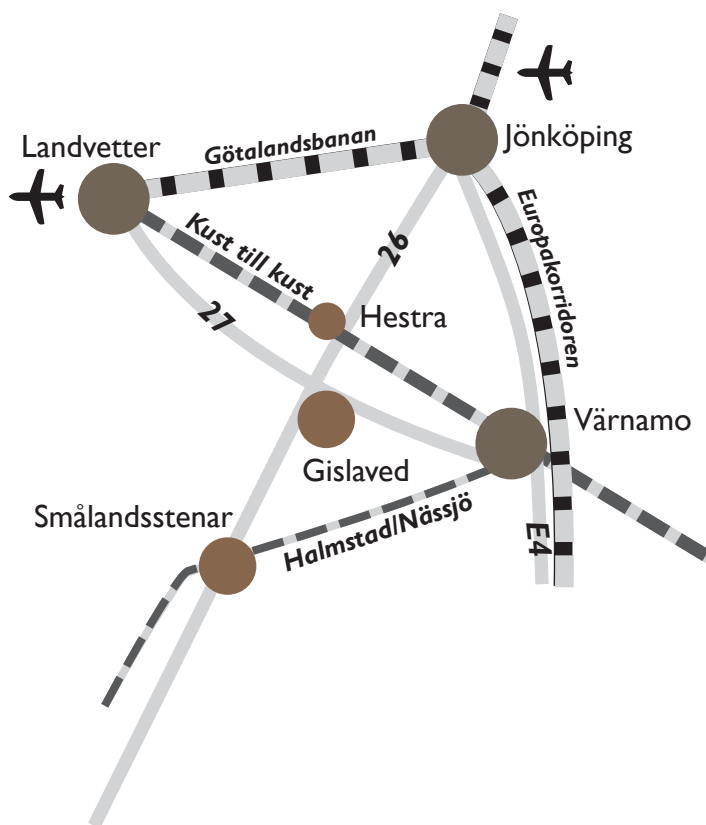
För att människor ska kunna bo och leva i kommunen krävs en väl fungerande infrastruktur. Kontakten med omvärlden liksom livet i kommunen är beroende av olika typer av infrastruktur. Det handlar om vägar och järnvägar men också om bredband, energiförsörjning, vatten- och avloppsförsörjning samt möjligheter för telefoni m.m. För att bygdens näringsliv ska blomstra och för att landsbygden ska leva måste infrastrukturen vara funktionell. En fungerande infrastruktur är en trygghetsfaktor och kan också bidra till miljöförbättringar.

Dialoger med Trafikverket är viktigt för att bibehålla och utveckla standarden på befintlig infrastruktur i kommunen. Detta då Trafikverkets nationella och regionala transportplaner är grunden till beslut om nybyggnation, drift och underhåll.

De planerade höghastighetsbanorna Götalands- och Europabanan innebär att Gislaveds kommun bör ta ställning till framtida stråk som leder till stationslägen.

Ställningstagande

- Gislaveds kommun ska skapa förutsättningar för medborgarna att kunna färdas på ett tryggt och miljövänligt sätt.
- Infrastrukturen ska göra det möjligt att resa både kollektivt och individuellt och göra det lätt att samordna transportslagen.
- Infrastrukturen ska fungera för de små och stora sammanhangen – de vardagliga och långväga resorna och transporterna till, från och igenom kommunen.
- Kommunen ska sträva efter korta restider inom kommunen och till närliggande städer.
- Koldioxidutsläppen från transportsektorn ska minska med 30% jämfört med 2004 fram till 2030.
- Fler pendelparkeringar för olika trafikslag ska tillkomma inom kommunen.

Järnvägen, Hestra

Utvecklingsområden – Mark

Vägar

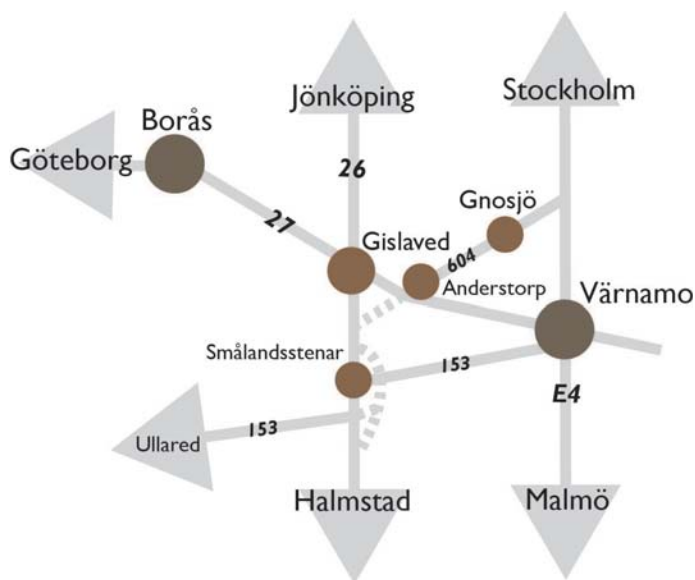
Riksväg 26 med koppling mot E6 och järnvägen Halmstad – Nässjö/Jönköping är av betydelse för trafik till västkusten. Den är också en viktig länk mot Jönköping och vidare till Stockholm. Väg 26 ingår i stråket Inlandsvägen syd. Mellan orterna längs vägen är arbetspendlingen stor. Det är idag en varierande standard på stråket. Trafikmängden är störst omkring Gislaved och mellan Smålandsstenar och Gislaved.

De viktigaste framtida åtgärderna är förbifart Smålandsstenar/Skeppshult samt en breddning av sträckan mellan Gislaved och Smålandsstenar genom mittseparering och 2+1-väg. Med en förbifart Smålandsstenar/Skeppshult skulle även kopplingen mellan väg 26 och väg 153 mot Varberg/Värnamo kunna lösas.

Väg 27 är ett mycket viktigt stråk i öst-/västlig sträckning. För att få en koppling till E4:an är en förlängning av väg 604 (Gnosjövägen) till väg 26 söder om Gislaved en viktig pusselbit.

I kombination med de olika vägstråken måste också infrastruktur för olika typer av drivmedel planeras.

Landsvägarnas kvalitet behöver förbättras eftersom de bland annat utnyttjas för daglig pendling och yrkestrafik.

Ställningstagande

- Vägplanering ska ske i stråktänkande för de funktionellt utpekade vägarna 26, 27, 151, 153, 597 och 604.
- Vägförbindelser som kopplas till framtida stationsområden på höghastighetsbanorna ska utredas.
- Möjligheten till spårbunden/elektrifierad trafik mellan Anderstorp - Gislaved ska utredas.
- Ombyggnad av större vägar ska samordnas med cykelvägar.
- Olika typer av drivmedel ska finnas tillgängliga i strategiska lägen utefter huvudstråken.
- Hela väg 26 från Skeppshult till väg 40 ska byggas om till mittseparerad väg med viltstängsel.
- Vägreservat för en östlig dragning av förbifarten utanför Smålandsstenar/Skeppshult ska finnas.
- Ett vägreservat som kopplar samman vägarna 26 och 27 och 604 ska finnas.
- Förbindelse mellan Reftele och Gislaved ska stärkas genom upprustning av väg 597 och 599, samt med ett markerat vägreservat mellan Dye och Nennesmo.
- Landsbygdsvägarna ska förbättras.
- På hela sträckningen av väg 27 genom Gislaveds kommun ska viltstängsel finnas.
- Säkra utfarter till befintligt vägnät från exploateringsområden ska kunna skapas för att inte förhindra kommunens utvecklingsmöjligheter.

Nissastigen, väg 26

Riksintresse

- Väg 26
- Väg 27

Underlagshäften

- Infrastrukturstrategi

Utvecklingsområden – Mark

GC-vägar

I Gislaveds kommun finns omkring 100 kilometer gång- och cykelväg.

De större orterna i kommunen har ganska väl utbyggda gång- och cykelvägnät. De mindre orterna har däremot inte lika väl utbyggda system. Det saknas även på flera ställen lämpliga alternativ för cyklister att ta sig mellan de olika tätorterna och besöksmålen i kommunen.

Det finns både statliga och kommunala gång- och cykelvägar. Det som skiljer de statliga gång- och cykelvägarna från de kommunala är att Trafikverket generellt är väghållare för gång- och cykelvägar utmed allmän väg och i stort ansvarar för att åtgärder på det statliga vägnätet utförs.

Inom tätorterna hanteras gång- och cykelvägfrågorna i fördjupningarna av översiktsplanen.

Ställningstagande

- **Gislaveds kommun ska sträva efter att bli en cykelkommun och skapa bättre förutsättningar för cyklister.**
- **Grundkriterier för utbyggnad av nya cykelvägar är:**
  - Skolvägar
  - Vägar mot centrum och service
  - Arbetspendlingsvägar
  - Motionsvägar och turiststråk
- **Infrastruktur i form av servicepunkter för cyklister ska byggas för att ge bekvämlighet och trygghet.**
- **Cykelleder ska planeras och märkas ut.**
- **Tätorter ska bindas samman med cykelvägar och samverkan ska mellan Trafikverket och grannkommuner.**
- **Ett cykelstråk ska finnas mellan Hestra och Nissafors i Gnosjö kommun.**

Cykelbana utmed Södra Storgatan, Gislaved

Underlagshäften

- Mål och strategier för cykelvägar
- Energistrategin

Utvecklingsområden – Mark

Järnvägar

Kust till kustbanan, som omfattar sträckan Göteborg - Kalmar/Karlskrona, är viktig för den öst-västliga person- och godstrafiken. Järnvägen utgör också matarbanan till Södra stambanan i Alvesta. Vid en framtida utbyggnad av höghastighetsbanor kan banan komma att ansluta både mot Götalandsbanan och mot Europabanan.

Halmstad-Nässjö järnväg har länge haft en låg standard som skapar långa restider. En förbättring av järnvägsstråket Nässjö/Jönköping-Värnamo-Halmstad med ökad kapacitet, kortare restider och på sikt elektrifiering av hela sträckan har stor framtida betydelse. Förbättringarna kan ge goda möjligheter för ökad dagspendling över regionsgränserna. Det kan också ge möjligheter till avlastning som alternativ transportväg för gods i det nationella järnvägssystemet och ge möjligheter till hantering av de lokala företagens godsströmmar.

Järnvägarnas koppling till hamnarna i Göteborg och Halmstad har stor betydelse för näringslivets godshantering i framtiden.

Riksintresse

- Kust- till kustbanan med Hestra station.

Flyg

Inom drygt en timmes bilväg från Gislaved finns fyra flygplatser. Landvetter utanför Göteborg är den största. Dessutom finns Jönköpings Airport, Växjö Småland Airport och Halmstads Airport.

Flygfältet i Smålandsstenar är lokaliserad på industrimark och används som sportflygfält. Runt flygplatsen finns områden som skyddas så flygsäkerheten inte ska äventyras. Byggnadsverk får inte överstiga angivna höjdbegränsningar.

Tidigare har det varit flygplats på Anderstorps motorbana. Ny verksamhet kan bli aktuellt vid ny tillståndsprövning.

Ställningstagande

- Halmstad/Nässjö järnväg ska förstärkas genom förutsättningar för ökad gods- och persontrafik och sträckan Halmstad-Värnamo ska prioriteras.
- Möjliga stickspår för gods ska utredas.
- Persontrafiken ska stimuleras genom öppna och trygga stationer.
- De fysiska förutsättningarna för en god resestandard i kommunens tre stationslägen ska utvecklas.
- Persontrafiken på Kust- till kustbanan ska förstärkas och förutsättningar för ett resecentrum i anslutning till riksintresset Hestra station, i Hestra utredas.
- Den befintliga strukturen av anslutningar mot kommande höghastighetsbanor ska förstärkas som t.ex. med elektrifiering av Halmstad-Nässjöbanan.
- Ett stationsläge i Värnamo ska stödjas.

Ställningstagande

- Flygplatsen i Smålandsstenar skyddas och ges möjlighet till utökning.
- Järnvägsanslutning till Landvetters flygplats ska understödjas.

Flygfältet, Smålandsstenar

Utvecklingsområden – Mark

Bredband

Snabbt bredband är en av grundförutsättningarna för att e-samhället ska kunna bli verklighet. Med snabbt bredband avses i första hand optofibernet medan mobilnäten kommer att utgöra komplement. Kommunen anser att ansvarig myndighet ska förbättra mobiltäckningen.

Underlagshäften

- Bredbandsstrategin

Ställningstagande

- Kommunen eftersträva att alla hushåll och arbetsställen ska ha möjlighet att ansluta sig till höghastighetsnät.
- Fokus ska ligga på fiberbaserade nät.
- Lokala initiativ på landsbygden ska stöttas.
- Utbyggnad av nät i tätorterna ska prioriteras.
- Kommunen ska verka för att tillgången till fibernät säkerställs vid nyexploatering av bostads- och industriområden samt vid ut- eller ombyggnad av kommunal infrastruktur.

Avfallshantering

Gislaveds kommuns avfallshantering ska utgå från preciseringen under miljömålet God bebyggd miljö: "Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkelt att använda för konsumenterna och att avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras."

I nuläget hämtas ett blandat säck- och kärlavfall hos hushållen varannan vecka. Hushållens grovavfall och andra återvinningsbara fraktioner hanteras via två återvinningscentraler och en mobil återvinningscentral. Farligt avfall kan lämnas vid miljöstation på ÅVC eller till kringkörande miljöbil en gång per år. Avloppsslam tas om hand i kommunens avloppsreningsverk eller skickas till extern behandling. Förpackningar och tidningar samlas in via återvinningsstationer på 19 platser i kommunen.

Ställningstagande

- Avfallsmängderna ska minska.
- Hantering av farligt avfall ska vara säker.
- Avfall ska tas omhand som en resurs.
- Avfallshanteringen ska vara användarvänlig och miljöriktig (lätt att göra rätt).

Utvecklingsområden – Mark

Ledningar

El

Gislaveds kommuns regionnät, 130 kV, matas i norra delen från Vattenfalls 400/130 kV-ledningar i Tranemo och södra delen via E:ONs ledningar i Breared. Elen transformeras ned till 40 kV i Mossarp respektive Smålandsstenar. Inga delar av luftledningsnätet på 130 kv eller 40 kV går nära bostäder i dagsläget. Efter stormarna Gudrun och Per har stora delar av ledningsnätet lagts som jordkabel. Ledningsgatorna kan vara begränsande för olika åtgärder, men bildar också en grön infrastruktur som kan ha stor betydelse för den biologiska mångfalden.

I kommunen är E:ON och Gislaveds Energi AB de största eldistributörerna. Övriga aktörer är Östra Kinds Elkraft och Vaggeryds kommuns elverk.

Kommunen ingår i elområdena 3 och 4. Gränsen mellan dem delar kommunen.

VA-nät

Ortssammanbindande vatten- och avloppsledningar finns mellan Gislaved-Anderstorp, Reftele-Anderstorp och Gislaved-Hestra. Vattenledning finns mellan Smålandsstenar och Skeppshult. Detta ger fördelar genom att mindre recipienter inte belastas och antalet vatten- och avloppsverk blir färre. Sårbarheten ökar dock.

Fastigheter i närheten av överföringsledningarna kan kopplas på och få kommunalt vatten- och avlopp, vilket kan innebära att fler dåliga avloppslösningar åtgärdas.

Gas

En stamledning för gas finns utbyggd från Tronebo i kommunens södra gräns till Segerstad sydväst om Reftele. En ledning går från Segerstad till Gislaved. Distributionsledningar finns i Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar.

Master

Mobiltelefonitekniken bidrar i stort till samhällsutvecklingen och leder bland annat till ökad trygghet för individen. Täckningsgraden för mobiltelefonin är ur många aspekter viktig.

Ansökningar om master över 20 m utanför tätorter och 45 m inom tätorter ska godkännas av Försvaret.

Ställningstagande

- Ett avbrottssäkert elnät ska finnas i hela kommunen.
- Hög grad av mobiltelefonitäckning ska eftersträvas.

Underlagshäften

- Byggande
- Energistrategin

Näringsliv

Allmänt

Näringslivet i Gislaveds kommun bidrar med arbetstillfällen, utbud i produkter och tjänster för såväl privat som offentlig sektor, samt utbud av produkter och tjänster för invånare och besökare.

Företagen i Gislaveds kommun är till stor del fortfarande lokalt ägda, och är till största delen baserade på tillverkningsindustri med underleverantörsfokus. Idag sker en kraftig automatisering vilket har resulterat i industrier med färre arbetstillfällen än tidigare. Det finns inga företag med över 500 anställda, förutom de koncerner och kedjor som har moderbolag i Gislaveds kommun. Det sker en utveckling mot företagstjänster och en ny typ av kompetensförsörjning.

Behovet av kulturella och kreativa näringar ökar allt mer när upplevelsebaserade tjänster och behovet av att kunna kommunicera utvecklas. De digitala kulturella tjänsterna växer och skapar särskilda behov av tillgång till t.ex. lokaler, och verktyg. Besöksnäringen är liksom kulturella och kreativa näringar ingen egen isolerad bransch utan hör samman med olika branscher som t.ex. jord- och skogsbruk, detaljhandel och ortsservice, hotell och restaurang samt fritidsutbud.

Miljötekniksektorn innehåller produktion av både varor och tjänster och är en ny sektor som är kunskapsintensiv och är beroende av såväl kompetensförsörjning, innovationsplattformar, infrastruktur och produktmix för att kunna utvecklas lokalt. Det finns en relativt liten andel miljöteknikföretag i kommunen och regionen.

Jord och skogsbruk utgör 1/3 av andelen arbetsställen, men har idag mycket få anställda.

Ställningstagande

- **Kompetens, kreativitet och erfarenhet från hela arbetskraften, oavsett bakgrund och härkomst, kön, ålder eller bostadsort ska tas tillvara.**
- **Satsning ska ske på utveckling av nya branscher för att stödja och komplettera befintliga branscher.**
- **Samarbete med högskolor och universitet ska intensifieras för att underlätta nyskapande av företag.**

Affärsracet, Anderstorp

Underlagshäften

- Näringsliv

Utvecklingsområden – Mark

Jord- och skogsbruk

I Gislaveds kommun finns idag ca 6 500 ha åkermark (6 % av landarealen) och 3 000 ha betesmark (3 % av landarealen). Åkerarealen i kommunen har minskat med 13 % sedan 1981 och arealen betesmark har minskat med 8 % sedan 2003. Det största sammanhållna jordbruksområdet i kommunen finns söder om Reftele. Åkermarken minskar men de öppna ytorna fortsätter också att i hög grad hållas öppna. Det finns ungefär 300 jordbruksföretag i kommunen.

Ett aktivt jordbruk med bland annat betande djur har stor betydelse för den biologiska mångfalden och näringar som t.ex. besöksnäringen.

Skogen i Gislaveds kommun domineras av gran och tall. Skogsmarksarealen i Gislaveds kommun är ca 74 000 ha vilket motsvarar två tredjedelar av landarealen. Det finns ca 950 skogsbruksföretag i kommunen. Skogsbruket inklusive jakt sysselsätter knappt 300 personer.

Ställningstagande

- Ett aktivt jordbruk ska stimuleras.
- Hållbart jord- och skogsbruk med ett ökat inslag av ekologisk produktion ska eftersträvas.
- Bebyggelse på jordbruksmark ska undvikas. Om så sker ska annan jordbruksmark tillskapas.
- Förädlingsledet inom de areella näringarna ska stimuleras.
- En varierad träslagsfördelning i skogen ska eftersträvas.

Späbo, Burseryd

Underlagshäften

- Näringsliv Jord- och skogsbruk
- Näringsliv

Utvecklingsområden – Mark

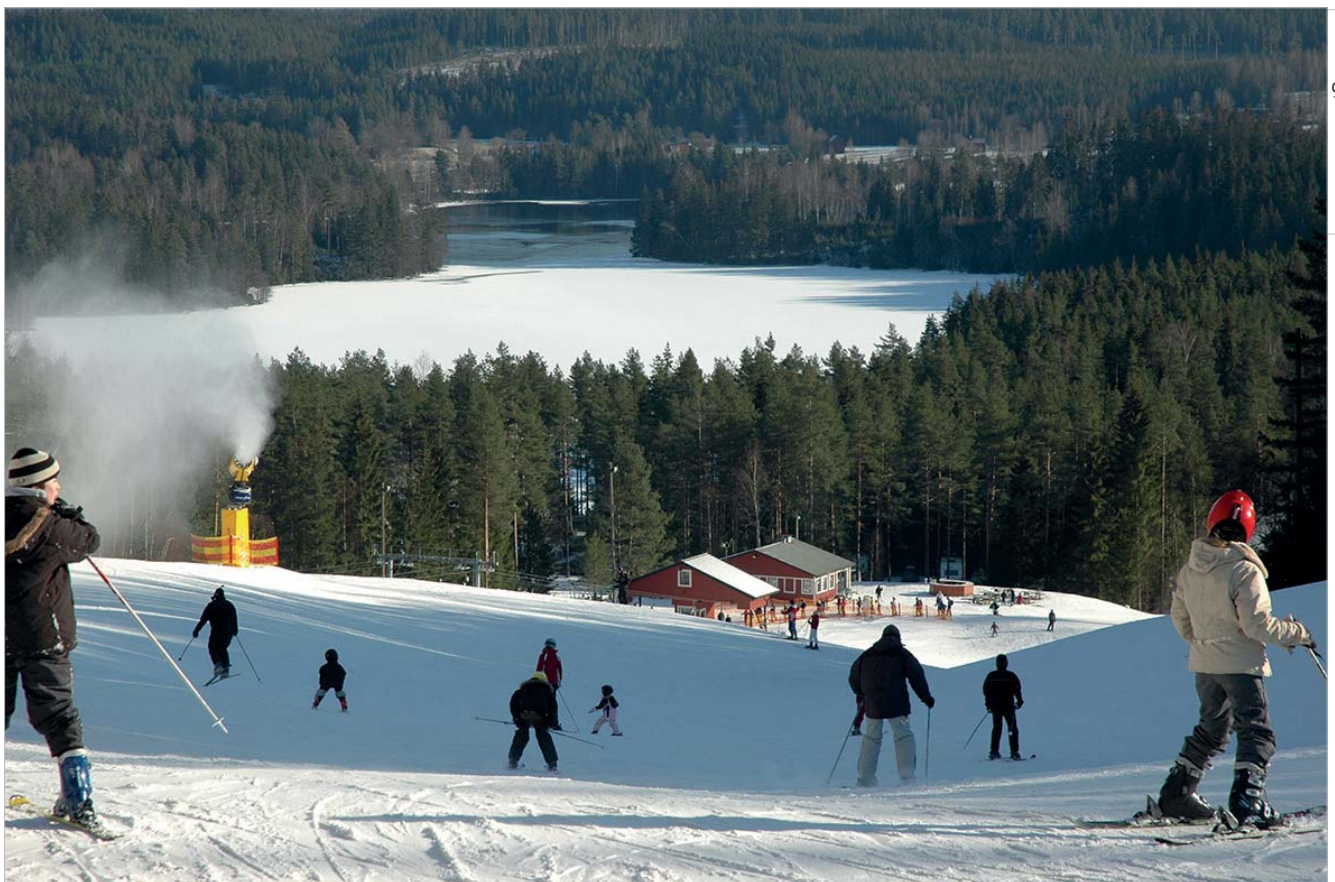
Besöksnäring

Majoriteten av turisterna som besöker Gislaveds kommun är familjer. Under vintern är den främsta reseanledningen Isaberg för utförsåkning, men även andra utomhusaktiviteter, både sommar och vinter attraherar. Under sommaren är shopping, utomhusaktiviteter och avgiftsbelagda attraktioner som muséer och Anderstorps motorbana, Isaberg och Reftele golfbana samt många fiskevatten populära aktiviteter. Det unika med Anderstorps motorbana är att den har varit Sveriges enda formel 1 bana och är känd i stora delar av världen.

Sol och bad samt sightseeing är attraktiva aktiviteter hos kommunens utländska besökare under sommaren. Svenskarna har svårare att definiera sina aktiviteter och är inte lika aktiva. Svensken stannar i regel bara under dagen medan den utländska besökaren har fler övernattningsnätter.

Ställningstagande

- **Aktiviteter och evenemang som speglar natur, kultur och sport året om ska vara grunden för besöksnäringen.**
- **Möjligheten att vara cykelturist i kommunen ska öka.**
- **Isaberg är en attraktiv destination som ska utvecklas.**
- **Motorbanan i Anderstorp ska utvecklas med motoranknutna verksamheter.**

Isaberg, Hestra

Underlagshäften

- Besöksnäringstrategin
- Näringsliv

Utvecklingsområden – Mark

Industriverksamheter

I Gislaveds kommun finns produktion av råvara, komponenter, halvfabrikat samt produktion av slutprodukt och olika former av ytbehandling. Det finns även industrier i kommunen som tillverkar verktyg och maskiner för andra industrier. Generellt så anses Gislaveds kommuns näringsliv ha en rik produktmix och även innehålla olika delar av förädlingskedjan.

Det finns många underleverantörer i Gislaveds kommun, men även många företag med slutprodukter och kända varumärken. Metall, polymer och trä är idag de största inriktningarna. Nästan 10% av jobben inom branschen plast och gummi finns i Gislaveds kommun.

Ställningstagande

- Gislaveds kommun ska fortsatt vara en stark industrikommun.
- Byggklara tomter för verksamheter ska finnas i kommunen.

Snedbild över industriområde, Smålandsstenar 2014

Utvecklingsområden – Mark

Kommersiell service

Det finns olika typer av handel. Partihandel som traditionellt säljer stora partier till företag, detaljhandel som säljer direkt till konsument och e-handel, som har både företag och konsument som målgrupp. Partihandel är en växande bransch, inte minst som service till tillverkningsindustrin och byggsektorn. Handeln i stort är beroende av infrastruktur och marktillgänglighet.

Detaljhandel har behov av markläge och lokaler för att kunna vara attraktiv och tillgänglig för konsumenter. Detaljhandeln har stor betydelse för orternas centrum men även för tillgång till service på landsbygden. Partihandel, detaljhandel och e-handel utgör tillsammans den tredje största arbetsgivaren i kommunen.

IT/Data-tjänster, marknadsföring/reklam, juridisk, ekonomisk och teknisk support är de stora områdena vid sidan om bemanning och maskinuthyrning.

I Gislaveds kommun finns många skönhetssalonger. Skönhetsvård är en växande bransch och fungerar idag i kluster för att bli attraktiva genom att komplettera varandra. Behov av konsumenttjänster för service ökar.

Besöksnäring generellt och detaljhandel, hotell & restaurang, service till konsument etc., är beroende av såväl turister som invånare samt dagbefolkning på de olika orterna.

Ställningstagande

- I hela kommunen ska finnas basservice i form av livsmedel och drivmedel.
- Möjligheter att tillskapa olika samlande servicepunkter ska utredas.

Smålandiaområdet

Underlagshäften

- Gislaved idag

Utvecklingsområden – Mark

Energi

Industrisektorn är den sektor i kommunen som använder mest energi. Tillverkningsindustrin är stor och använder mest elenergi. Även naturgas är en viktig energikälla för industrin. Lokala naturgasnät finns i tätorterna, Gislaved, Anderstorp, Smålandsstenar och Skeppshult och naturgasen används primärt till processer i industrin men även som uppvärmning i såväl företag som flerbostadshus och i enskilda bostadshus.

Den sektor som använder mest fossil energi är transportsektorn och Gislaveds kommun har en mer bränslesluktande fordonspark än Sverige generellt.

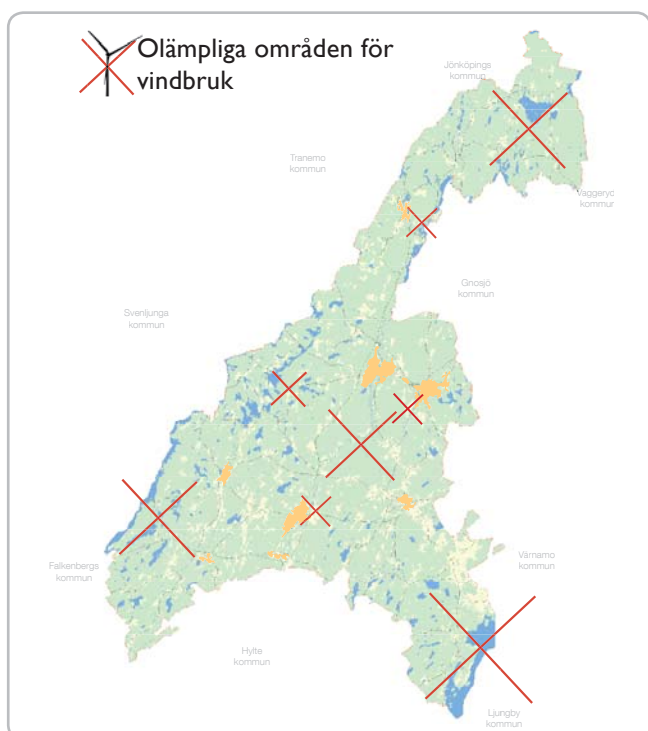
Hushållssektorn har sakta minskat sin energianvändning och detta beror bland annat på förändringar i uppvärmningssystem.

Energiproduktionen i Gislaveds kommun är inte stor. Den energi som produceras kommer främst i form av biobränsle från skogen. Fjärrvärmeanläggningar finns i Hestra, Burseryd och Reftele i form av närvärme. I Gislaveds tätort är fjärrvärmenätet utbyggt.

Ett 50-tal anläggningar med solfångare finns på villor och flerfamiljshus. Gislaved Energi har sedan 2007 ett solkraftverk. Vid Gislaveds reningsverk produceras biogas genom rötning av slam.

Den lokala produktionen av vattenkraft i kommunen sker dels i Gislaved Energis regi, via verket Gyllenfors och dels via två privata verk som är anslutna till Gislaved Energis nät, Vikafors och Våthultström. I kommunen finns privata mindre verk som är kopplade till Eon.

Två vindkraftverk finns i Reftele (Klämman)

Ställningstagande

- Biogas ska utgöra 1/3 av den totala gasanvändningen i kommunen.
- Lokalt producerad förnyelsebar energi ska utgöra minst 30 % av den totalt omsatta energin.
- Möjlighet till produktion av solenergi i både stor och liten skala ska stimuleras.
- En fortsatt utveckling av nät för fjärrvärme ska stimuleras.
- Försörjning och produktion av förnyelsebar energi ska främjas.
- Infrastruktur för energieffektiva och miljövänliga transporter ska byggas upp.
- Gislaveds kommun är positiv till vindbruk.
  - Vindkraft ska lokaliseras till områden där det råder bra förutsättningar för vindbruk; där det blåser bra, där andra väsentliga intressen inte störs eller i redan påverkade områden.
  - Etableringar av vindkraftsverk i naturreservat och Natura 2000-områden ska undvikas.
  - Vindkraft ska inte etableras i anslutning till riksintresse där områdets riksintressevärden påverkas.
  - Vindkraftsetableringar tillåts inte närmare tätorter och värdefulla kulturmiljöer än 1000 meter.
  - Vindkraft ska lokaliseras efter landskapets förutsättningar och så att intrång i naturmiljöer begränsas och störningar minimeras
  - Behovsstyrd hinderbelysning för vitt ljus ska användas.
  - Vindkraftsetablering som bryter en flygplats hinderfria zon tillåts inte.
  - Vindkraft ska lokaliseras med hänsyn till besöksnäringens och friluftslivets intressen och så att andra regionala och lokala intressen inte störs.

Underlagshäften

- Energistrategin
- Vindkraft

Utvecklingsområden – Vatten

Allmänt

Vattnet är i ständig rörelse och fungerar som ett utmärkt lösningsmedel. Det innebär att såväl mängd som kvalite varierar. Marken och hur den används påverkar tre betydelsefulla egenskaper hos vattnet; flöde, kvalite och naturvärde.

Vatten är livsmedel, biotop, kultur, naturupplevelser och transportmedel och förutsättning för friluftsliv.

Tre av de västsvenska flodsystemen berör Gislaveds kommun; Åtran i de västra delarna med sjön Fegen, Lagan i sydost med Bolmens tillrinningsområde och Gislaveds kommuns karaktärsvattendrag Nissan som med sitt 8 mil långa vindlande lopp har präglat en stor del av kommunens utveckling. Nissans avrinningsområde täcker in större delen av kommunens yta.

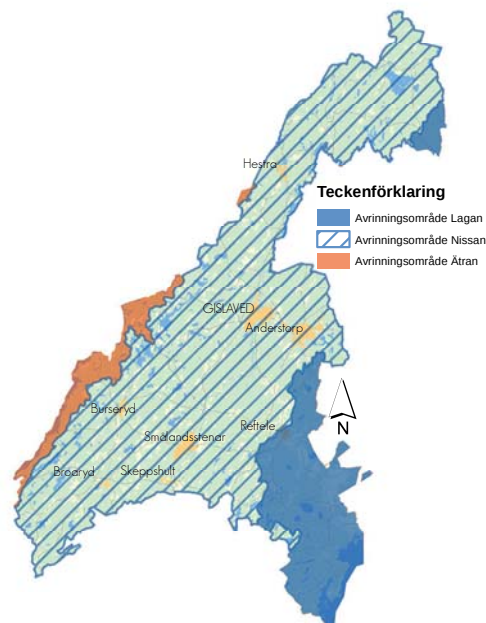
Många av kommunens vattendrag har varit förutsättning för industriutvecklingen i kommunen och rymmer kulturhistoriska värden.

Gemensamt för alla vattenområden i kommunen, såväl grund- som ytvatten, är en kraftig försurningspåverkan.

Fokus på vattenfrågorna är satt genom EU:s ramdirektiv för vatten.

Ställningstagande

- Kommunens 388 sjöar är ett av kommunens varumärken.
- Sjöar och vattendrag ska synliggöras i kommunens tätorter.

Avrinningsområden

Augustorpsjön och Isabergstoppen

Foto av Patrik Leonardsson

Underlagshäften

- Vatten
- VA-översikt

Utvecklingsområden – Vatten

Statusklassning
Preliminär 2015

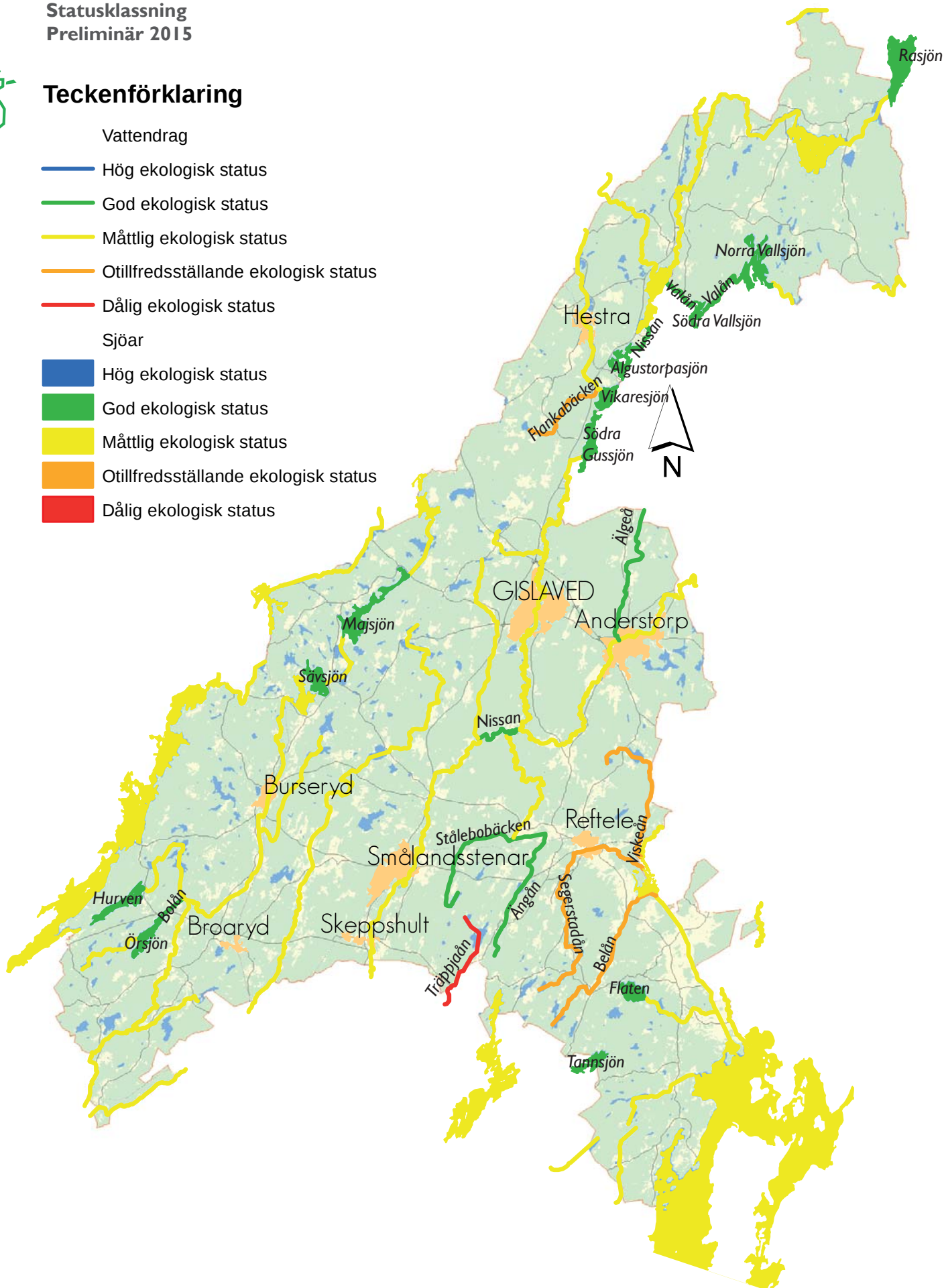
Teckenförklaring

Vattendrag

- Hög ekologisk status
- God ekologisk status
- Måttlig ekologisk status
- Otillfredsställande ekologisk status
- Dålig ekologisk status

Sjöar

- Hög ekologisk status
- God ekologisk status
- Måttlig ekologisk status
- Otillfredsställande ekologisk status
- Dålig ekologisk status

Utvecklingsområden – Vatten

Kemisk status utan överallt överskridande ämnen

I Sverige finns för höga halter av kvicksilver och bromerade difenyleter (PBDE) i alla sjöar och vattendrag och god kemisk status uppnås inte för dessa ämnen någonstans. Utöver dessa ämnen så uppnås inte god kemisk status i Gislaveds kommun i en sjö och ett vattendrag:

Bolmen uppnår inte god kemisk status exklusive överallt överskridande ämnen p.g.a förhöjda halter i sediment av nickel och polyaromatiska kolväten (PAH). Även förhöjda halter av tenn har uppmätts i bottensedimenten.

Anderstorpån uppnår inte god status på grund av förhöjda nickelhalter.

Statusklassning
Preliminär 2015

Utvecklingsområden – Vatten

Grundvatten

Tillgången på grundvatten är mycket god i Gislaveds kommun. SGU har identifierat geologiska formationer av nationell betydelse för vattenförsörjning. I kommunen finns två sådana områden; Nissadalen och delar av Finnvedens Folkland.

Gislaveds kommun baserar sin vattenförsörjning på grundvatten och tillgången är god. Vissa grundvattenförande lager är mer känsliga för föroreningar än andra beroende på infiltrationshastigheten i marken. Råvattenkvaliteten i de kommunala vattentäkterna varierar. De problem som finns är förhöjda järn- och manganhalter samt lågt pH.

Fem av kommunens grundvattenförekomster riskerar att inte uppnå god kemisk status beroende på förekomsten av förorenade områden, nitrat eller kvicksilver i vattentäkter eller risker förknippade med infrastruktur och transporter.

Miljökvalitetsnormerna ska beaktas i planering och laggivning.

Ställningstagande

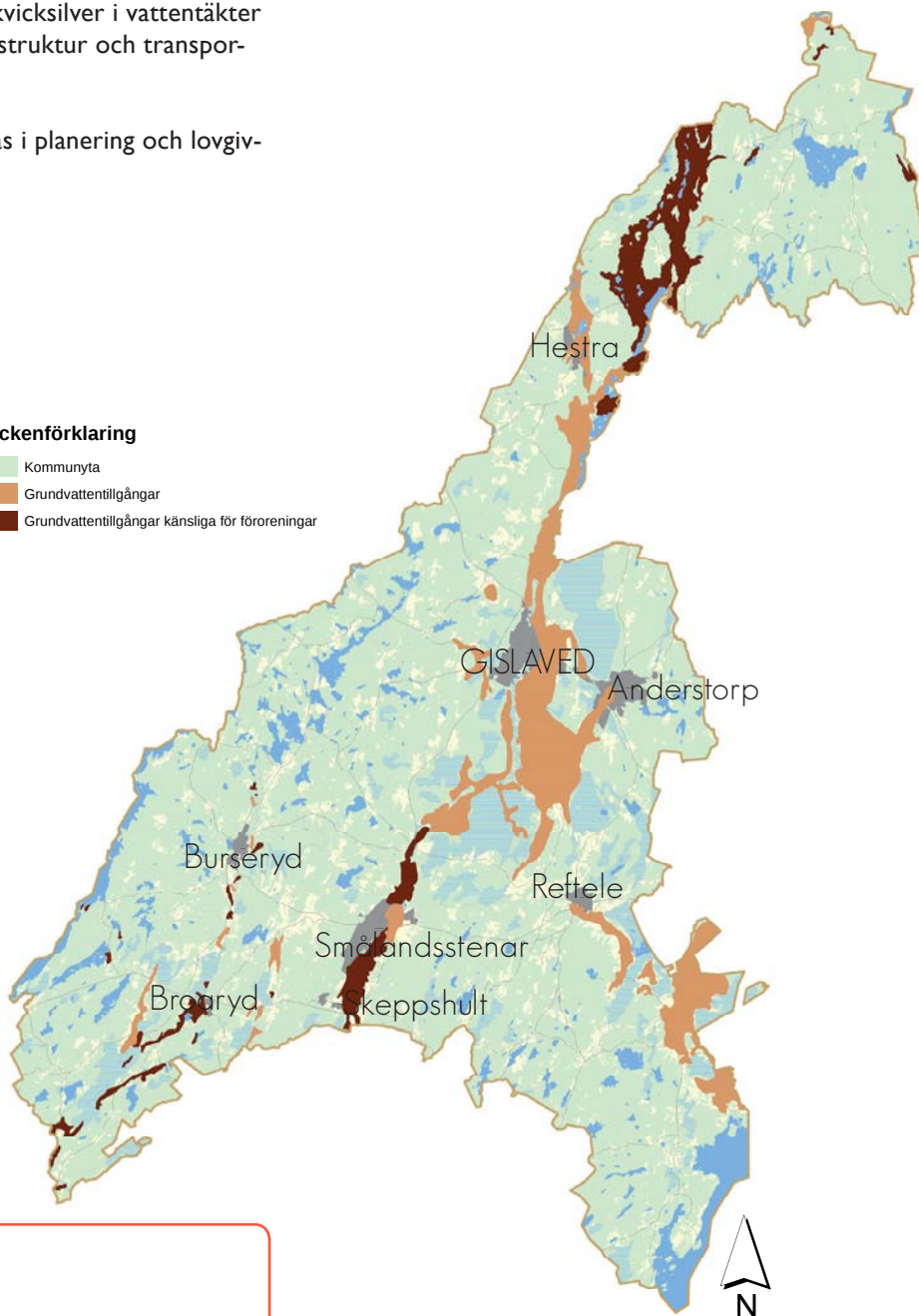
- Grundvattenresurserna ska skyddas.
- Grundvatten ska ges prioritet vid avvägning mot andra intressen.
- Grundvattenskyddet i anslutning till vägar ska förbättras.

Miljökvalitetsnormer

- Grundvattenförekomsten ska uppnå god kemisk och kvantitativ status.

Teckenförklaring

- Kommunytan
- Grundvattentillgångar
- Grundvattentillgångar känsliga för föroreningar

Underlagshäften

- Vatten
- VA-översikt

Utvecklingsområden – Vatten

Vatten och avlopp -VA

I Gislaveds kommun finns 8 allmänna vattenverk och 30 mil allmänna vattenledningar. De allmänna vattenverken försörjer 23 700 invånare med 2,0 miljoner m³ dricksvatten per år. Samtliga vattenverk använder grundvatten som bas för dricksvattenproduktionen.

För att trygga vattenförsörjningen långsiktigt finns vatten-skyddsområden för de flesta av de allmänna dricksvattentäkterna. För närvarande pågår uppdatering och utökning av skyddsbestämmelserna för samtliga allmänna vattentäkter. Förslag till nya områdesavgränsningar och skyddsföreskrifter har tagits fram och kommunen har ansökt hos länsstyrelsen om fastställelse av dessa föreslagna områden. Alla hushåll i kommunen har inte allmänt dricksvatten. Totalt är det cirka 5 000 personer som har enskilt dricksvatten.

Avloppsvatten är ett samlingsnamn för vatten som på något sätt är påverkat av samhället. I Gislaveds kommun finns 9 allmänna avloppsreningsanläggningar som renar totalt 5,2 miljoner m³ vatten varje år. Det finns ca 50 mil avloppsledningar. I kommunen finns det ca 3 200 enskilda avlopp, varav ca 1 600 är byggda före 1974. En stor del av de gamla anläggningarna är inte godkända.

När enskilda avloppsanläggningar ska anläggas i anslutning till sjöar och vattendrag krävs särskild hänsyn till påverkan på bland annat vattenkvaliteten. Kommunen ska ta ställning till om hög skyddsnivå ska gälla i vissa fall. Det handlar om hög skyddsnivå för hälsoskydd och hög skyddsnivå för miljöskydd.

Ställningstagande

- Gislaveds kommun ska ha en säker, klimatanpassad och hållbar VA-försörjning som bidrar till bebyggelseutvecklingen i kommunen. VA-hantering ska utformas och skötas så att människors hälsa tryggas och att påverkan på miljön minimeras.
- Klimatförändringarnas effekter ska begränsas genom att anpassa planering och hantering av vatten och avlopp till ett förändrat klimat.
- Verksamhetsområde för allmänt VA ska minst finnas där vattentjänstlagen kräver det. Om det gynnar kommunens utveckling kan verksamhetsområdet utökas ytterligare.
- Kommunen ska samverka med andra kommuner. Samverkan ska leda till hållbara och kostnadseffektiva VA-lösningar samt samstämmiga bedömningar av regelverket.
- Utökning av verksamhetsområdet för allmänt VA kan ske både via överföringsledningar och lokala anläggningar.
- Den allmänna dricksvattenförsörjningen ska i första hand baseras på grundvatten.
- Stora vattentäkter i kommunen ska ges formellt skydd.
- I områden där allmänt VA planeras inom en 10-årsperiod ska kraven på enskilda anläggningar vara rimliga i relation till omfattningen av problemet och tiden tills att allmänt VA blir tillgängligt enligt VA-planen.
- Dagvattenflöden ska reduceras, fördröjas och regleras så att belastning på ledningsnät och recipienter begränsas.
- Föroreningar i dagvattnet ska avskiljas innan de når recipienten om möjligt redan vid föroreningskällan.

Utvecklingsområden – Vatten

Vid följande sjöar och vattendrag bedöms hög skyddsnivå gälla:

- Nissan
- Rasjön
- Radan
- Stengårdshultasjön
- Svanån
- Västerån (norra)
- Valån
- Trollsjöån
- Norra Vallsjön
- Södra Vallsjön
- Hylteån
- Flankabäcken
- Nissasjöarna
- Kyrkesjön
- Moa Sågbäck
- Västerån
- Majsjön
- Storasjön/Sävsjön
- Löbbosjön
- Spaden
- Fegen
- Lången
- Värsjön
- Betarpsbäcken
- Yxabäcken
- Samserydssjön
- Anderstorpaån
- Flahultasjön
- Viskeån
- Annebergssjön
- Segerstadsån/Ölmestadsån
- Draven
- Lillån
- Belån
- Flaten
- Stumsjön
- Agnsjön
- Sunneråsbäcken
- Hurven
- Bolån
- Hestrasjön
- Flinterydsbäcken
- Jällunden
- Bolmen

Ställningstagande

Hög skyddsnivå ska gälla vid lokalisering av enskilda avloppsanläggningar:

- Inom 50 m från alla sjöar och vattendrag.
- Inom 100 m från sjöar och vattendrag som inte uppnår god ekologisk status med avseende på näringsämnen.
- Inom 100 m från sjöar och vattendrag som betecknas som värdefulla vatten.
- Inom skyddsområden för dricksvattentäkt.
- Inom 100 m från allmänna badplatser.
- Inom 50 m från större vattentäkter.
- Inom områden som har en hög sammanlagd belastning från avlopp eller där belastningen riskerar bli hög i framtiden.
- Inom 100 m från sjöar och vattendrag som i övrigt har högt kultur- och naturvärde, hyser känsliga arter, har hög belastning av näringsämnen eller där andra särskilda förhållanden råder.

Underlagshäften

- Vatten
- VA-översikt

Södra Gussjön

Risker

Allmänt

I Jönköpings län bedöms pandemier, farliga utsläpp och värmeböljor medföra störst risk för människors liv och hälsa. Naturolyckor, pandemier och avbrott eller störningar i infrastruktur bedöms ge störst risk för störningar i samhället.

I stort sett hela samhället är beroende av el, IT, kommunal teknisk försörjning, transporter och personal. Samhällets risker, sårbarheter och beroenden hänger ihop och de sammanfaller ofta.

Gislaveds kommun präglas av industriverksamhet, i stor och mindre skala. Plastindustrin utgör en central del i företagsamheten men även metallbearbetning tillsammans med annan tillverknings- och bearbetningsindustri. Riksvägarna 26 och 27, länsvägarna 151 och 153 samt 604 utgör viktiga delar i infrastrukturen eftersom transporterna med lastbil är dominerande. På dessa vägar transporteras dessutom en stor mängd farliga ämnen varje år. Kommunen korsas även av järnväg genom Kust-till-kust-banan i den norra delen och i den södra delen finns järnvägsförbindelse med Halmstad och Värnamo.

Den dominerande orsaken till att personer från kommunen vårdas på sjukhus är fallolyckor. Sett till antalet räddningsinsatser så är det i trafiken som flest skadas.

Behovet av godstransporter och arbetspendling inom och genom kommunen tillgodoses till allra största delen genom fordonstransporter på väg vilket skapar risker i trafiken. Industribrand är också en dominerande risk, vilket kan få stora konsekvenser på personer men också på omgivning, miljö och sysselsättning beroende på verksamhet.

Trafiken är den största källan till föroreningar i luften. För utomhusluft finns fastställda miljö kvalitetsnormer som ska avspegla den lägsta godtagbara miljö kvaliteten som människa och miljö tål. Dessa normer är gränsvärden som inte får överskridas. De mätningar och modelleringar som gjorts visar inte på att några miljö kvalitetsnormer för luft överskridits.

Ställningstagande

- Kommunen ska verka för att trafikolyckor med vilt kontinuerligt minskar.
- Kommunen ska verka för att inga järnvägsrelaterade trafikolyckor inträffar i kommunen.
- Förebyggande arbete kring transporter med farligt gods ska utvecklas.
- För att IT-säkerheten ska vara hög ska ett förebyggande arbetssätt utvecklas.
- Fokus ska läggas på att förebygga risker i samband med brand i närheten av vattendrag.

Underlagshäften

- Risker

Miljö kvalitetsnormer

- Kontinuerlig uppföljning ska ske av miljö kvalitetsnormer för luft.

Klimatanpassning

Allmänt

Enligt framtaget klimatscenario för länet kommer somrarna bli längre, varmare och torrare. Vintrarna kommer att bli kortare, mildare och fuktigare med mer nederbörd i form av regn snarare än snö. Kortare och mildare vintrar kommer att innebära kortare och tunnare beläggning av is, snö och tjäle. Avrinning och höga flöden kommer att öka främst i de västra delarna av länet. Extrema väderhändelser förväntas bli vanligare.

Skred och ras

Höga flöden ökar erosionen längs vattendrag och sjöar samtidigt som ökad avrinning och erosion påverkar släntstabiliteten. Förändrad risk gäller främst längs vattendrag för jordtyper som lättroilig jord eller sand. Längs med Nissan består ytlagret av erosionskänsliga jordarter, vilket innebär att risk kan finnas för ras och skred.

Översvämningar

Översvämning drabbar samhället hårt genom översvämmade bostäder och verksamheter. Infrastruktur som broar, vägar, järnvägar och elförsörjning påverkas ofta och fördämningar kan riskera att brista vid alltför höga flöden. VA-system är också känsliga för översvämning. Ökad nederbörd och översvämningar kan ge ökad risk för urlakning av föroreningar, som kan hota dricksvattentäcker. Den ökade belastningen kan också leda till att dagvattenavledningen fungerar sämre och att avloppsreningsverken tvingas brädda orenat vatten oftare.

Översvämning som drabbar olika typer av miljöfarliga verksamheter och av förorenad mark kan leda till att förorenande ämnen sprids i miljön.

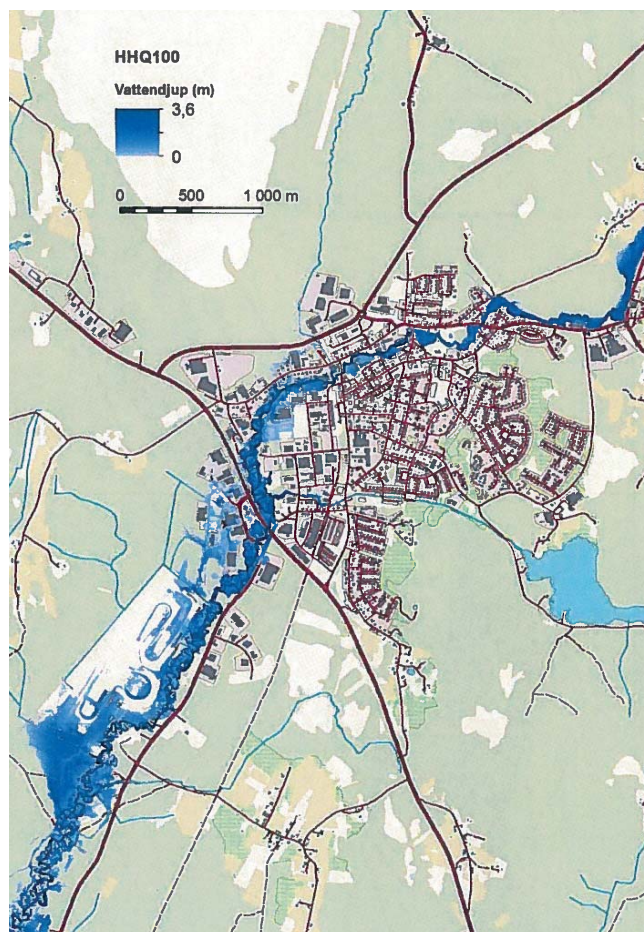
Skyfall

Skyfall definieras enligt SMHI som minst 50 mm nederbörd på en timme eller minst 1 mm på en minut. Kraftiga skyfall får en mycket stor påverkan i tätorterna eftersom befintliga dagvattenledningar inte är dimensionerade för att klara av dem. När det gäller skyfall med intensiteter som är större än 10-årsregn faller ansvaret på fastighetsägaren såvida de kommunala VA-ledningarna klarar av att avleda ett 10-årsregn.

Ett känt problem är "instängda områden". Det är områden som är lågt belägna. De är beroende av att avledning av dagvatten fungerar för att översvämning inte ska ske.

Ställningstagande

- Kartläggning av översvämningsrisker ska fortsätta.
- Arbete med att förhindra effekter av skyfall och översvämning ska intensifieras.
- Befintliga detaljplaner ska ses över med avseende på klimatanpassning.

Översvämningskartering Anderstorpån

Underlagshäften

- Klimat
- Risker
- Vatten
- VA-översikt

Förorenade områden

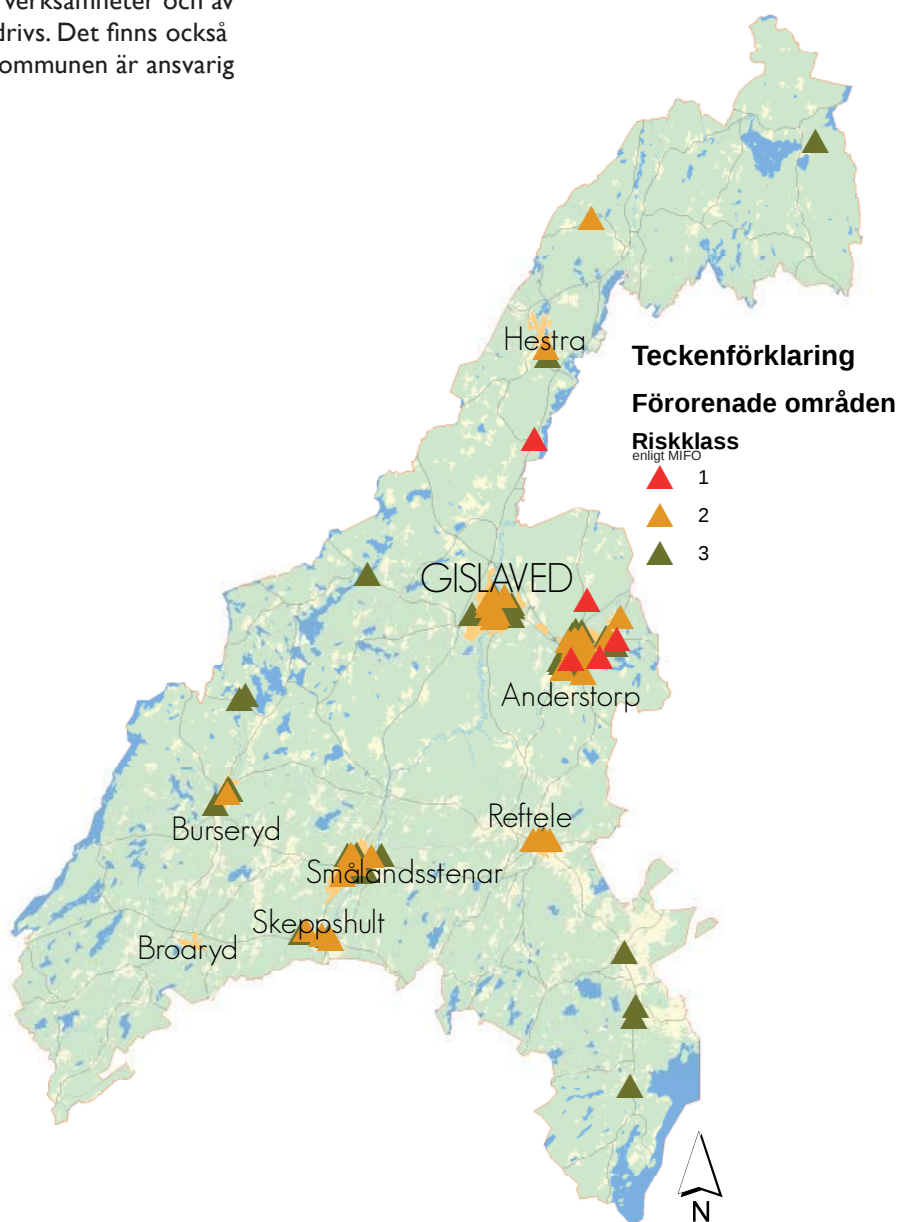
De flesta förorenade områdena har uppkommit från 1940-talet fram till 1980-talet, huvudsakligen genom utsläpp, deponering, utfyllnad, spill eller olyckshändelser vid olika typer av industriell verksamhet.

En stor branchsektor i kommunen är metallindustrin som använt klorerade lösningsmedel för avfettning samt bedrivit ytbehandling av metaller. Detta gör att kommunen har förhållandevis många objekt där det finns stor risk att området är förorenat eller där det konstaterats vara förorenat vid undersökning.

Hittills har genom inventeringar drygt 500 objekt registrerats som potentiellt förorenade områden i kommunen. Objekten utgörs både av pågående verksamheter och av områden där ingen verksamhet bedrivs. Det finns också ett 30-tal nerlagda deponier, som kommunen är ansvarig för.

Ställningstagande

- **Nedlagda kommunala deponier ska riskklassas och efterbehandlas utifrån behov.**
- **Kommunen ska medverka till att potentiellt förorenade områden utreds.**
- **Kommunen ska driva på att efterbehandlingsåtgärder genomförs.**
- **Kommunen ska eftersträva att ha markreserv där föroreningssituationen är utredd.**

Underlagshäften

- Förorenad mark

Miljöfarlig verksamhet

Med miljöfarlig verksamhet avses utsläpp till avlopp eller vattenområde, utsläpp till luft, hantering av kemikalier och avfall, samt buller, vibrationer, lukt etc. till omgivningen.

Kommunen präglas av att det är ett förhållandevis stort antal företag och flertalet är medelstora eller mindre. Dominerade brancher är verkstads- och plastindustrier.

Verksamheter som har stora mängder av farliga kemikalier - till exempel mycket giftiga, explosiva eller miljöfarliga - kan omfattas av den så kallade seveslagstiftningen, det vill säga lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Vissa verksamheter omfattas av industriutsläppsdirektivet, IED, där särskilda krav ställs bl.a. på tillämpningen av bästa tillgängliga teknik.

Ställningstagande

- Kommunen ska sträva efter att ha planlagd mark för miljöfarliga verksamheter.
- Kommunen ska underlätta för miljöfarliga verksamheter, som är olämpligt placerade, att omlokalisera.

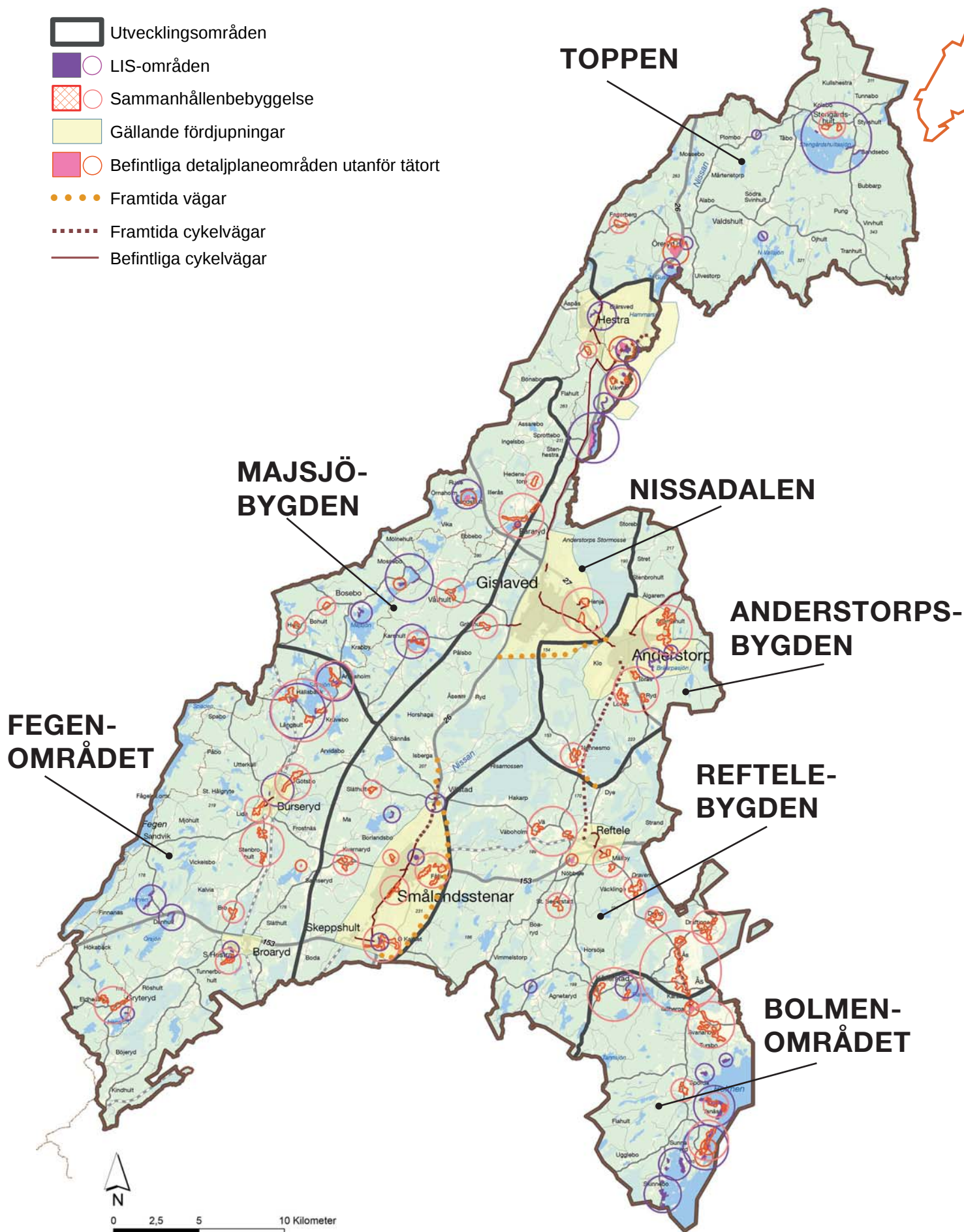
Skeppshults Bruk

Underlagshäften

- Risker

Geografiska utvecklingsområden

Geografiska utvecklingsområden

Vy Gislaved

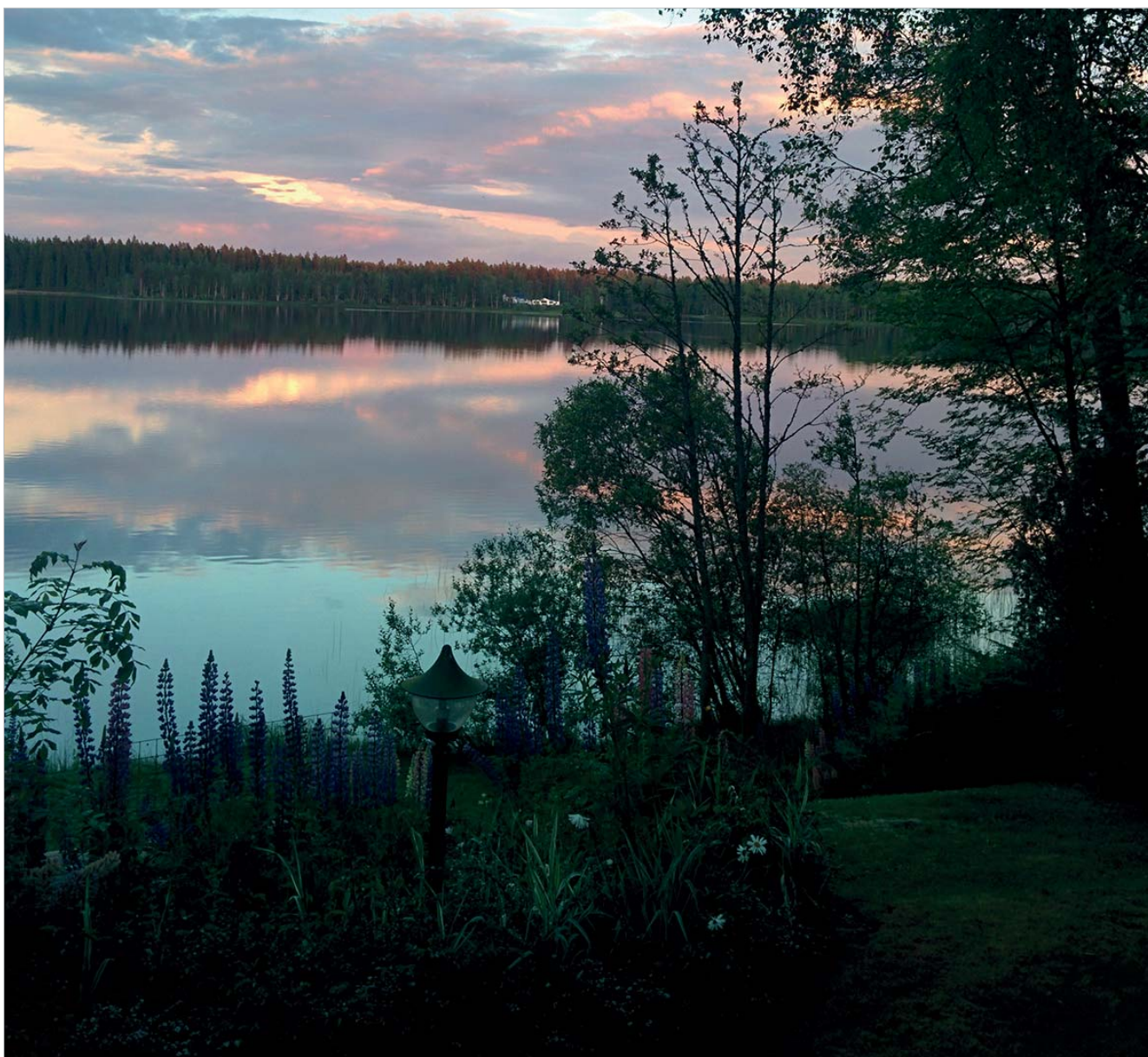

Inledning

Kommunen har delats in i olika bygder/områden. Det är ett försök att presentera olika huvudutvecklingsidéer för olika delar av kommunen. Gränserna mellan områdena är flytande och ska inte ses som något definitivt. De följer inte några sockengränser eller några andra administrativa indelningar. Idéer är gränslösa och överlappningar finns överallt.

Varje bygd har sina specifika förutsättningar och varje del bidrar till hur kommunen kommer att upplevas i framtiden. Visionen som kommunfullmäktige antagit innebär att hela kommunen ska bli en plats som man vill bo och verka i, komma till och känna igen sig i.

Södra Gussjön

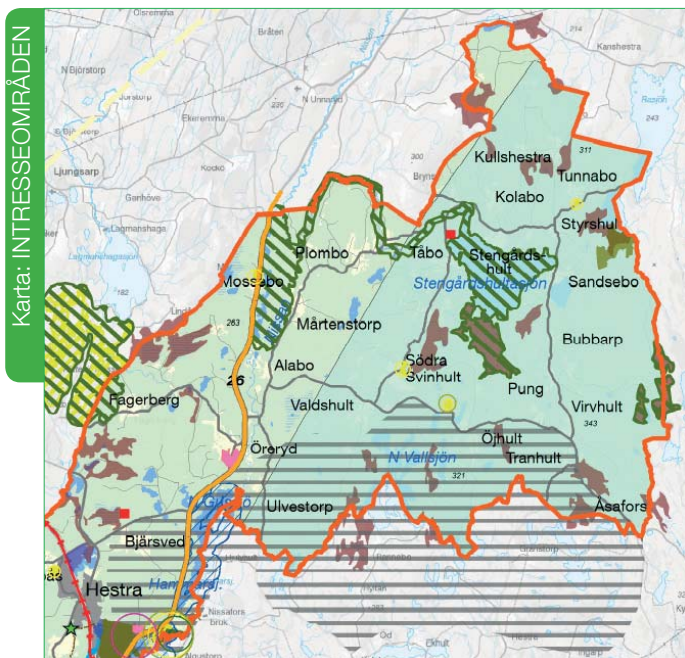
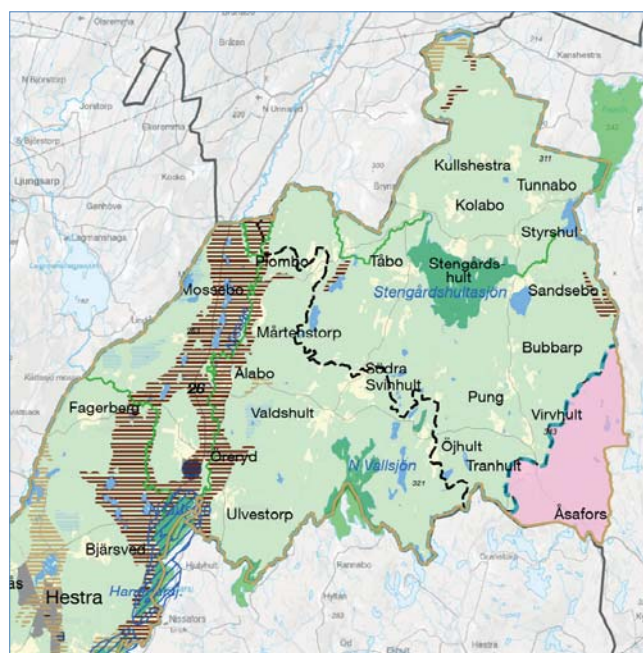
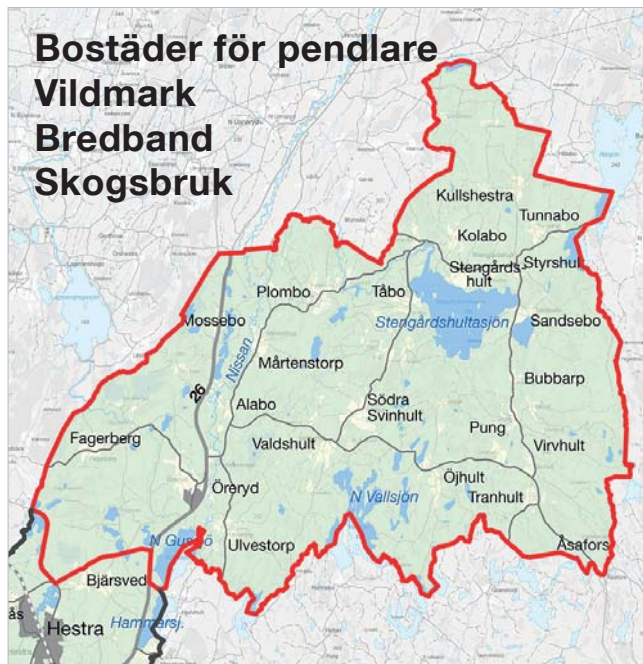
Geografiska utvecklingsområden

Toppen

Området kan till stora delar karaktäriseras som ett vildmarksområde. Bebyggelse, åkermark och andra öppna landskap ligger samlat i olika byar och stråk längs med vägar. Delen runt Nissastigen väg 26, som löper genom området, är mera öppen med byar och utblickar mot sjöar. Området har ett strategiskt läge i förhållande till Jönköping, vilket gör att arbetspendling till stan är möjlig. Bredband i form av fiber finns utbyggt. Föreningslivet är aktivt.

Rika kulturlämningar kopplade till järnframställning finns i området.

Området är utpekad av staten som "Stort opåverkat område". För Natura 2000-områdena ansvarar staten genom upprättade bevarandeplaner.

Teckenförklaring

Stora opåverkade områden	Vattenskyddsområde
Naturreservat	Riksentresse
Natura 2000	Influensområde för lufttrum
Utvidgat strandskydd	Riksentresse
Riksentresse friluftsliv	Stoppområde för höga objekt
Riksentresse järnväg	Överföringsledning VA
Riksentresse kulturmiljövård	Gasledning
Riksentresse naturvård	Vandringsled
Riksentresse väg	Byggnadsminnen
Riksentresse yrkesfiske	Motorsportsanläggningar
Befintliga detaljplaneområden utanför tätort	Skjutbanor
Värdefull våtmark	

Teckenförklaring

Kommuntyta	Grundvattentillgångar
Utvidgat strandskydd	Grundvattentillgångar känsliga för föroreningar
Prioriterade vattendrag som ej uppfyller miljö kvalitetsnormer	Föreslagna till nya vattenskyddsområden
Prioriterade vatten som ej uppfyller miljö kvalitetsnormer	Nissan
Värdefulla vattendrag	Lagan
Värdefulla vatten	Ätran
	Delavrinningsområden

Underlagshäften

- LIS
- Byggande
- Natur, naturreservat, friluftsliv
- Vatten
- VA-översikt
- Landskapsanalys

Geografiska utvecklingsområden

Riksintresse

Riksintresse för naturvård

- Radan/Svanån/Stengårdshultasjön
- Mossjön och närliggande mossar
- Kättesjömossen
- Vattlasjöområdet

Riksintresse friluftsliv

- Isaberg/Ranneboområdet

Riksintresse för infrastruktur

- Väg 26

Stora opåverkade områden

- Rannebo-, Stengårdshult- och Mosseboområdet.

Natura 2000

- Mossebo
- Svinhultsåsen
- Södra Svinhult
- Tunnabo

Naturreservat

Sandsebo (Under bildande)

LIS-områden

- E8 Badplats Norra Gussjön
- E9 Öreryd Nissan
- E10 Badplats Norra Vallsjön
- E11 Badplats Stengårdshultasjön
- E12 Sandsebo Stengårdshultasjön
- E13 Sandsebo Lillesjön
- E15 Radaholm

Sammanhållen bebyggelse

- Stengårdshult
- Backa
- Öreryd
- Fagerberg

Ställningstagande

- Bostadsbyggande ska stimuleras.
- Friluftslivet stärks genom utveckling av olika typer av natur- och kulturbaserade anläggningar.
- Ranneboområdet ska bibehållas som riksintresse och utvecklas som turismområde med vildmarkskaraktär.
- Riksintresset Radan/Svanån/Stengårdshultasjön ska skyddas genom att stor försiktighet ska gälla vid åtgärder som påverkar vattenkvaliten.
- För riksintresset Vattlasjöområdet gäller restriktiv bygglovgivning och att inga åtgärder som skadar de geologiska värdena är tillåtna.
- I riksintressena Kättesjömossen, Mossjön och närliggande mossar ska byggnation, väg- och ledningsdragning, nydikning, täktverksamhet, upplag, skogsplantering, gödsling och kalkning undvikas.
- I det utpekade stora opåverkade området ska rationellt jord- och skogsbruk inte försvåras och inte heller tillkomsten av gles bebyggelse.

Lidernas kvarn och såg

Geografiska utvecklingsområden

Nissadalen

Området omfattar Nissan och dess sjösystem samt omgivningarna. I området finns tre noder: Hestra/Isabergsområdet, Gislaved och Smålandsstenar/Skeppshult. I området finns stora utvecklingsmöjligheter, inte minst besöksnäring, rörligt friluftsliv, tätortsutveckling och byggande.

Hestra/Isabergsområdet är kommunens inkörsport i norr. Här finns kommunens mest destinationsmogna, etablerade turistområde med både sommar och vinteraktiviteter. Kommunens vagga för stor del av industriutvecklingen kan sägas finnas i Nissafors Bruk.

Tillsammans med Gnosjö kommun har en gemensam fördjupning av översiktsplanen för Isabergsområden tagits fram.

Gislaved är kommunens centralort och är den del i området som står för en stor del av handeln och servicen och är den som kopplar samman Nissadalen. Gislaved och dess framtida utveckling klargörs i en fördjupning.

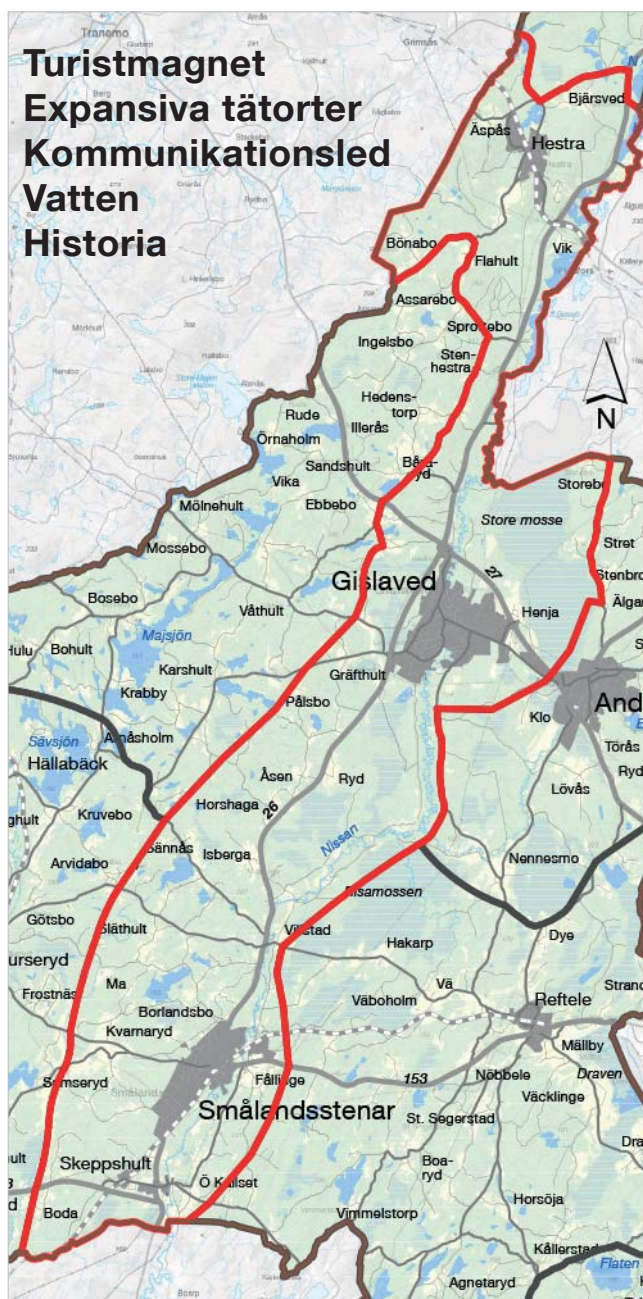
Smålandsstenar/Skeppshult är kommunens port mot kontinenten. Området är också serviceort för den södra delen. Även dessa tätorters framtid planeras i fördjupningar.

Igenom hela utvecklingsområdet löper en blå och en svart tråd; Nissan med Nissansjöarna och Nissastigen väg 26. Dessa är mycket viktiga för områdets utveckling men också för hela kommunen.

Många spår och också pågående industriverksamheter kan vara en grund för utveckling av besöksnäringen i området. En stor utvecklingspotential för turism och friluftsliv finns också i naturreservatet Anderstorps Stormosse. För att vattendragen och sjöarna fortsättningsvis ska vara en tillgång för utvecklingen krävs stor aktsamhet när det gäller naturvärden och vattenkvaliten.

Nissastigen väg 26 behöver förbättras i hela sin sträckning genom kommunen och en förbifart förbi Smålandsstenar/Skeppshult behöver byggas. Förutsättningarna för att bygga attraktiva bostäder på landsbygden är goda.

För Natura 2000-områdena som är utpekade ansvarar staten genom upprättade bevarandeplaner.

Underlagshäften

- LIS
- Byggande
- Kultur
- Natur, naturresurser, friluftsliv
- Risker
- Förorenad mark
- Vatten
- VA-översikt
- Jord-och skogsbruk
- Verksamheter (Näringsliv)
- Infrastrukturstrategi
- Besöksstrategi
- Landskapsanalys

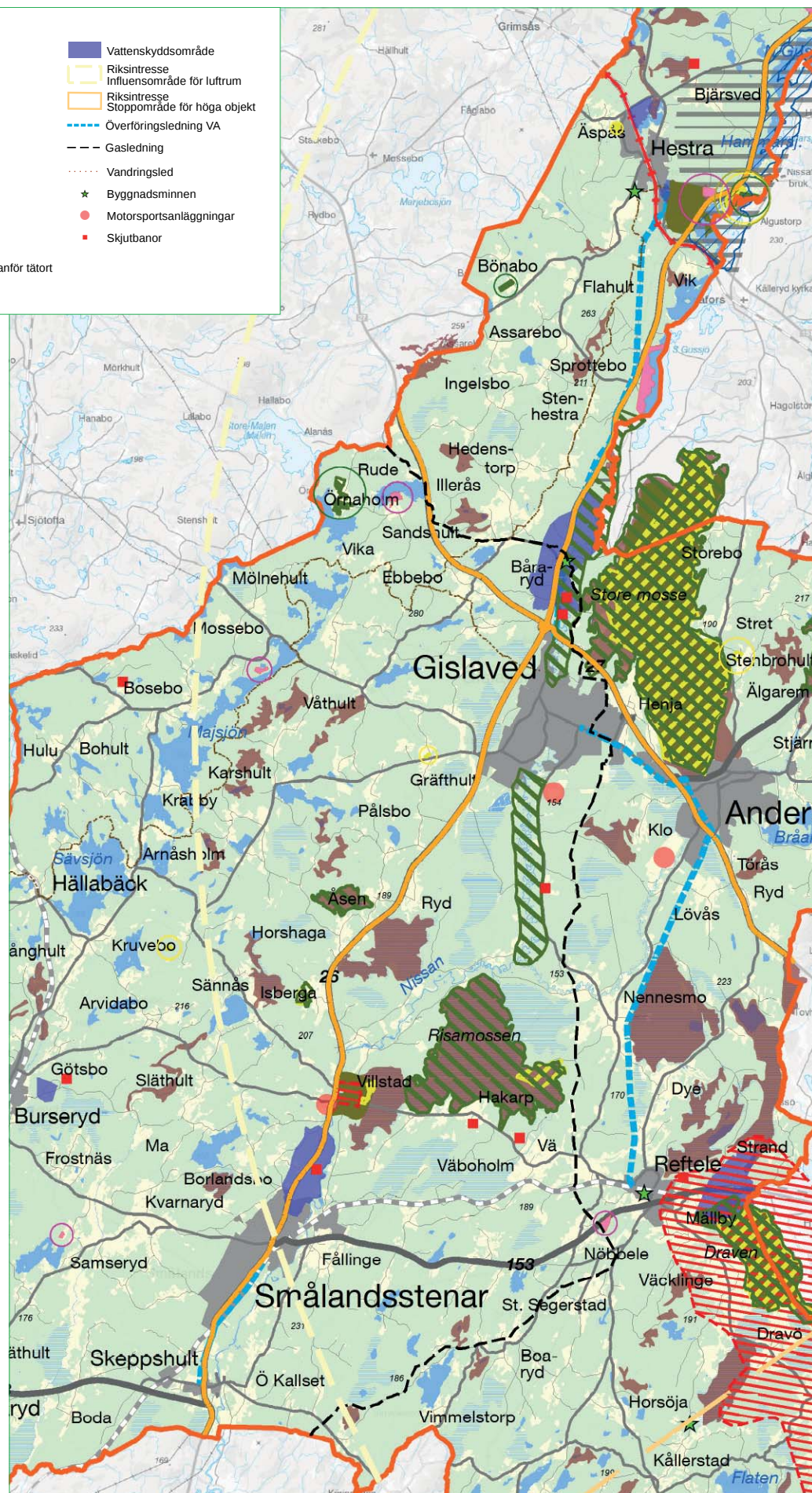

Hängbron över Nissan vid Etjö

Geografiska utvecklingsområden

Teckenförklaring

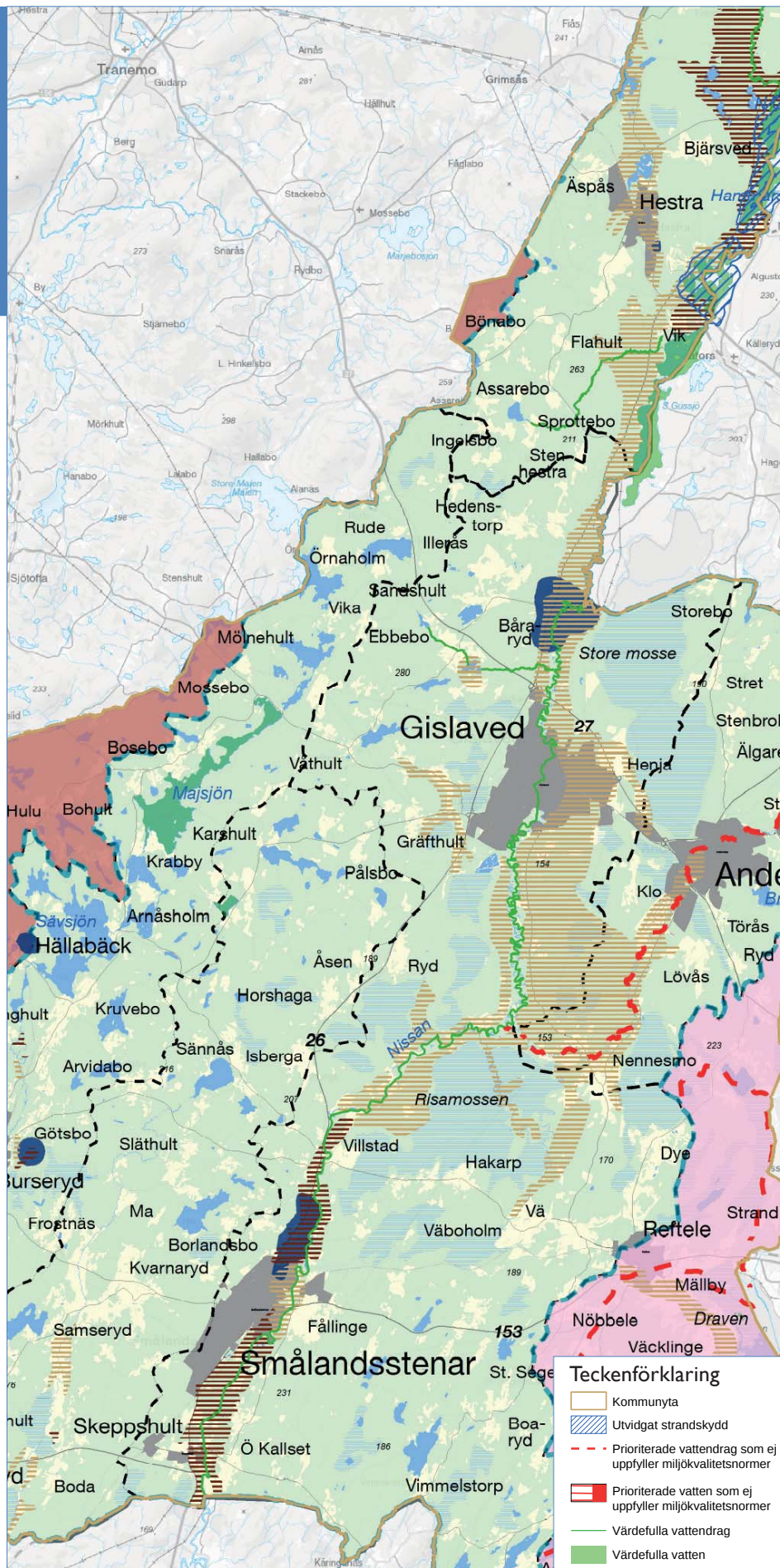
Stora opåverkade områden	Vattenskyddsområde
Naturresevat	Riksinnesse Influensområde för lufttrum
Natura 2000	Riksinnesse Stoppområde för höga objekt
Utvidgat strandskydd	Överföringsledning VA
Riksinnesse friluftsliv	Gasledning
Riksinnesse järnväg	Vandrigsled
Riksinnesse kulturmiljövård	Byggnadsminnen
Riksinnesse naturvård	Motorsportsanläggningar
Riksinnesse väg	Skjutbanor
Riksinnesse yrkesfiske	
Befintliga detaljplaneområden utanför tätort	
Värdefull våtmark	

Karta: INNESSEOMRÅDEN

Geografiska utvecklingsområden

Karta: VATTEN

Teckenförklaring

Kommungränser	Grundvattentillgångar
Utvidgat strandskydd	Grundvattentillgångar känsliga för föroreningar
Prioriterade vattendrag som ej uppfyller miljö kvalitetsnormer	Föreslagna till nya vattenskyddsområden
Prioriterade vatten som ej uppfyller miljö kvalitetsnormer	Nissan
Värdefulla vattendrag	Lagan
Värdefulla vatten	Ätran
	Delavrinningsområden

Geografiska utvecklingsområden

Riksintresse

Riksintresse för naturvård

- Ettö – (Naturreservat)
- Ingelsbo fältspatsgruva
- Nissan nedströms Nissasjöarna
- Anderstorps stormosse (Naturreservat)
- Sanderydssjöns våtmark
- Isberga
- Risamossen

Riksintresse för friluftsliv

- Isaberg/Rannebo-området
(Isaberg och Värö naturreservat)

Riksintresse för kulturvård

- Villstads kyrkby
(Naturreservat)

Riksintresse för infrastruktur

- Väg 27
- Väg 26
- Kust- till kustbanan

Natura 2000

- Ettö (naturreservat)
- Äspås
- Anderstorps stormosse (naturreservat)
- Gräfhult
- Isberga
- Villstad (naturreservat)

LIS-områden

- E14 Hestra Agnsjön
- E1 Norlida Södra Gussjön
- E2 Vik Vikaresjön
- E3 Östervik Vikaresjön
- E4 Hestraviken Algustorpasjön
- E5 Udden Algustorpasjön
- E6 Isaberg Algustorpasjön
- E7 Hestra Kroksjön
- D3 Badplats Kyrksjön*
- A5 Badplats Borlängen
- A6 Villstad Nissan
- A7 Skeppshult Nissan
- A10 Smålandsstenar Hörsjön

* Länsstyrelsen delar inte kommunens uppfattning om att LIS-områden är lämpliga vid sjöarna Illeråsjön, Karshultasjön, Kyrksjön och Majsjön. Enligt Länsstyrelsen uppfyller områdena inte kriterierna för LIS-områden. En dispensansökan kan alltid överprövas av Länsstyrelsen.

Sammanhållen bebyggelse

- Kyrkobil
- Vik
- Hestraviken
- Henja by
- Mossarp
- Gräfhult

Ställningstagande

- Nissadalen ska vara en besöksmagnet genom hela kommunen för både turister och kommunens egna invånare.
- 700.000 besökare per år ska ha Isabergsområdet som destination.
- Tätorterna Gislaved, Hestra, Smålandsstenar och Skeppshult utvecklas enligt fördjupningar av översiktsplanen.
- Kulturturismen i området ska stärkas med utgångspunkt i de rika lämningarna som finns av vattenkraft, tidigt järnbruk, tidigt entreprenörskap, tidigt friluftslivsturism m.m.
- Anderstorps Stormosse utvecklas till ett tillgängligt närströvsområde och attraktivt besöksmål.
- I det geologiska riksintresset Nissan får inte ravinens sidor och botten med åfåra, meandrar och korvsjöar förändras.
- I närhet till de utpekade riksintressena för järnväg och vägar ska hänsyn tas till riksintresset vid exploatering eller annan förändring.
- I riksintresset Ingelsbo gruva ska gruvdrift, väg- eller bebyggelseexploatering samt borttagande av bergarter och mineraler undvikas.
- I riksintressena Sanderydssjöns våtmark, Isberga och Risamossen ska byggnation, väg- och ledningsdragning, nydikning, täktverksamhet, upplag, skogsplantering, gödsling och kalkning undvikas.
- I riksintresset Rannebo ska större anläggningar och bebyggelsekoncentration undvikas.
- Riksintresset Villstads kyrkby skyddas genom naturreservatsbestämmelser.

Sammanhållen bebyggelse

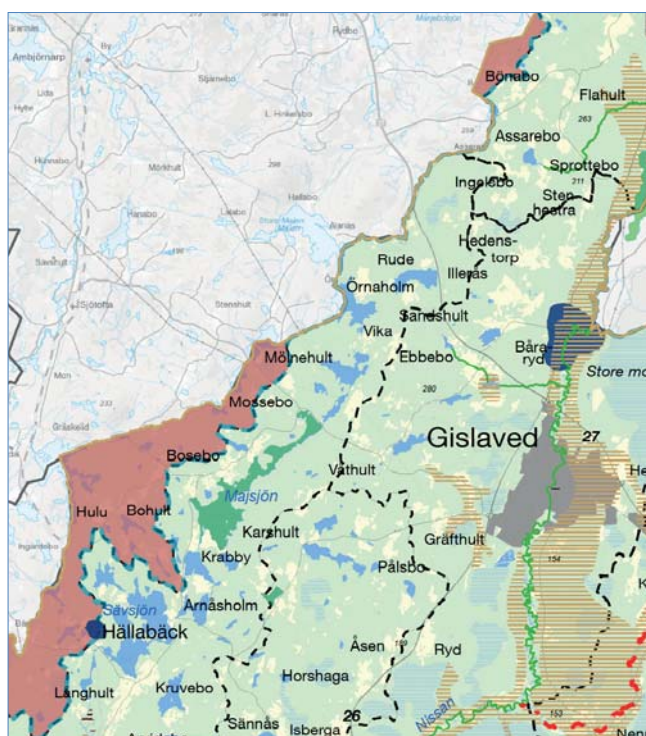
- Norra Släthult
- Åtterås
- Haghult
- Fällinge
- Södra infarten Smålandsstenar
- Kallset

Geografiska utvecklingsområden

Majsjöbygden

Området karaktäriseras framförallt av många sjöar och små byar. Gislavedsleden löper på västsidan av Majsjön och vidare upp via Båraryd till Isaberg. Fritidshusbebyggelse finns i olika omfattning vid flertalet sjöar. Flera olika småskaliga näringsverksamheter kännetecknar området. Små vattenkraftverk finns i sjösystemet; Vika och Våthultsström och fiskodling i Majsjön.

God förutsättningar finns för vidareutveckling av olika verksamheter, permanentboende och fritidshusboende.

Karta: INTERESSEOMRÅDEN

Karta: VATTEN

Teckenförklaring

Stora opåverkade områden	Vattenskyddsområde
Naturreservat	Riksställe
Natura 2000	Influensområde för luftburn
Utvidgat strandskydd	Riksställe
Riksställe friluftsliv	Stoppområde för höga objekt
Riksställe järnväg	Överföringsledning VA
Riksställe kulturmiljövård	Gasledning
Riksställe naturvård	Vandringsled
Riksställe yrkesfiske	Byggnadsminnen
Befintliga detaljplaneområden utanför tätort	Motorsportsanläggningar
Värdefull våtmark	Skjutbanor

Teckenförklaring

Kommungränser	Grundvattentillgångar
Utvidgat strandskydd	Grundvattentillgångar känsliga för föroreningar
Prioriterade vattendrag som ej uppfyller miljökvalitetsnormer	Föreslagna till nya vattenskyddsområden
Prioriterade vatten som ej uppfyller miljökvalitetsnormer	Nissan
Värdefulla vattendrag	Lagan
Värdefulla vatten	Åtran
	Delavrinningsområden

Underlagshäften

- LIS
- Landskapsanalys
- Vatten
- VA-översikt

Geografiska utvecklingsområden

Riksintresse

Riksintresse för naturvård

- Örnaholm

LIS-områden

C5 Mängsbo Majsjön*

C6 Bollbynäs Majsjön*

C7 Våthultström Majsjön*

C8 Sjölid Illeråsasjön*

C9 Illerås Illeråsasjön*

C10 Sandshult Illeråsasjön*

C12 Karshult Karshultasjön*

D3 Badplats Kyrksjön*

*Länsstyrelsen delar inte kommunens uppfattning om att LIS-områden är lämpliga vid sjöarna Illeråsasjön, Karshultasjön, Kyrksjön och Majsjön. Enligt Länsstyrelsen uppfyller områdena inte kriterierna för LIS-områden. En dispensansökan kan alltid överprövas av Länsstyrelsen.

Sammanhållen bebyggelse

- Hedenstorp
- Sebjörnarp
- Kyrkesjön
- Båraryd
- Våthult
- Karshult
- Börtebohult
- Hulu

Ställningstagande

- Fritidshusbyggande ska stimuleras.
- Vattenkraftverken ska bibehållas och de historiska perspektiven värnas.
- I riksintresset Örnaholm ska byggnation, väg- och ledningsdragning, nydikning, tåktverksamhet, upplag, skogsplantering, gödsling och kalkning undvikas.

Hällabäck

Gäddviken, Majsjön

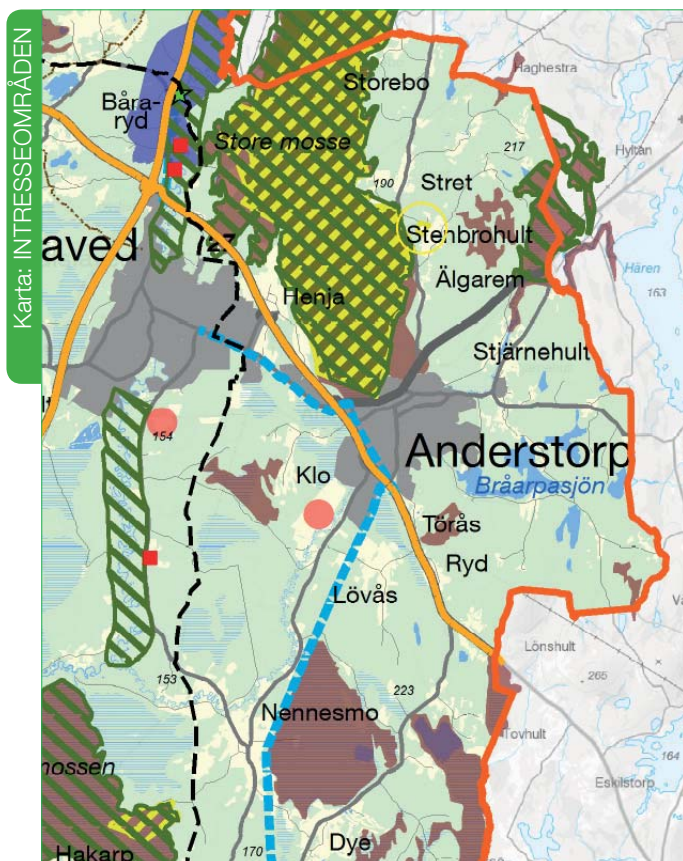
Geografiska utvecklingsområden

Anderstorpsbygden

Anderstorp är ett varumärke som är vida känt beroende på motorbanan och dess historik. Området skulle kunna benämnas "Race city". Området domineras av tätorten. Både den och omgivande landsbygd har en rik flora av industrier. Anderstorpån rinner genom området och den är både en kvalite och ett bekymmer. Väg 27 mot Gislaved och Värnamo samt väg 604 mot Gnosjö ger goda möjligheter för kommunikationer. I området ingår Nennesmo som erbjuder ett öppet jordbrukslandskap.

Området har stor potential för bostads- och näringslivsutveckling. Motorbanan, Speedwaybanan och Skyttecentrum skulle kunna vara en grund för vidareutveckling av området för andra sporter. En förlängning av väg 604 till väg 26 söder om Gislaved kan förändra tillgängligheten till området.

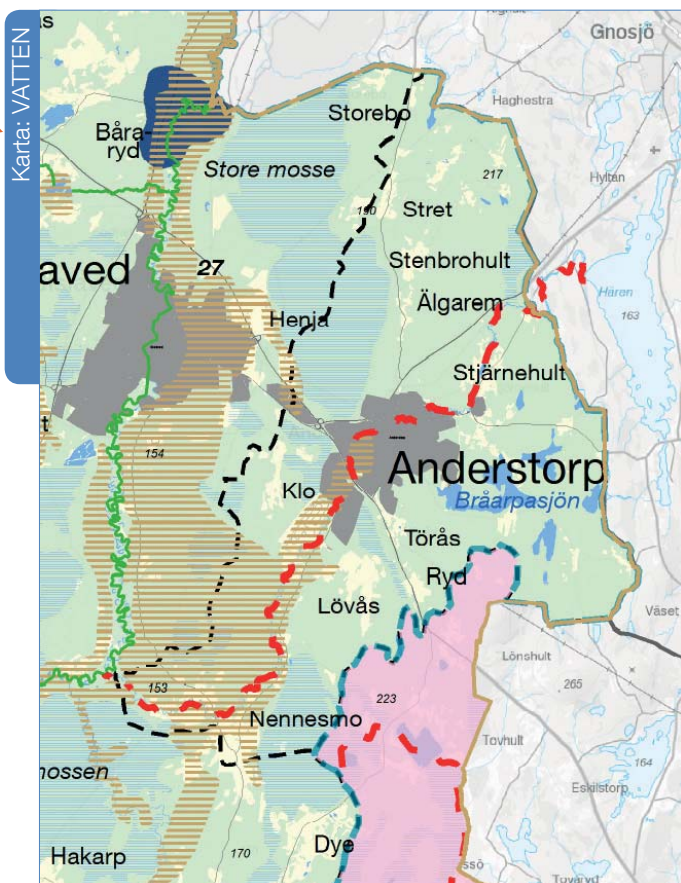
För utpekade Natura 2000-områdena ansvarar staten genom upprättade bevarandeplaner.

Teckenförklaring

	Stora opåverkade områden		Vattenskyddsområde
	Naturreservat		Riksstress
	Natura 2000		Influensområde för lufttrum
	Utvidgat strandskydd		Riksstress
	Riksstress friluftsliv		Stoppområde för höga objekt
	Riksstress järnväg		Överföringsledning VA
	Riksstress kulturmiljövård		Gasledning
	Riksstress naturvård		Vandringsled
	Riksstress väg		Byggnadsminnen
	Riksstress yrkesfiske		Motorsportsanläggningar
	Befintliga detaljplaneområden utanför tätort		Skjutbanor
	Värdefull våtmark		

Geografiska utvecklingsområden

Teckenförklaring

	Kommunytta		Grundvattentillgångar
	Utvidgat strandskydd		Grundvattentillgångar känsliga för föroreningar
	Prioriterade vattendrag som ej uppfyller miljö kvalitetsnormer		Föreslagna till nya vattenskyddsområden
	Prioriterade vatten som ej uppfyller miljö kvalitetsnormer		Nissan
	Värdefulla vattendrag		Lagan
	Värdefulla vatten		Ätran
			Delavrinningsområden

Underlagshäften

- Gislaved idag
- Kultur
- Byggande
- LIS
- Vatten
- VA-översikt
- Landskapsanalys

Ställningstagande

- Anderstorps tätort ska utvecklas som en grön och attraktiv industri-, service- och bostadsort genom ställningstaganden i en fördjupning av översiktsplanen för Anderstorps tätort.
- Anderstorps motorbana, Speedwaybanan och Skyttecentrum är basen i ett utvecklingsområde för olika aktiviteter. Området är kopplat till den planerade vägen mellan väg 604 och väg 26 söder om Gislaved.
- I riksintresset Härydsmossen och Rövamossen ska byggnation, väg- och ledningsdragning, nydikning, täktverksamhet, upplag, skogsplantering, gödsling och kalkning undvikas.
- I närheten av riksintresset väg 27 ska hänsyn tas till riksintresset vid exploatering eller annan förändring.

Riksintresse

Riksintresse för naturvård

- Härydsmossen och Rövamossen.

Riksintresse infrastruktur

- Väg 27

Natura 2000

- Stenbrohult

LIS-områden

- D1 Gläntan Svarvaretorpasjön
- D2 Tokarpsbadet Bråarpasjön

Sammanhållen bebyggelse

- Nennesmo
- Lövväs
- Ryd
- Törås
- Stjärnehult/Tokarp

Motorbanan, Anderstorp

Geografiska utvecklingsområden

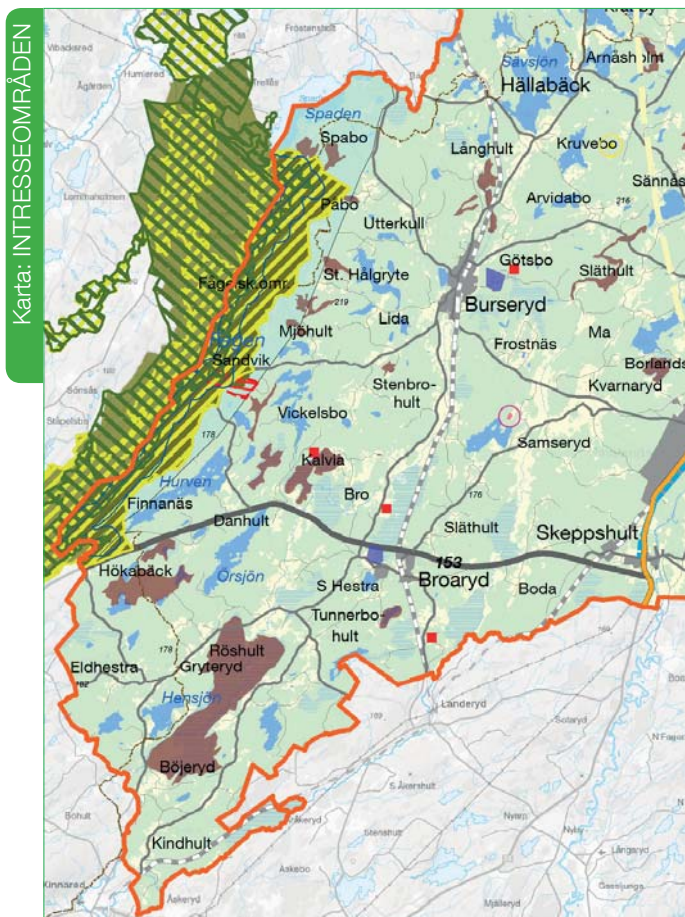
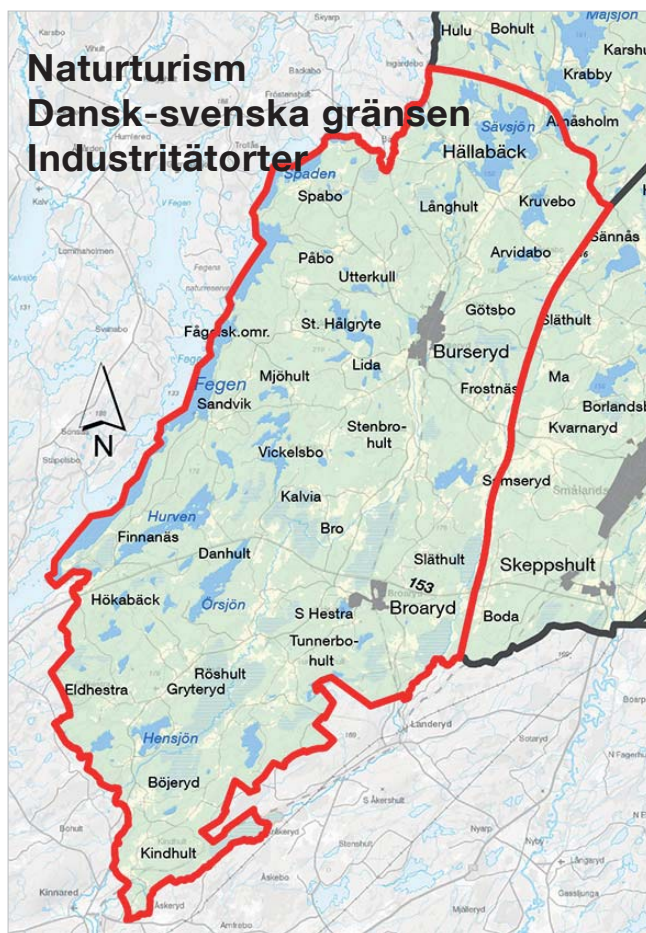
Fegenområdet

Området är ett gränsland i kommunens västra del. Kommunens del av Fegenområdet är gles befolkad. Turistparken, förutom sjön i sig själv, är Sandviks kyrka. Vandringsleden Gislavedsleden löper längs sjön. I området ligger Burseryds tätort som utgör navet i området. Tätorten Broaryd finns i anslutning till väg 153, som är en av huvudvägarna till Ullared. Anknypningen till vägen ger underlag för att bygga ut orten. Ortens framtida utveckling läggs fast i fördjupningar av översiktsplanen.

I den allra sydvästligaste delen av kommunen finns stor samhörighet med Hylte kommun både vad det gäller sociala kontakter, service och arbetstillfällen.

Sjön Fegen är av stort vetenskapligt intresse, främst p.g.a förekomsten av den akut hotade vårlekande siklöjan, men i området finns också ett rikt fågelliv. Sedan 1980-talet har samarbete skett mellan Gislaveds, Falkenbergs och Svenljunga kommuner med syfte att utveckla området. En kommungemensam turistbyrå har skapats i Fegens samhälle. Stora utvecklingsmöjligheter finns med utgångspunkt från naturen och historien kring dansk/svenska gränsen. Möjligheterna för bostadsbyggande både i tätorten och på landsbygden är stora.

Sandviks sockencentrum är riksintresse för kulturmiljövården och området är inköpt av staten och ingår i Fegens naturreservat. För utpekade Natura 2000-områdena ansvarar staten genom upprättade bevarandeplaner.

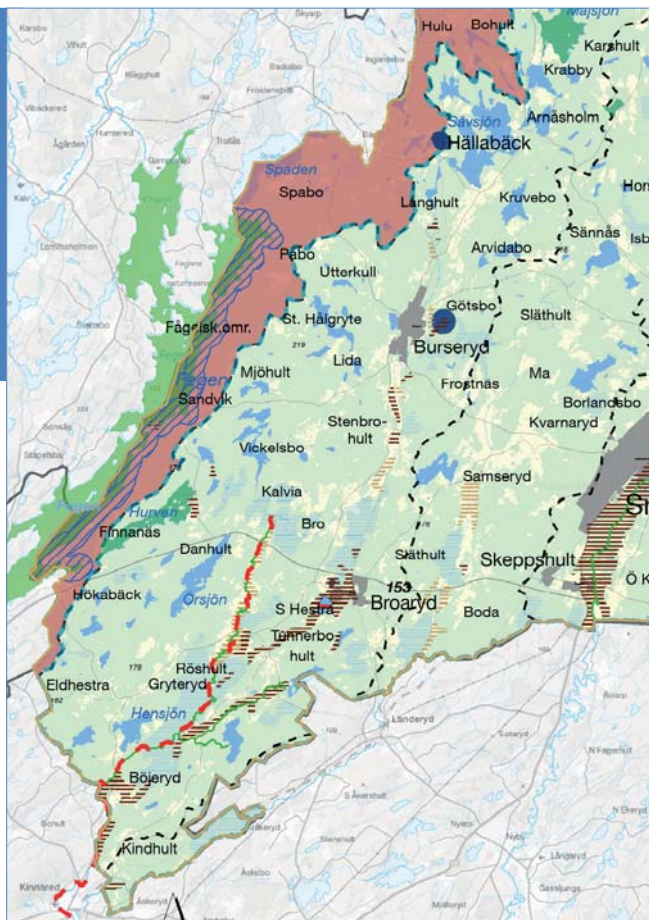
Sandviks kyrka

Teckenförklaring

	Stora opåverkade områden		Vattenskyddsområde
	Naturreservat		Riksintresse Influensområde för luftström
	Natura 2000		Riksintresse Stoppområde för höga objekt
	Utvidgat strandskydd		Överföringsledning VA
	Riksintresse friluftsliv		Gasledning
	Riksintesse järnväg		Vandringsled
	Riksintesse kulturmiljövård		Byggnadsminnen
	Riksintesse naturvård		Motorsportsanläggningar
	Riksintesse väg		Skjutbanor
	Riksintesse yrkesfiske		
	Befintliga detaljplaneområden utanför tätort		
	Vardefull våtmark		

Geografiska utvecklingsområden

Karta: VATTEN

Teckenförklaring

	Kommungränser		Grundvattentillgångar
	Utvidgat strandskydd		Grundvattentillgångar känsliga för föroreningar
	Prioriterade vattendrag som ej uppfyller miljö kvalitetsnormer		Föreslagna till nya vattenskyddsområden
	Prioriterade vatten som ej uppfyller miljö kvalitetsnormer		Nissan
	Värdefulla vattendrag		Lagan
	Värdefulla vatten		Ätran
			Delavrinningsområden

Riksintresse

Riksintresse för naturvård

- Fegen (Naturreservat).

Riksintresse kulturvård

- Sandviks sockencentrum (Naturreservat).

Underlagshäften

- Natur, naturresurser, friluftsliv
- Vatten
- VA-översikt
- Kultur
- Landskapsanalys

Ställningstagande

- Anläggningar som förstärker rörligt friluftsliv ska stimuleras.
- Riksintressen och bestämmelserna i Natura 2000-områden skyddas genom befintligt naturreservat.
- Samverkan ska ske med Falkenbergs, Svenljunga och Hylte kommuner om utveckling av området.
- Broaryds marknadsläge i anslutning till länsväg 153 ska förbättras.
- Burseryd och Broaryds tätorter utvecklas genom ställningsstagande i fördjupningar av översiktsplanen.
- De gamla småskaliga kvarn-, industri- och kraftverksanläggningarna ska värnas.

Natura 2000

- Fegen

LIS-områden

- A8 Granbacken Västerån
- A9 Burseryd Tyngeln
- A1 Hörebo Hurven
- A2 Danhult Örsjön
- A3 Broaryd Hestrasjön
- A4 Badplats Hensjön
- C11 Mörkebo Västerån
- C4 Arnåsholm Sävsjön & Harasjön

Sammanhållenbebyggelse

- Arnåsholm
- Kruvebo
- N. Långhult
- Hållabäck
- Götsbo
- Lida
- Betarp
- Stenbrohult
- Bröttjaryd
- Björkelund
- Gryteryd
- Eldshestra

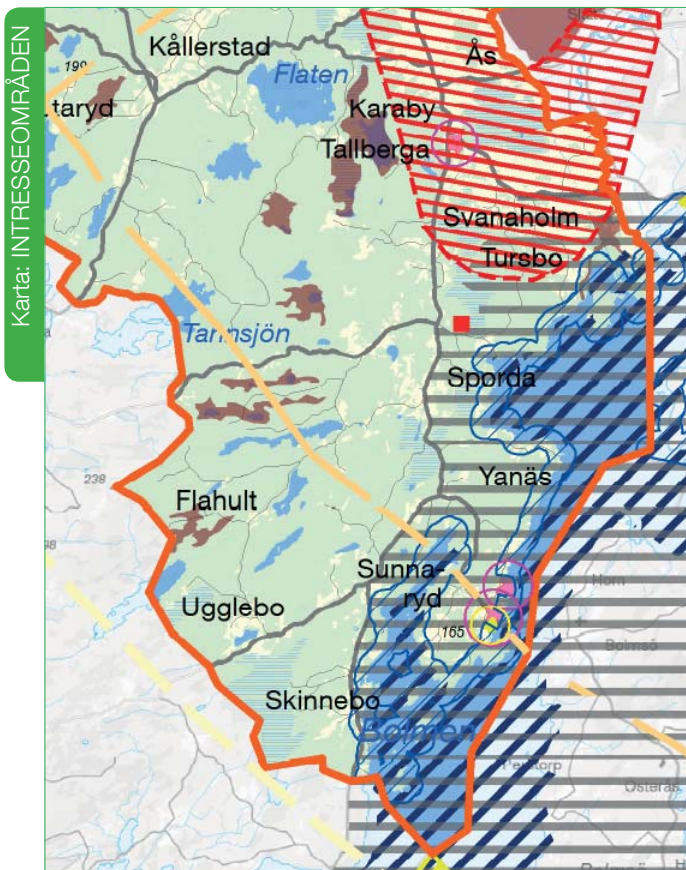
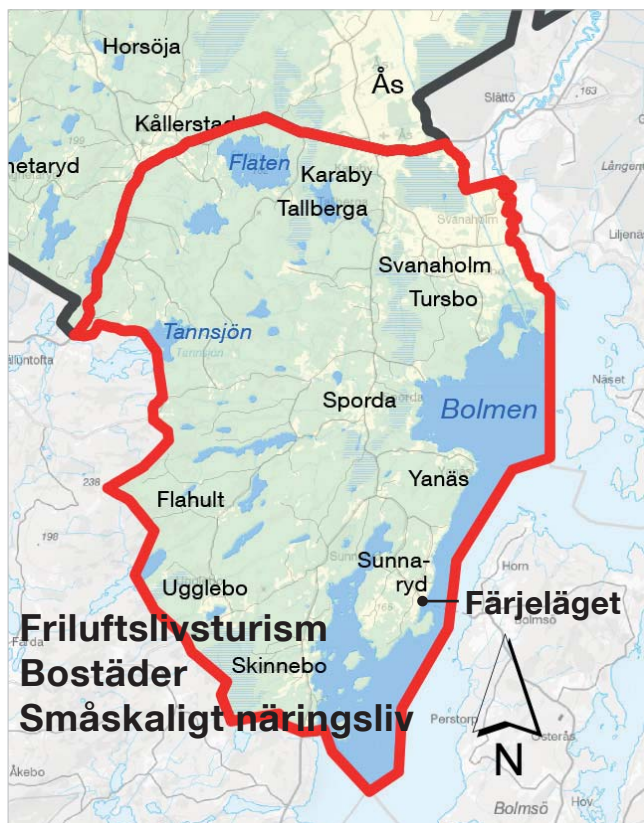
Geografiska utvecklingsområden

Bolmenområdet

Bolmen är Sveriges tionde största sjö och en gränssjö i kommunens sydöstra del. Färjeförbindelse finns mellan Sunnaryd och Bolmsö.

Sjön är mycket attraktiv för besöksnäringen, fritidsboende, fiske och båtliv. En småbåtshamn finns på Sunnarydshalvön. Sjön är vattentäkt för 16 Skånekommuner och bildande av ett vattenskyddsområde för Bolmen pågår. Samarbete och samplanering har sedan 1970-talet bedrivits mellan kommunerna Värnamo, Ljungby, Hylte och Gislaved. Berörda länsstyrelser har aktivt deltagit. Turismsamarbetet Smålands sjörike ska etablera en gemensam turistbyrå i Sunnaryd.

För Natura 2000-områdena ansvarar staten genom upprättade bevarandeplaner.

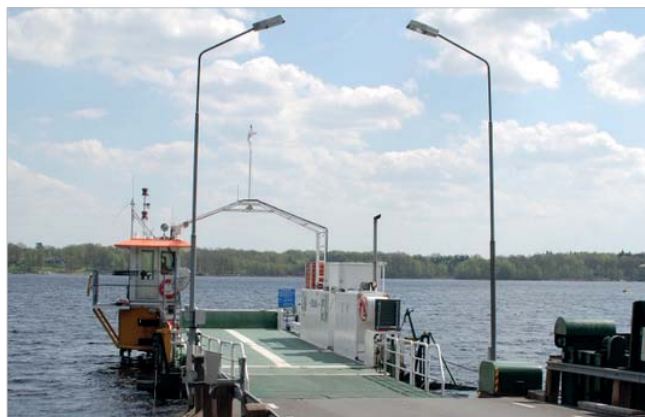

Teckenförklaring

	Stora opåverkade områden		Vattenskyddsområde
	Naturreservat		Riksintresse Influensområde för lufttrum
	Natura 2000		Riksintresse Stoppområde för höga objekt
	Utvidgat strandskydd		Överföringsledning VA
	Riksintresse friluftsliv		Gasledning
	Riksintesse järnväg		Vandringssled
	Riksintesse kulturmiljövård		Byggnadsminnen
	Riksintesse naturvård		Motorsportsanläggningar
	Riksintesse väg		Skjutbanor
	Riksintesse yrkesfiske		
	Befintliga detaljplaneområden utanför tätort		
	Värdefull våtmark		

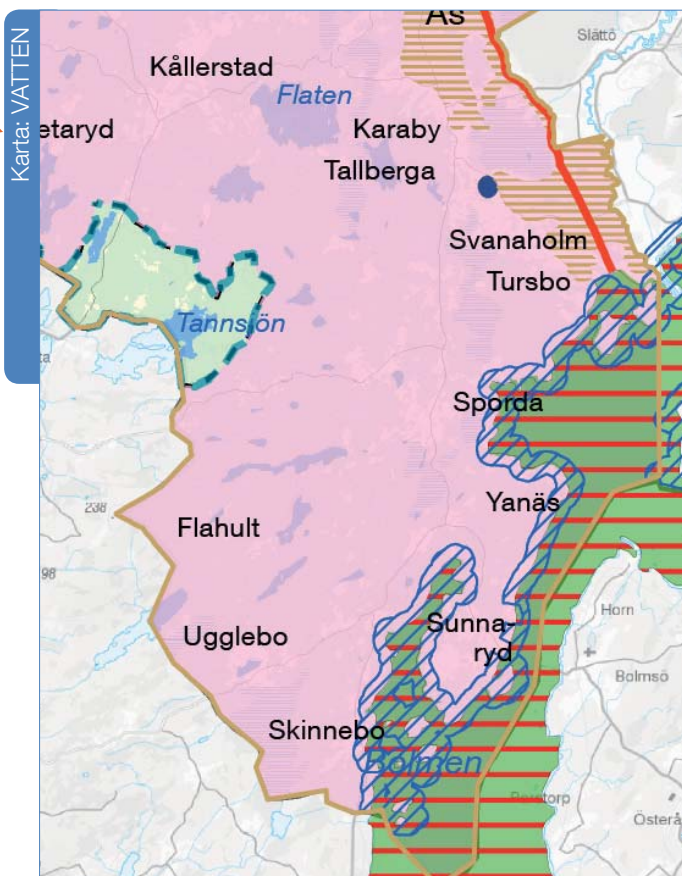
Underlagshäften

- Natur, naturresurser, friluftsliv
- LIS
- Byggande
- Jord-skogsbruk
- Vatten
- VA-plan
- Besöksstrategi

Bolmenfärjan

Geografiska utvecklingsområden

Ställningstagande

- Näringslivet och inte minst besöksnäringen ska utvecklas i området.
- Besöksnäringen i anslutning till färjeläget ska utvecklas och kulturmiljöer i anslutning till Bolmens färjetrafik värnas.
- Båtturismen ska stärkas.
- Anläggningar som förstärker rörligt friluftsliv ska stimuleras.
- Vattenkvaliteten ska värnas med hänsyn till vattentäkt och fiske.
- Yrkesfisket ska ses som en viktig näringsgren.
- Samverkan med Bolmenkommunerna ska fortsätta.
- Samarbetet med Sydvatten ska vidareutvecklas.
- Inom försvarets riksintresse, (stoppområde) är inga objekt över 20 meter tillåtna.

Riksintresse

Riksintresse för friluftsliv
Riksintresse för yrkesfisket
Riksintresse försvaret, stoppområde
Riksintresse influensområde luftrum

Natura 2000

- Sunnaryd

Sammanhållen bebyggelse

- Sunnaryd
- Kållerudd
- Sporda
- Svanaholm
- Tallberga
- Kållerstad
- Lunden

LIS-områden

- B1 Badplats Flaten
- B2 Bökkullen Bolmen
- B3 Lillaryd Bolmen
- B4 Kållerudd Bolmen
- B5 Kåratorp Bolmen
- B6 Sunnaryd Bolmen
- B7 Torp Bolmen
- B8 Stavshult (norra) Bolmen
- B9 Stavshult (södra) Bolmen
- B10 Skinnebo (norra) Bolmen
- B11 Skinnebo (södra) Bolmen

Geografiska utvecklingsområden

Reftelebygden

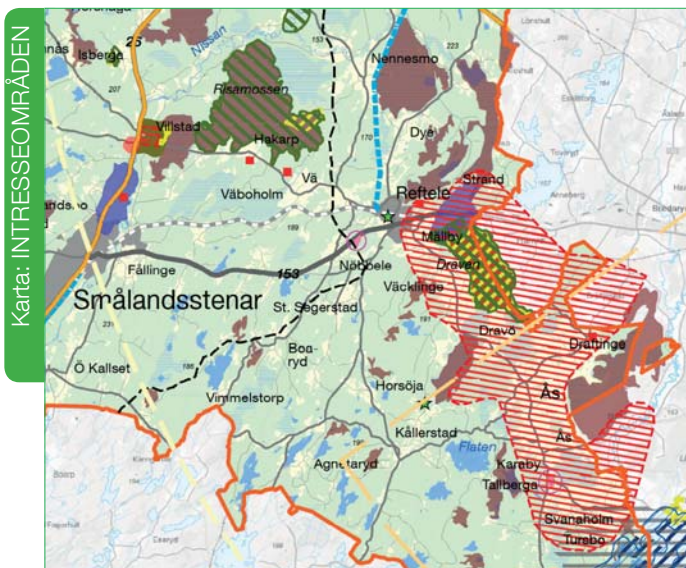
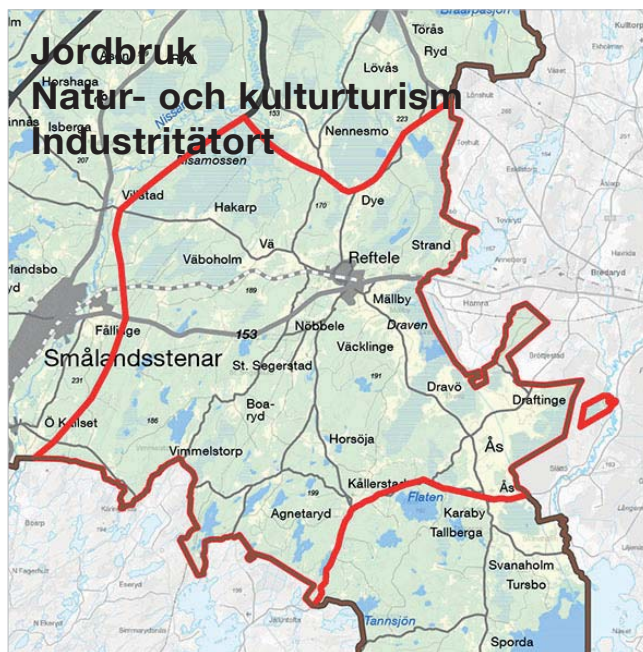
Bygden präglas av ett bördigt jordbrukslandskap med flera större aktiva jordbruksföretag. Reftele tätort har industrier, boenden, service och ett bra kommunikationsläge vid väg 153 (Värnamo-Varberg). Halmstad-Nässjö järnväg med station i Reftele ger goda möjligheter med tågförbindelser mot Stockholm och Halmstad.

Jordbruket är basen i området och näringen har stor betydelse för livsmedelsproduktionen.

Reftele med skolmuseet som centrum och all kulturhistoria som finns i Finnvedens folkland samt Draven kan utvecklas till ett attraktivt turistmål.

Tätortens framtid klarläggs i en fördjupning av översiktsplanen.

För utpekade Natura 2000-områdena ansvarar staten genom upprättade bevarandeplaner.

Teckenförklaring

Stora opåverkade områden	Vattenskyddsområde
Naturservat	Riksstressområde för luftström
Natura 2000	Riksstressområde för höga objekt
Utvidgat strandskydd	Överföringsledning VA
Riksstressområde friluftsliv	Gasledning
Riksstressområde järnväg	Vandringsled
Riksstressområde kulturmiljövård	Byggnadsminnen
Riksstressområde naturvård	Motorsportsanläggningar
Riksstressområde väg	Skjutbanor
Riksstressområde yrkesfiske	
Befintliga detaljplaneområden utanför tätort	
Värdefull våtmark	

Teckenförklaring

Kommungränsa	Grundvattentillgångar
Utvidgat strandskydd	Grundvattentillgångar känsliga för föroreningar
Prioriterade vattendrag som ej uppfyller miljökvalitetsnormer	Föreslagna till nya vattenskyddsområden
Prioriterade vatten som ej uppfyller miljökvalitetsnormer	Nissan
Värdefulla vattendrag	Lagan
Värdefulla vatten	Åtran
	Delavrinningsområden

Karta: VATTEN

Underlagshäften

- Natur, naturresurser, friluftsliv
- Jord och skogsbruk
- Industri och service
- Kultur
- VA-plan

Geografiska utvecklingsområden

Riksintresse

Riksintresse för kulturvård

- Finnvedens folkland

Riksintresse för naturvård

- Draven (Natura 2000) (Naturresevat)

Natura 2000

- Draven
- Nennesmo (Kyrkoreservat)

LIS-områden

B12 Agnetaryd Mellansjön

Sammanhållen bebyggelse

Ås
Draftinge
Dravö
Väcklinge
Stora Segerstad
Mällby
Ölmestad
Reftele Kyrkby
Vä

Ställningstagande

- Reftele tätort utvecklas som ett nav i Reftelebygden genom ställningstaganden i en fördjupning av översiktsplanen för Reftele tätort.
- Jordbrukslandskapet ska värnas.
- Området ska utvecklas till ett besöksområde med industri-, natur- och kulturhistorisk profil.
- I riksintresset Finnvedens folkland ska tillkommande bebyggelse noga anpassas till omgivande landskap och ombyggnad av äldre byggnader ska ske med varsamhet.
- Utvecklingsfrågor inom riksintresset Finnvedens folkland bör ske i samverkan med Värnamo kommun.

Tingshuset, Reftele

Vad är en översiktsplan?

Varje kommun ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. Översiktsplanen är ett inriktningsdokument för en långsiktig utveckling mot en enklare vardag, fungerande bostads- och arbetsmarknad, klimatsmart utveckling och god resurshushållning – en attraktiv kommun. Översiktsplanen ska vara både strategiskt och praktiskt tillämpbar och som utöver mark- och vattenanvändning ska användas som det centrala utvecklingsverktyget för kommunen.

För att översiktsplanen ska bli användbar och tjäna sitt syfte behöver den fokusera på de frågor som är angelägna för den egna kommunen.

Utdrag ur Plan- och bygglagen

5 § Av översiktsplanen ska framgå

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljökvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder, och
6. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Lag (2014:224)

Länsstyrelsen ska i översiktsplaneprocessen tillhandahålla underlag och ta tillvara och samordna statens intressen. Under utställningstiden ska länsstyrelsen avge ett granskningsyttrande där det ska framgå:

- * Om planen inte tillgodoser ett riksintresse.
- * Om förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm inte följs.
- * Om redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med miljöbalkens bestämmelser.
- * Om inte samordning rörande mark- och vattenanvändning mellan grannkommuner är gjord på lämpligt sätt.
- * Om bebyggelse eller byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller till säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

En översiktsplan ska samrådas med berörda myndigheter och allmänheten under upprättandet samt ställas ut för granskning innan den antas av kommunfullmäktige.

Så här görs ÖP16

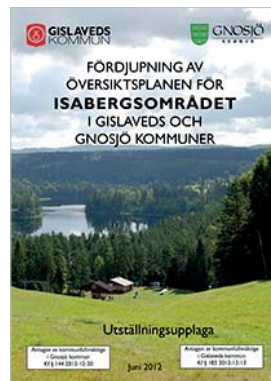

Bilaga 3

Antagna fördjupningar för delar av Gislaveds kommun

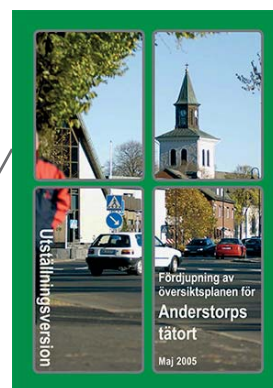
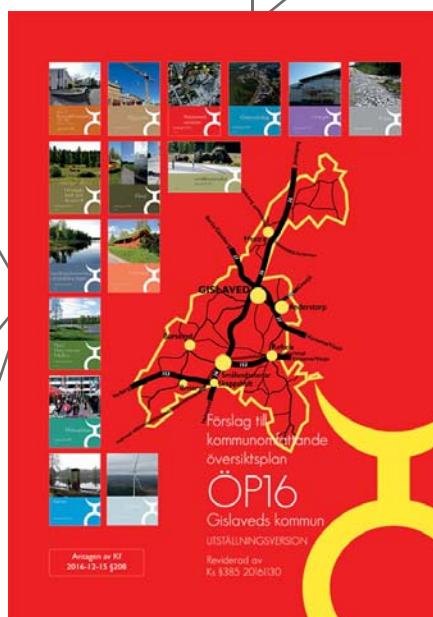
1998.02.26

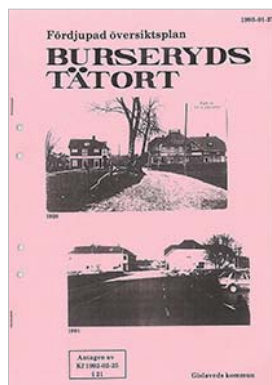
2012.12.13

2011.06.20

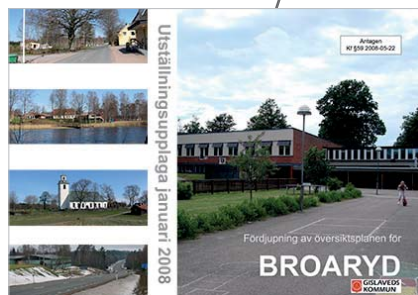
2005.06.22

1994.06.14

1998.06.17

2008.05.22

1999.08.19

Riktlinjer skyddsavstånd ÖP16

Skyddsavstånd till ledningar

Gasledningar:

- Distributionsledning och byggnad inom tätbebyggt område – 2 m (E.ON)
- Distributionsledning utanför tätbebyggelse – 12 m (E.ON)

Elanläggningar:

- Vid byggnation och bygglov eller annan exploatering
- Kontakt E.ON Elnät eller annan berörd ledningsägare.

Skyddsavstånd till vindkraftverk

Vindkraftverk under 50 m – Minst 100 m från kraftledning (Transportstyrelsen)

Vindkraftverk över 50 m – Minst 200 m från kraftledning (Transportstyrelsen)

Master och vindkraftverk och master med stag – Minst 200 m från kraftledning (Transportstyrelsen)
Inom 200 m från gasledning – kontakt med E.ON GAS

Avstånd till kraftledning ska vara så stort att ett haveri av verket inte skadar ledningen. (Svenska kraftnät)

Skyddsavstånd till vägar

Byggnadsfritt avstånd generellt på statliga vägar – 12 m (Trafikverket)

Byggnadsfritt avstånd på väg 26, 151, 153 och 604 – 30 m (Trafikverket)

Byggnadsfritt avstånd för vissa delar av väg 27 – 50 m (resten 30 m) (Trafikverket)

Vid byggnation inom 150 m från vägarna 26, 27 och 153 – bör riskbedömning för farligt gods tas fram (Trafikverket)

Skyddsavstånd till järnvägar

Byggnadsfri zon – 30 m från spårmitt (Trafikverket)

Vid byggnation inom 150 m – bör riskbedömning för farligt gods tas fram (Trafikverket)

Skyddsavstånd flyg

Hinderfrihet – Samråd för alla objekt över 20 m utanför sammanhållen bebyggelse. (Försvarsmakten)
– Samråd för alla objekt högre än 45 m inom sammanhållen bebyggelse. (Försvarsmakten)

Sammanhållenbebyggelse

I dessa områden med sammanhållenbebyggelse krävs bygglov:

- Stengårdshult
- Backa
- Öreryd
- Fagerberg
- Kyrkobil
- Vik
- Hestraviken
- Henja by
- Mossarp
- Gräthult
- Norra Släthult
- Åtterås
- Haghult
- Fällinge
- Södra infarten Smålandsstenar
- Kallset
- Hedenstorp
- Sebjörnarp
- Kyrkesjön
- Båraryd
- Våthult
- Karshult
- Börtebohult
- Hulu
- Nennesmo
- Lövås
- Ryd
- Törås
- Stjärnehult/Tokarp
- Arnåsholm
- Kruvebo
- N. Långhult
- Hällabäck
- Götsbo
- Lida
- Betarp
- Stenbrohult
- Bröttjaryd
- Björkelund
- Gryteryd
- Eldshestra
- Sunnaryd
- Källerudd
- Sporda
- Svanaholm
- Tallberga
- Kållerstad
- Lunden
- Ås
- Draftinge
- Dravö
- Väcklinge
- Stora Segerstad
- Mällby
- Ölmestad
- Reftele Kyrkby
- Vä

Sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen, MKB, beskriver den miljöpåverkan som kan tänkas bli av genomförandet av Gislaveds nya översiktplan ÖP16. Planen är generellt hållen och består av ställningstaganden av olika karaktär och detaljeringsgrad. Den övergripande ambitionen är att en hållbar utveckling ska gynnas. De största utvecklingsfrågorna angående markanvändning handlar om bebyggelse och infrastruktur.

Analysen i MKB:n är baserad på preciseringarna i miljömålet God bebyggd miljö. De förslag som enligt analysen har potentiellt betydande miljöpåverkan är förslag om:

- **Utveckling av de åtta tätorterna.**

En utveckling av alla tätorter i kommunen utifrån sina egna förutsättningar med exempelvis bostadsbyggande, kollektivtrafik, samhällsservice utgör förutsättningarna för ett mer socialt hållbart inkluderande samhälle. Ambitionen om 800 nya bostäder kan tillgodose de olika behov som finns hos olika grupper i samhället. Samtidigt krävs att lokaliseringar i tätorterna inte inkräktar på grönstruktur och rekreationsområden att de är lokaliserade för att undvika översvämningar och andra risker och att de har god tillgänglighet till service av olika slag. Det finns idag avsatt mark i fördjupade översiktsplaner och färdiga detaljplaner i kommunen som bedöms kunna rymma en utbyggnad av föreslagen omfattning. Däremot så kanske det inte finns planlagd eller utpekad mark för bostäder i alla tätorter som uppfyller dagens krav på exempelvis klimatanpassning eller är tillräcklig utredd föroreningsituation.

Ett utökat byggande i kommunens alla tätorter förstärker transportbehovet i kommunen och medför risk för ökad klimatpåverkan. Planens ställningstaganden om kollektivtrafik, spårbunden trafik, cykelvägar m.m. är mycket viktiga för att minska risken för ökad klimatpåverkan.

- **Landsbygdsutveckling i strandnära lägen -LIS.**

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen ger en ökad möjlighet för utveckling av landsbygden, är positiv från ett socialt perspektiv och ger möjlighet till attraktiva bostadslägen eller till att utveckla verksamheter inom turism/friluftsliv.

Det finns en viss risk att allmänhetens tillgänglighet till stränderna i Gislaveds kommun minskar totalt sett. Samtidigt är omfattningen av LIS-områden i förhållande till befintligt strandlängd i kommunen liten. Det finns också en risk att tillgängligheten minskar vid särskilt attraktiva sjöar eller att förutsättningarna för djur- och växtlivet försämras i det enskilda fallet. Urvalsprocessen av LIS- områden, hänsynstagande till djur- och växtlivet i avgränsningen av områden och att varje områdes särskilda krav på tillgänglighet och skydd prövas i det enskilda fallet, minskar risken för sådana effekter.

- **Bygga vid vatten i tätorter.**

Planen har en ambition om att utveckla bebyggelse utmed vattendrag och sjöar i tätorterna. Vattenära lägen för bostäder är i sig attraktiva men medför också andra, psykologiska, positiva effekter med att bo vid vatten och ha fri utsikt.

Byggande vid vatten kan medföra risker för översvämning och erosion eller att man gör intrång i värdefulla natur- eller rekreationsmiljöer. Men om dessa risker beaktas så kan en omvandling av vanligt förekommande industriområden i vattenära lägen till bostadsområden medföra att tillgängligheten till strandområden ökar i tätorterna. Förorenade områden i anslutning till gammal industrimark i vattennära lägen är vanligt förekommande i kommunen. Ett långsiktigt arbete med att omvandla sådana områden kan också medföra minskad föroreningsbelastning på mark och vatten.

- **Mark för miljöfarlig verksamhet.**

Planförslaget anger att kommunen ska ha planlagd mark för miljöfarliga verksamheter och ska underlätta för miljöfarliga verksamheter som är olämpligt placerade, att omlokalisera. Det gynnar både hälsa och miljö att se till att verksam-

heter med miljöpåverkan lokaliseras på platser där störningarna är som minst. Riktlinjerna för hur industrietableringar ska hanteras i fördjupade översiktsplaner bör stärkas för att inte negativa miljö- och hälsopåverkande effekter ska uppstå.

• **Förbifart Smålandsstenar.**

Planförslaget om en förbifart Smålandsstenar på väg 26 har uppenbara positiva miljö- och hälsoeffekter i tätorten. Minskat antal människor som blir bullerstörda, mindre utsläpp inne i tätorten, säkrare trafikmiljö, minskade barriäreffekter och mindre risk för påverkan på viktiga grundvattenförekomster. En ny väg innebär ett intrång i landskapet med nya barriäreffekter och risk för ökad trafikmängd med ökade koldioxidutsläpp. Förslaget bedöms medföra total sett positiva miljö- och hälsoeffekter.

• **Väg mellan Väg 604/27 och väg 26.**

En förbindelse mellan väg 604/27 och väg 26 i en sträckning söder om Gislaveds tätort föreslås för att få goda vägkommunikationer från väg 26 och mot Anderstorp och Gnosjö. Vägen skulle också tillgängliggöra de östra industriområdena i Gislaved för trafik söderifrån och avlasta tätorten från tung trafik. En förbifart skulle medföra minskade miljö- och störningseffekter från trafik inne i Gislaved.

En ny vägsträckning medför intrång i landskapet och innebär också en barriär mellan tätorten och naturområdena söder om tätorten. Tillgång till grönområden skapar vardagskvalitet och rekreationsmöjligheter samt har positiva hälsoeffekter. En sträckning söder om Gislaveds tätort innebär att orten innesluts av vägar. Hur stor barriäreffekten blir beror bland annat på hur nära orten som vägen dras.

• **Riktlinjer för vindkraftsutbyggnad.**

Planen föreslår ett antal riktlinjer för hur vindkraft ska etableras. Vindkraftsutveckling utgör en viktig del i hur kommunens mål om ökad produktion av förnyelsebar energi ska uppnås. Riktlinjerna syftar till att kunna etablera vindkraft men undvika negativa effekter av lokaliseringen. Förslaget presenterar också områden

där vindkrafteblering ska undvikas. Förslaget om generella krav på radarstyrd hinderbelysning kan medföra att vindkraftsutbyggnad begränsas. Vidare så kan frånvaron av utpekande lämpliga områden också minska intresset för att bygga ut vindkraft i kommunen och minskar möjligheten att nå klimatmålen.

Planens nollalternativ

Nollalternativet utgörs av den nuvarande översiktsplanen, ÖP06. Noll- och planalternativ skiljer sig inte nämnvärt men en del inriktningar i ÖP16 mot klimatanpassning, sociala frågor samt att utvecklingsområdena täcker in hela kommunens yta gör att planalternativet har en större bredd och eventuellt bättre styrning mot vissa mål.

Miljökvalitetsnormer

Planens bedöms inte negativt påverka miljökvalitetsnormer för luft eller vatten. I kommunen bedöms inga miljökvalitetsnormer för luft överskridas. När det gäller miljökvalitetsnormer för vatten så uppfylls inte god vattenstatus i ett stort antal vattenförekomster men planförslaget bedöms inte medverka till någon försämring. Däremot så bedöms ett antal ställningstaganden exempelvis inom vatten- och avlopp och förorenade områden att medverka till en förbättrad vattenstatus.

Bilaga 6

Ordlista

Allmänt VA = Kallas ofta kommunalt VA. VA-försörjning som kommunen är ansvarig för.

Besöksnäring = Turism

Biobränsle = Bränsle som till stor del är baserat på trä.

Biogas = Den gas som bildas när organiskt material, såsom gödsel, avföring, avloppsvatten från industrier, slam från reningsverk, hushållsavfall och växter bryts ner.

Biologisk mångfald = Rikedom av arter; genetisk variation inom arter och mångfald av livsmiljöer.

Bostadsrätt = Upplåtelseform av bostad där rätten att nyttja en bostadslägenhet för obegränsad tid men äger inte fastigheten utan ingår i en bostadsrättsförening.

Bredband = Radiolänk, kabel, optisk fiber eller kommunikationssatellit för överföring av bredbandiga elektriska signaler.

Brädda = Avleda överflödsvatten i magasin, bassäng eller ledning

Cykelled = Markerade leder, som är lämpliga för cykelturer på befintligt vägsystem.

Cykelstråk = Kombination av separata GC-vägar och mindre landsbygdsvägar.

Dagvatten = Regn och smältvatten från t.ex. tak och asfaltytor.

Kulturella och kreativa näringar = Arkitektur, dataspel, design och formgivning, film, foto, konst, kulturarv, litteratur, media och marknads-kommunikation, mode, musik, måltid, scenkonst, slöjd och konsthantverk, upplevelsebaserat lärande.

Kulturell hållbarhet = Kulturen förändras över tid och hållbar kulturell utveckling innebär att vanor, traditioner, seder och bruk måste respekteras och värnas.

Demografi = studier av befolkningens storlek, sammansättning och geografiska fördelning, samt av förändringar i befolkningsstrukturen.

Deponi = Avfallsupplag.

Detaljhandel = distributionskedjan för varor från producent till konsument. Detaljhandeln innehåller två huvudvarugrupper: sällanköpsvaror och dagligvaror

Drivmedel = Bensin, diesel, gas, el m.m.

Ekologisk hållbarhet = Innebär att långsiktigt upprätthålla ekosystemens produktionsförmåga och minska negativ påverkan på natur och människor.

Ekonomisk hållbarhet = Innebär att hushålla med och effektivt ta vara på mänskliga och materiella resurser.

Ekosystemtjänster = tjänster som naturen tillhandahåller och som människan är direkt beroende av.

Energieffektivitet = Att med en viss insats av energi åstadkomma så stor mängd energitjänster som möjligt.

Erosion = Nötning av berggrund och jordtäcke genom rinnande vatten, vind, vågor eller is.

EU:s ramdirektiv för vatten = EU-direktiv som har målet att uppnå god vattenkvalitet i alla unionens sjöar, vattendrag och grundvatten.

Exploatering = inom samhällsplaneringen: ianspråktagande av obebyggd mark eller annan naturresurs för bebyggelse eller anläggning.

Fördjupning = Planinstrument som används för ett större område som t.ex. en hel tätort, vilken kan planeras genom en fördjupning av översiktsplanen.

Företagstjänster = Tjänster inom ekonomi, juridik, teknik, finans, reklam, marknadsföring samt bemanning, resetjänster, säkerhetstjänster, fastighetstjänster till företag inklusive städning.

Förorenad områden = Mark- och vattenområden som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Förskola = Pedagogisk verksamhet för inskrivna barn i åldern 1–5 år.

GC-väg = Gång- och cykelväg.

Grundvatten = Vatten i den del av jorden eller berggrunden där hålrummen är helt vattenfyllda.

Grönstruktur = Innefattar all grön mark som inte är hårdgjord, såväl inne i tätorten som utanför. Det handlar inte bara om offentlig mark utan även privat grönska i tätorten, rekreationsområdena.

Hyresrätt = Upplåtelseform av en bostad som hyresgästen inte äger själv men hyr av en hyresvärd.

Infrastruktur = ett system av anläggningar, som utgör grund för försörjningen och förutsättningen för att produktionen skall fungera: bl.a. vägar och järnvägar, flygplatser och hamnar, kraftverk, eldistribution och andra anordningar för energiförsörjningen, vatten- och avloppssystem, teleförbindelser och utbildningsväsen.

Kollektivtrafik = Trafik där resenärer i organiserad form tillsammans använder ett fordon.

Komplementbyggnad = Mindre byggnad, t.ex. uthus eller garage, i anslutning till ett småhus.

Mötesplatser = Läs underlagshäfte Mötesplatser.

Miljökvalitetsnorm = Nivå på miljökvalitet fastslagen i lagstiftning och som ska avspegla den lägsta godtagbara miljökvaliteten som människa och miljö tål.

Natura 2000 = Nätverk av EU:s mest skyddsvärda naturområden.

Ortstjänster = All service på en ort som utförs till stor del i privat regi: detaljhandel (ej motorhandel och motorservice) inkl. bensinstationer, bankkontor, hotell och restaurang, kultur och fritid, personliga tjänster.

PBL = Plan och bygglagen. Lag som innehåller regler om planläggning av mark, vatten och byggnande.

Planlagd mark = Mark som omfattas av detaljplan.

Detaljplan = Juridiskt planinstrument med detaljerade regler som talar om vad, var och hur man får bygga inom aktuellt område.

Riksintresse = Geografiskt område som är av mycket stor betydelse i nationellt perspektiv.

Sammanhållen bebyggelse = Begrepp i PBL. Område som innehåller sammanhållen bebyggelsegrupp med minst 10-20 hus som gränsar till varandra eller bara åtskiljs av väg, park eller dylikt.

Sanering = Befria mark och byggnader från skadliga ämnen, ofta gifter m.m.

SGU = Sveriges Geologiska Undersökningar.

Seniorboende 70+ = (tidigare "Trygghetsboende Gislavedsmodell")

Kriterier för Gislaveds kommuns och AB Gislavedshus seniorboende 70+ för äldre och funktionsnedsatta personer samt tillämpningsregler.

- Lägenheterna är avsedda för personer som är över 70 år (minst en i hushållet) och för personer med biståndsbedömd funktionsnedsättning i mån av lediga lägenheter.
- Lägenheterna ska ha god tillgänglighet i yttre och inre miljö.
- Det ska vara lätt att ta sig till träffpunkter och gemensamhetslokaler där det finns aktiviteter och där man kan få närhet och trygghet.
- Personalen på träffpunkterna ska medverka till sociala kontakter, samvaro och gemensamma måltider.
- "För enklare sysslor" hänvisas till Fixartjänsten.
- Hyreslagens villkor gäller.

Bilaga 6

- Om det inte finns personer i kö för lägenheterna enligt första punkten kan ledig lägenhet erbjudas andra bostadssökande, dock efter en särskild prövning i det enskilda fallet och varvid hänsyn ska tas till den sökandes ålder.
- Hantering av bostadskö, tillämpningsregler m.m. ska samordnas mellan AB Gislavedshus och fastighetsnämnden och vid behov i samråd med socialnämnden och kommunstyrelsen.

Social hållbarhet = Människors möjlighet till goda livsvillkor.

Solceller = Fotoceller som är optimerade för att omvandla solstrålning till el.

Solfångare = anordning som omvandlar energi i solinstrålningen till värme.

Spillvatten = Spillvatten är den typ av avloppsvatten som är förorenat av bad, disk, tvätt och toalett.

Strandskydd = Lag som syftar till att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt till att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet.

VA = Vatten och avlopp.

VA-verksamhetsområde = Ett verksamhetsområde för allmänt vatten och/eller avlopp är ett avgränsat geografiskt område inom vilket VA-försörjningen ska ske genom allmän VA-anläggning.

Vägreservat = Markerad sträckning för framtida vägdragning.

Ytvatten = Vattnet i en sjö eller i ett vattendrag.

Övergödning = Övergödning orsakas av att näringsämnen, särskilt kväve och fosfor, frigörs eller tillförs mark eller vatten i så stor mängd att ekosystemens förmåga att positivt tillgodogöra sig näringen överskrids.